

Söz, Yetki, Karar, İktidar Halka

Fikirlerimizi paylaştıkça ve tartıştıkça söylemlerin eylemlere dönüşebileceğine olan inancımızla; inatla büyümeye, yayılmaya ve argasdi otunun karakteristik özelliğini bir miras gibi taşımaya devam ediyoruz. Bu sayıda “yerel yönetimler” konulu bir dosya ulaştırılabilmek adına zamanlama açısından küçük bir değişiklik yaparak 15 gün erken başladık Argasdi yolculuğuna. Yerel yönetimler dosyamıza; belediyeciliği bir şirket gibi kurgulayıp hareket eden belediyeleri, yerellik olgusuna vurgu yaparak; kültür-sanatı, yerel yönetimlerde kadını, engelli yurttaşlarımıza konan engelleri, alternatif bir belediyecilik anlayışını bununla birlikte köylerin belediyelere bağlanması konusundaki fikirlerimizi ve Lefkoşa Türk Belediyesi’ni konu başlıkları olarak belirledik.

Yerel yönetimlerin; demokratik bir temelde, alternatif bir yerel yönetim biçimiyle varlığını devam ettirmesi toplumlara dönüştürmeye ve geliştirmeye zemin hazırlar. İlk olarak Eski Yunan’da Grekler tarafından uygulanan demokrasi, azınlığın çoğunluğa hakim olduğu ve insanlar arasında eşitsizliğin geçerli bulunduğu Yunan toplumu için büyük bir ilerleme ve gelişmeydi. Yunan Site Devletleri’nden sonra uzun süre görülmeyen demokrasi ortaçağın sona ermesiyle gelişen süreçte şehirlerde yeniden belediyeler üzerinden ortaya çıktı. Halk iradesinin bir başka örneği de referandum yani halk oylamasıdır.

Ülkemizin kuzey coğrafyasında Anayasa’da yapılacak herhangi bir değişiklik halk oylamasıyla teyit alır ve salt çoğunluk yakalanırsa gerekli madde değişir. UBP’nin hükümete girmesinin ardından yaşanan süreç bu hakkımızı da elimizden almaya niyet etmiş ancak olay daha gündeme düşmeden yapılmaya başlanan tartışmalar ve halktan taraf yükselen tepkiler sonucunda bu niyet ertelenmiş ve olay sönmeye bırakılmıştır. Küllerinden yeniden doğması bir ihtimal de olsa bu niyete karşı tavrımız gayet açık ve nettir. Demokrasinin öznesi halktır.

Sıcak yaz günlerinin başlamasıyla paralel sıcak gündemler de Kıbrıs’ın kuzeyini yakıp kavurmaya başladı. Eroğlu’nun başbakanlıktan cumhurbaşkanlığına seçimler yoluyla terfi etmesinden sonra

(!) kabinenin bazı bakanlıklarının revize edilmesinin yanı sıra Eroğlu saltanatı için “acaba Kıbrıs Sorunu’nu çözer mi?” sorusu da gün yüzüne çıktı tekrardan. “Mülkiyet Hakkı” gibi problemli bir konuyla başlayan müzakere süreci ve Eroğlu’nun AKP talimatlarıyla Talat’ın yolundan gidip gitmeyeceği tartışmaları süredursun, diğer yandan özelleştirme furyalarının kapanına sıkışmış durumdayız. YDÜ’nün Okul Öncesi Öğretmenliği bölümünü yasallaştırarak, Atatürk Öğretmen Akademisi’ni kapanma sürecine sokan kararın geçmesi, KTHY’nin batırılma girişimi, devletin selden mağdur olan hastanesine sahip çıkmayarak özel hastaneleri göklere çıkarması, Elektrik Kurumuna ilaveten Türkiye sermayesine santral kurma izni verilmesiyle KIB-TEK’in teklemeye başlaması gibi uygulamaların üzerimizde yarattığı baskı giderek artıyor. Yaşanılan tüm bu olumsuzluklar yanında en temel haklarımızdan birisi olan dernek kurma hakkımıza da “Dernekler Yasa Tasarısı” başlığı altında bir kısıtlama getirme girişimleri baş gösterdi. Faşizmin yeni bir sureti olarak gördüğümüz bu yasaya karşı “Sivil Toplum Örgütleri Ağı” altında toplanan pek çok örgüt muhalefet örmeye başladı. Baraka bu ağa içinde olmamasına rağmen tasarıya karşı her türlü meşru eylemi gerçekleştireceğini de açıkladı.

Teori ile pratiğin harmanlanması sonucunda ilerleme sağlanacağı görüşünde olan Baraka aktivistleri, anlamlı işlere imza atmaya devam ediyorlar. 1 Mayıs’ta etkinlik grubu pankartlarıyla başlattığımız kalabalık ve renkli kortejimize katılan aktivist ve dostlarla “Başka Bir Dünya Mümkün” şiarını hep birlikte yükselttik. Müzik topluluğumuz Sol Anahtar’ının da kürsüden canlı olarak seslendirdiği parçalar eşliğinde emeğin en yüce değer olduğu günün anlamı bir kez daha hafızalara kazandı. “Bir Yolculuk Hikayesi” olarak başlayan serüven BTE tarafından nisan ayı boyunca sergilenerek izleyicilerde muazzam tatlar bıraktı. 68 Kuşağı devrimcilerinden Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan anısına yapılan anmada Sol Anahtar tarafından yapılan dinleti duygulu anlar yaşanmasına neden olurken, ücretsiz

sinema gösterimimiz, İzle- Tartış etkinliğiyle 7. yılı ve 100. filmi geride bırakarak yoluna devam ediyor. Yaz planları çerçevesinde; festivaller ve her yıl yaptığımız yaz kampımız için geriye sayımı başlattık.

Belleğimizi ilk Kıbrıslı Türk belediyelerinin oluşturulması konusuna çevirirken, Bellek Dünya sayfasında ise Türkiye oligarşisi tarafından örnek bir yerel yönetim anlayışı ortaya koyan Fatsa’ya düzenlenen “nokta operasyonu”nu konu aldık. Toplumsal cinsiyet eşitliği olmadan, adil ve demokratik bir yaşam kurulamayacağını savunan Feminist-iz yazarları; eko feministler ve seks işçiliği üzerine iki makale kaleme aldı. İnsanların Hikayesi, Köylerin Tarihi; dosya konumuzla ilişkili olarak belediyeler konusunu irdelerken, kütüphane sayfamız bu sefer “Ben Okudum Hiç Haz Etmedim” diyerek Okuma-Tartışma Grubunda, nisan ayı başında okunmaya başlanan ve Engels’in “Ailenin, Özel Mülkiyetin Ve Devletin Kökeni” isimli kitabından alıntılı olduğunu iddia edilen kısımlarını bilinçli olarak çarpıtıldığını düşündükleri “Kadın ve Marksizm” isimli kitabı eleştiri süzgecinden geçiriyor.

1 Eylül’ü barış için mücadele arzusuyla kutlamaya hazırlanırken, mayıs ayı sonunda Gazze’ye insani yardım götürün sivillere Uluslararası sularla İsrail hükümetinin saldırı düzenlediğini ve sonucunda birçok masum insanın zarar gördüğü haberini izledik televizyonlardan. Barışın egemenler tarafından sunulduğu değil, halkların söz, yetki ve kararıyla belirlenmesi gerekliliğinin altını çiziyor, 1 Eylül’ü savaşların, sömürülerin olmadığı bir dünyada, özgürce kutlamak arzumuzu haykırıyoruz!✊

SAHiBi

Baraka

"BAŞKA BİR KÜLTÜR MÜMKÜN"

Mahmut Paşa Sokak No:41 Lefkoşa
0392 228 08 18
argasdi@baraka.cc
www.baraka.cc
Baskı: Selva Offset Ltd. 2335997

Hammaliye Kurulu:
Münür Rahvancıoğlu,
Besim Baysal, Şifa Alçıcioğlu
Grafik Tasarım: Ömer Tatlısu

Argasdi, ehilleştirilemeyen bir ottur. Susuz, güneşsiz de kalsa, bıkmadan usanmadan, başkalarını biktirmek pahasına inatla bitiveren bir ot!
Argasdi, Baraka Kültür Merkezi’nin kolektif olarak oluşturduğu değerleri çerçevesinde, toplumu, dünyayı, politikayı, sanatı ve kültürü kavrayışını okurlarıyla paylaşmak ve tartışmak için bir ifade aracıdır. Açık söylemek gerekirse -ki gerekir- yazarları, çizerleri ve muhabirleri tarafından. Eşitlikçi, özgürlükçü, cinsiyetçilikten ve milliyetçilikten uzak, ekolojist, anti-kapitalist taraftan yazarlar, çizerler. Argasdi, yazarları ve okurları tarafından yaşatılmayı ilke edinir, reklam almaz. Okurlarının eleştiri ve katkılarını tartışmaya, kendini ve okurlarını daha iyiye, daha güzale doğru evriltmeye açıktır. Hatta buna bayılır...
Argasdi’de yer alan görüşler, sadece yazarına değil Baraka Kültür Merkezi’ne de mal edilebilir.

Eroğlu ve Kıbrıs Sorunu

Mustafa Keleşzade
mustafa-keleszade@hotmail.com

Ülkemiz olabildiğine şaşaalı ve bir o kadar da sancılı bir seçim dönemini daha geride bıraktı. Seçimleri Ulusal Birlik Partisi'nin

adayı olan ve sağ güçlerin çoğunluğunun desteğini aldığını söylebileceğimiz Eroğlu kazandı. Bu zafer ülkemizde sağ kesimin hareket alanını genişletirken, "merkez solda" ise hali hazırda var olan panik havasını iyice arttırdı. Diğer yandan da, daha önce kısık ses ile kendisini ifade eden ve farklı gerekçeler sunan "bu ülkede mücadele edilemez" zihniyetinin de kendisini daha gür bir ses tonu ile ifade edebilmesini sağladı. Bu panik havasından ve sol nihilizm hastalığından bir nebze uzakta kalan çevre ise yeni dönemle ilgili tartışmaları yavaş yavaş yükseltmektedir. Eroğlu'nun cumhurbaşkanlığının, iç ve dış politikada neleri beraberinde getireceği her gün farklı denklemlerle analiz edilmeye çalışılmaktadır. Tüm tartışmaların odak noktasında ise şüphesiz Eroğlu'nun cumhurbaşkanlığı ile aldığı müzakerecilik görevini nasıl kullanacağı yatmaktadır. Kuşkusuz böyle bir tartışmayı sadece adanın kuzeyinde gelişen olaylarla sınırlamak kurulacak denklemin geçerliliğini sarsacaktır. Bu sebeple, böyle bir denklemi kurarken adanın içinde bulunduğu durumun ve ada üzerinde söz sahibi olan aktörlerin durumunun da göz önünde bulundurulması ve kurulacak denklemin içerisine konulması gerekmektedir. Ancak böyle bir analiz bize müzakere süreci ile ilgili somut bir fikir verebilecektir. Bu yazıda yeni sürece ilişkin somut bir bakış açısı sunmak amacı ile Eroğlu'nun seçilmesine uzanan süreç ve seçilmesinin ardından oluşabilecek durumlara değinilecektir.

Daha önce çeşitli yazılarla ortaya konulduğu üzere, Kıbrıs emperyalizmin işgali altındadır. Adanın kuzeyinde bu işgalin taşeronluğunu ise Türkiye yapmaktadır. Böyle bir durumda, Kıbrıs'ın kuzeyinde iç ve dış politika üzerinden yapılacak bir analizi Türkiye'yi görmezden gelerek yapmamız mümkün değildir. Yine de Türkiye'yi homojen bir bütün olarak düşünmek ve Kıbrıs ile ilgili herhangi bir konuda "Türkiye bunu istiyor" demek yapacağımız analizlerin sıg kalmasına ve geçerliliğini yitirmesine sebep olacaktır. Bu sebeple, Kıbrıs'a ilişkin böyle bir analizde öncelikle Türkiye'nin mevcut yapısının ve Türkiye'nin iç yapısında verilen mücadelelerin incelenmesi gerekmektedir. Bu durumda yazının büyük bölümünde Türkiye'nin mevcut durumunun incelenmesi kaçınılmaz olmaktadır.

Eroğlu'nun seçilmesine ilişkin değerlendirmelerde öne çıkan bir görüş, Türkiye'nin seçimlerde Eroğlu'nu desteklediğidir. Bu görüş, oluşacak bir "barış" anlaşmasında Türkiye'nin Eroğlu'nun imzasını olmasının amaçladığını ve bu sayede de anlaşmanın meşruluğunun artırılmış olacağını düşünür. İlgili yaklaşım her ne kadar belli bir mantık çerçevesine otursa da, Türkiye'deki mevcut durum incelendiğinde tutarsızlığı ve "Yine Türkiye'nin dediği oldu" diyebilmenin üzerine kurulu zorlama bir analiz olduğu görülmektedir. İlk olarak önceden de belirttiğimiz üzere Türkiye'de tek bir güç olduğunu savunmak bir yanılsamadan öteye geçemez. Türkiye'de AKP'nin iktidara gelmesi ile oligarşi içi çatışmalar artmıştır: Bir tarafta yeni Anadolu burjuvazisinin desteğini arkasına alan AKP'nin hizmet ettiği ve yasal iktidarı elinde bulunduran blok, diğer tarafta ise ulusalcı kesimin ve ordunun önemli bir kısmının desteğini arkasına alan, ve CHP ile MHP gibi kesimlerin hizmet ettiği karşıt bir blok vardır. Bu iki blok, oligarşi içerisinde gücü ele geçirmek adına farklı alanlarda mücadele etmektedirler. Son dönemlerde AKP'nin hizmet ettiği blok çoğu alanda önceden o alanlarda egemen olan karşıt bloğa karşı büyük kazanımlar elde etmiştir. Bunun sonucunda, Türkiye'de kilit noktaları oluşturan yerlere yavaş yavaş bu yeni bloğun kadroları geçmektedir. Kıbrıs da yine bu iki bloğun mücadele alanı içerisine girmektedir. Gerçekleşen son cumhurbaşkanlığı seçimlerini değerlendirirken bu çerçeveyi kullanmak gerekmektedir. AKP'nin hizmet ettiği blok her ne kadar Türkiye'de karşıt bloğa karşı güçlense de Kıbrıs'ta bu konuda dengeler hala tam olarak bozulmuş değildir. Bu durumu, Kıbrıs'a AKP'nin temsil ettiği bloğun nüfuz etmekte yaşadığı zorluklarla ve karşıt bloğun Kıbrıs'ta sağladığı örgütlülüğün sağlamlığı (Asker, Sivil Savunma, Devlet'te önemli noktalar, tarihsel süreç içerisinde TMT ve benzeri kuruluşlarla sağladığı örgütlülük gibi) ile açıklayabiliriz. Sebebi her ne olursa olsun, böyle bir durum son seçimlerin karşıt blok ve iktidar bloğu arasında önemli bir düello olarak görülmesini sağlamıştır. Kıbrıs'ta liberal çerçevede bir "barışın" sağlanması çıkarlarına olan iktidar bloğu Talat'ı, geçmişten bugüne Kıbrıs'ta mevcut durumun devamını savunan

karşıt blok ise Eroğlu'nu desteklemiştir. Bu durum, Kıbrıs'ta merkez sol ve liberal barışı savunan çevrelerde bir AKP sempatisi yaratırken, Türkiye'de de ulusalcılarda ve merkez solda Eroğlu'nu destekleme eğilimi yaratmıştır. Bunun sonucunda da, AKP bloğu belki de ilk yenilgisini Kıbrıs'ta almış ve seçimleri Eroğlu kazanmıştır. Daha önce de belirtildiği üzere bu sonucu Kıbrıs'ta yaşadıkları çatışmalarla bağlantılı farklı sebeplere bağlayabiliriz.

Bu noktada yazının ikinci bölümüne geliyoruz, yani Eroğlu AKP'nin sunduğu politikaların dışında bir politika izleyebilecek mi sorusuna geliyoruz; seçim süreci ile ilgili çizdiğimiz perspektiften yola çıkarak, Eroğlu'nun AKP bloğuna karşı bir mücadele içerisine girmesinin beklenebileceğinden bahsedebiliriz. Ama, bu noktada, ekonomik bağımlılık olgusunu gözden kaçırmamız gerekmektedir: Kıbrıs'ın kuzeyinde ekonomi tamamı ile Türkiye'den gelecek paraya muhtaç duruma getirilmiştir. Bu koşullar altında Eroğlu'nun açık Türkiye'deki resmi otoriteye karşı bir politika yürütmesi mümkün değildir. Bu sebeple, sadece belli söylemleriyle Türkiye'deki iktidar bloğuna üstü kapalı bir şekilde karşı çıkabileceğini öngörebiliriz. Tamamı ile karşıt bloğun yanında yer alması, Eroğlu'nun ekonomik bağımlılık noktasında hareket alanında olamayacağı gibi, Türkiye'deki resmi iktidara karşı cephe almak Eroğlu'nun temsil ettiği tarihsel bloğunda desteğini dağıtacağından hareket olasılıkları içinde değildir.

Kıbrıs sorunu konusuna gelirsek, Eroğlu'nun müzakereleri kesecek güçte olmadığı ve AKP'nin dayattığı politikalara cepheden karşı çıkamayacağı aşikardır. Bu yüzden, mevcut süreçte Eroğlu'nun Kıbrıs sorunu ile ilgili net bir tavır takınması mümkün değildir. Adada Eroğlu'nun nasıl bir politika güdeceği Türkiye'de 2011 yılında gerçekleşecek seçimlerden bağımsız düşünülemez. 2011 seçimleri Türkiye'de oligarşi içindeki güç mücadelesinin seyrinde önemli bir nokta olduğu gibi Kıbrıs'ta da Eroğlu'nun politikalarında belirleyici olacaktır. Seçimlerden çıkacak güçlü bir AKP iktidarı durumunda, Eroğlu'nun hareket alanı tamamı ile daralacak ve AKP'nin politikalarına tümünden boyun eğmek

zorunda kalacaktır. AKP'nin muhalefete düşmesi veya büyük oranda güç kaybetmesi durumunda Eroğlu'nun Kıbrıs sorunu ile ilgili belirleyeceği politikanın kendisini destekleyen karşıt blok olarak nitelediğimiz grubun politikalarına dönüşeceğini ve hareket alanının genişleyeceğini söyleyebiliriz. Bu sebeple, 2011 seçimlerine kadar Kıbrıs sorunu ile ilgili radikal bir karar alınması mümkün görünmemektedir. Yani 2011 seçimlerine kadar Eroğlu geçiştirme ve uygun dönemlerde AKP'nin adaya yönelik politikalarına alttan alta karşı çıkma siyaseti güdeceğini belirtebiliriz.

Buraya kadar, Türkiye'deki ve Kıbrıs'taki duruma ve Eroğlu'nun Kıbrıs sorununa nasıl eğilebileceğine kısaca baktık. Eroğlu'nun cumhurbaşkanlığına seçilmesi, AKP'ye karşı bir kazanım niteliği taşıması haricinde Kıbrıslı Türklere karşı uyguladığı faşist politikalarına da hız vermesine sebep olacaktır. Peki bu noktada Kıbrıslı Türk solu bu denklemin neresinde yer almalıdır? Bu denklem, önceden de belirtildiği gibi Türkiye oligarşisinin kendi iç denklemidir. Ama bilmemiz gerekiyor ki bu denklem içinde alacağımız yerin, bağımsız bir Kıbrıs mücadelesine hiç bir yardımı olmayacaktır. Türkiye'de merkez solun yaptığı hata bu denklemin içerisindedir yer almak ve sınıfsal perspektiften uzaklaşmaktır. Bunun sonucunda da, son seçimlerde UBP gibi faşist bir partinin adayını destekleyebilmişler ve onun kazanmasına sevinebilmişlerdir. Ülkemizde de, aslında Kıbrıs'ın şu anki temel sorunu olan bağımsızlık sorununa hiç bir çözüm üretmeyecek olan, liberal çerçevedeki bir barış için mücadele eden CTP'nin başını çektiği kesim, AKP ile sevinmekte ve AKP ile üzülmemektedir. Türkiye oligarşisi içerisinde bir taraf seçmek ve orada mücadele etmek en basit ifadesi ile faydasızdır, hatta şunu da söyleyebiliriz ki örgütlenme açısından da zararlıdır. Türkiye'de farklı sol örgütlerin oluşturduğu, oligarşiye karşı mücadele eden ve kendi gündemini oluşturan blok gibi bizlerin de kendi alternatifimizi yaratmamız ve gündemlerimizi oluşturmamız gerekmektedir. Türkiye'de solun oluşturduğu alternatif blok son 1 Mayıs'ta Taksim Meydanı'nın kazanılmasını sağlamış, solda bilinçli ve örgütlü bir mücadelenin temellerini atmaya başlamış, ulaşım hakkı mücadelesi, güvencesizleştirilmeye karşı mücadele gibi gündemleri oluşturmuş ve bu gündemleri Türkiye'nin gündemine taşıyabilmiştir. Bizlerin de kendi özgün koşullarımıza göre mücadelemizi şekillendirmemiz gerekmektedir. Aksi takdirde egemenlerin oyunlarında maşa olmaktan öteye gitmemiz mümkün olamayacaktır. ☒

CUMHURBAŞKANLIğI SEÇİMLERİ

Geçtiğimiz üç ayda Kıbrıs'ın kuzeyi bir seçimi daha geride bıraktı. Rakipleri ile tartışma programlarına katılmaktan çekinen, geçtiğimiz otuz yıl içerisinde küçük aralıklar dışında hep hükümet koltuğunda oturan Derviş Eroğlu en büyük hayalini gerçekleştirip cumhurbaşkanı koltuğuna oturmuştur. Geçtiğimiz dönemde muhalefette iken verdiği sözlere, imzaladığı taahhütlere uymayan bir insanın seçilebilmesinin ardında yatan sebepler titizlikle incelenmelidir. Cumhurbaşkanı olduğunu öğrenince taraftarlarına yaptığı konuşmayı eline tutuşturulan metinden okuyan, yeni kabinenin kendisine sunulduğu sırada da yaptığı konuşmasını kağıttan okuyan bir şahıs egemen bloka pek de yakıştı doğrusu.

ELEKTRİK KURUMU CİNAYETLERİ DEVAM EDİYOR

Geçtiğimiz aylarda meydana gelen "kaza" ile hayatını kaybeden elektrik teknisyenine bir yenisini daha, benzer bir olayla eklenmiştir. Dikmen trafo merkezinde çalışma yaparken elektrik akımına kapılan İbrahim Esmer hayatını kaybetti. Yapılan hatalar üzerinden ders çıkarıp,

onları düzeltmediğimiz sürece, buna benzer iş kazaları haberlerini sık sık okumamız kaçınılmaz olacaktır. İki teknisyenin de ölüm nedenlerini içeren geniş bir açıklamayı en kısa zamanda görmek istiyoruz.

REFERANDUM HAKKINI HALKIN ELİNDEN ALAMADILAR

Anayasa'nın 162. maddesinin değiştirilmesi ve halkın referandum hakkının elinden alınması sadece milletvekillerine bırakılması çabası geri tepti. Mecliste sağcısı, "solcusu" TDP dışındaki tüm partiler, aldıkları ortaklaşa kararlar, maddenin değiştirilmesi için önümüzdeki yerel seçimlerde referanduma gideceklerdi. Ancak demokratik kitle örgütlerinin ve halkın güçlü duruşunu gören düzen partileri aldıkları bu kararı ertelemişlerdir. Ancak bu erteleme

kararı da "Seçim ve Referandum Yasası"na aykırı bir durumdur. Yasayı bilmeyen milletvekillerinin Anayasa değiştirme çabaları da konunun ayrı bir boyutudur. Çünkü mecliste alınan referandum kararı, ya kırk gün içerisinde ya da en yakın seçimde uygulanmalıdır. Kararı tamamen geri çekme hakkı olan meclisin kararı erteleme yetkisi yoktur. Buradan da anlaşılabilir gibi kararın ertelenmesi, gelecekte tekrardan gündeme getirilmesi için bir zemin hazırlığıdır. Zaten alınan bu kararın "halka daha iyi anlatılmadığı" nedeni ile ertelendiği, ilerleyen zamanda tekrardan gündeme getirileceği belirtilmiştir. Bu konuda dikkatli olmalı ve halkın elinden alınmaya çalışılan haklarımızı korumalıyız. Anayasa içerisinde değiştirilmesi gereken bazı maddelerin olduğunu herkes bilmektedir ancak bu maddeleri değiştirmek için halkın karar alma gücünün elinden alınması kabul edilemez. Meclis, çalışmalarını yapıp değiştirilmesi gerekli maddeleri halkın önüne sunduğu zaman da maddeler yine değiştirilebilecektir.

AÖA DİRENİŞİ

Geçtiğimiz üç aya damgasını vuran olaylardan en önemlisi AÖA öğrencilerinin verdikleri direnişti.

Bundan dört-beş yıl önce okul öncesi eğitim bölümünün Yakın Doğu Üniversitesi'nde açılması ile başlayan kavga, YDÜ mezunlarının devlette kadrolanmaması ile çözülmüştü. Konu bu günlerde hükümet ile Suat Günsel arasındaki bazı ekonomik çıkar ilişkileri ile tekrardan gündeme geldi. Süreçle beraber öğrenciler eylemlerine başlamışlar, bir çok yerde gösteri yapmış, dersleri boykot etmiş ve Lefkoşa'nın merkezine günlerce direniş çadırı kurmuşlardır. Bu sürece geçmiş dönemde bazı sebeplerden destek vermeyen bir çok parti ve örgüt de gerek seçim telaşı, gerekse de gündemi yakalamak uğruna daha önce söylediklerini hiçe sayarak destek belirtmişlerdir. Diğer yandan öğrencilere ilk başlarda "destek veren" ve hatta AÖA'da greve giden KTOEÖS bakanla yaptığı bazı görüşmeler ve anlaşmalarla öğrencileri yarı yolda bırakmıştır. Eylem sürecinde öğrencilere en büyük desteği veren KTÖS bakanlığı işgal etmiş ve bakanla görüşme talep etmiştir. Ancak Bakan'ın bu talebi kabul etmemesi ile işgalini çok kısa sürede sessizce bitirmiştir. Konuyla ilgili ayrıntılı bir değerlendirme yazısını ilerleyen sayfalarda bulabilirsiniz.

KARPAZ KATLEDİLMEME DEVAM EDİLİYOR

Dipkarpaz-Erenköy arasındaki yol inşaatı ile doğaya büyük tahribat yapılıyor. Bölgede bulunan Ronnas Vadisi, hiçbir uzman görüşü alınmadan ve yasal mevzuata uyulmadan baraj yapmak için toprakla doldurulmuştur. Özel koruma altında bulunan Ronnas Vadisi zengin bir ekosisteme sahip olup, florası ve faunası ile önemli bir bölgedir. Yapılan çalışmanın bir ÇED raporunun olmaması ve koruma alanı içerisinde yer alması da olaya ayrı bir boyut katmaktadır. Yıllardır devam eden çevreyi katletme çalışmalarına sessiz kalındığı sürece adamızda nefes alacak yerlerin bile sıkıntısını çekeceğiz.

ÖZELLEŞTİRME ÇABALARI HIZLA DEVAM EDİYOR

Kamuya ait alanların özelleştirilmesi çalışmaları devam etmektedir. Taktiksel olarak ya da beceriksiz yönetimler sayesinde içi boşaltılan kurumlar, batırılma noktasına getirilip daha sonra tek kurtuluşun özelleştirme olacağı yönünde söylemler ortaya atılmaktadır. Bunlara bazı örnekler vermek gerekirse; yabancı, yerli özel üniversitelere büyük destek veren devlet, DAÜ'nün batırılma noktasına getirilmesine göz yummaktadır. Devlet Hastanesi'nin bir yağmurlu sular altında kalması, yaşanan ölümlerin araştırılıp suçluları bulunması yerine halk özel hastanelere yönlendirilmekte, "devlet büyükleri" devlet hastanelerine uğramazken, özel hastanelere yapacakları yardımlar için birbirleri ile yarışmaktadırlar. Devlet'in tek hava yolu şirketi yıllardır yapılan yönetsel yanlışlıklardan dolayı bugün kapatılma noktasına getirilmiş, ve tabii ki yine özelleştirme gündeme gelmiştir. Türkiye'den bazı şirketlerin havayolunu almak için uğraştığı ve en az %51 hisse istedikleri konuşulmaktadır. Buna benzer örnekler artarak devam edecektir. Her hükümet değişikliği ile beraber kamu yöneticilerinin de değiştirilmesi ve bazen konu ile alakasız insanların böyle yerlerin başına getirilmesi bugün bu kurumların getirildiği durumun önemli sebeplerinden biridir. Ayrıca son zamanlarda yapılan çalışmalarla ETİ, CYPFRUVEX, SÜTEK ve Denizcilik İşletmeleri'nin tamamen özelleştirilmesi düşünülmektedir.

OTOPARK İNŞAATINDA YOL ÇÖKTÜ EVLER ÇÖKME TEHLİKESİ ALTINDA

Lefkoşa'da Mahmutpaşa Mahallesi'nde yapımı devam eden, belediye otopark inşaatı nedeniyle yol çöktü. Gerekli önlemler de alınmadığından dolayı bölgedeki evler de yıkılma tehlikesi ile karşı karşıya kalırken, bazı evler çalışmalar nedeniyle büyük zarar gördü. Trafığe açık olan bölgedeki yolun yarısı çökerken, bazı evlerin alttan

işlerine kadar oyulmuş olması da faciaya davetiye çıkarır niteliktedir. Ayrıca ekolojik olarak; tarihi ağaçların atlarının oyulması ile ağaçların kökleri meydan çıkmış ve önlem alınmazsa çok yakın zamanda bu ağaçların da yok olacağı açıktır. Lefkoşa'nın merkezindeki tarihi doku içerisinde katlı otopark yapmanın zaten hiçbir açıdan mantığı yoktur.

LEFKOŞA BELEDİYE TİYATROSU ÖDÜLÜ KABUL ETMEDİ

Türkiye'de X. Lions 2009-2010 tiyatro ödülleri kapsamında yapılan değerlendirme ile Kıbrıs da Türkiye'nin bir kenti olarak sayılmış; Lefkoşa Belediye Tiyatrosu'na "özel ödül" ve Lefkoşa Belediye Tiyatrosu'nun sahnelediği "Ölü Kentin Nabzı" oyununun yönetmeni Yaşar Ersoy'a da en iyi yönetmen ödülü verilmiştir. Belediye Tiyatrosu ekibi yaptığı değerlendirme ile; Türkiye'nin Kıbrıs diye bir kenti olmadığı ve Lefkoşa Belediye Tiyatrosu'nun felsefesi, etik ve estetik değerlerinin söz konusu Lions Tiyatro Ödülleri'nin değerlendirme şekli ile bağdaşmadığını belirterek ödülleri kabul etmemiştir.

Ayrıca bundan sonraki yıllarda değerlendirme de yer almak istemediklerini belirtmişlerdir. Bir ders niteliğindeki buna benzer haberleri daha sık okumak dilekleriyle.

TÜRKİYE X. LIONS TİYATRO ÖDÜLLERİNİ LEFKOŞA BELEDİYE TİYATROSU REDDETTİ

Lefkoşa Belediye Tiyatrosu ve Yaşar Ersoy ödülü sahiplerinin gazetecileri ile maddele şöyle açıkladılar:

- Türkiye'nin "Kıbrıs" diye bir kenti olmadığını vurgular.
- Lefkoşa Belediye Tiyatrosu'nun felsefesi, etik ve estetik değerlerinin söz konusu Lions Tiyatro Ödülleri'nin değerlendirme şekliyle bağdaşmadığını belirtir.

Bu düşüncelerle Lefkoşa Belediye Tiyatrosu ve yönetmen Yaşar Ersoy verilen ödülü kabul etmeyeceklerini, birliktir yarıdır da Lefkoşa Belediye Tiyatrosu'na Lions Tiyatro Ödülleri kapsamında değerlendirilmeye izin-

LEFKOŞA'DA HALKIN ARAZİLERİ PEŞKEŞ ÇEKİLİYOR

Her geçen gün nüfusu hızla artmakta olan Lefkoşa'da boş alanların da birilerine peşkeş çekilmesi ile Lefkoşalı nefes alacak mekanlarını tek tek kaybetmektedir. Bunlardan son örnek; Lefkoşa'da Yiğitler Burcu Parkı önündeki otopark alanıdır. Geçtiğimiz yıllarda bölgenin restore çalışmaları yapılırken, yolların darlığı ve bölge halkının araçlarını rahatça park edebilmesi için yapılmış olan bu yer Cemal Bulutoğulları tarafından özel işletmeye peşkeş çekilmiştir. Park yerinin ne zaman kiraya verildiği, ihalenin ne zaman sonuçlandığı ve kaç yıllığına kiralandığı gibi sorular belediye tarafından cevapsız bırakılmıştır. Park yerinin ücreti saatlik 5 TL'dir ve bu ücret süreye göre artmaktadır. Araçlarını evlerinin yakınına park etmek isteyen bölge halkı, turistler, Arabahmet Kültür Evi'ndeki etkinliklere gelenler günün hangi saati olursa olsun en az 5 TL'yi ödemek zorunda bırakılmaktadırlar.

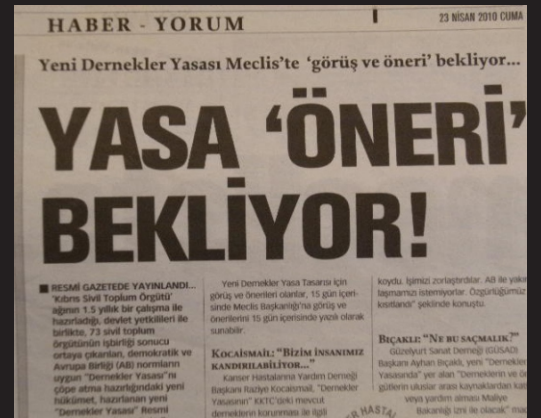
LEFKE ÇÖPLÜĞÜ DE YANDI (YAKILDI)

Lefkoşa ve çevresi Dikmen çöplüğündeki sorunlarla yaşamaya alıştırdı. Çöplükten çıkan kokular, dumanlar ve yangınlar artık normal karşılanmaya başladı. Lefke çöplüğünde de geçtiğimiz günlerde yangın ve patlamalar yaşandı. Yangın sonrası, Çevre Koruma Dairesi çöplüğün ıslah edilmesi ve taşınması yönünde yedi yıl önce yapılan uyarıların dikkate alınmaması sebebiyle böyle sonuçların yaşandığını iddia etti. Ancak farklı bir iddia da Lefke Belediye Başkanı'ndan geldi: Çevre Koruma Dairesi ile çöplerin buraya dökülmesi için anlaşmaların söylüyordu. Geline noktada iki tarafın da kendini kurtarmaya çalıştığı açık. Konunun unutulup yapaının yanına kar kalması yerine bölgenin kurtarılması ve çevreye verilen zararın en aza indirilmesi gerekmektedir.

YENİ DERNEKLER YASASI GÜNDEMDE

İçerisinde anti demokratik maddeler barındıran yeni dernekler yasa meclis gündeminde. Mevcut dernekleri kapatma noktasına getiren ve yeni dernek açılmasını neredeyse imkansız hale getiren maddeler içeren yasa birçok dernek tarafından sert tepkilerle karşılandı. Örgütlerin ısrarlı çabalarına rağmen hiçbir örgütün görüşü alınmadan hatta derneklerden gizlenerek hazırlanan bu tasarının, 1961 yılından kalan yasadan bile daha geri ve çağdışı olduğu açıktır. Bu tasarı, demokratik ilkelere, en temel insan haklarından olan örgütlenme hakkına ve anayasal haklara alenen bir saldırıdır. Örgütlenme hakkını ve örgütlerin iç işleyişini hükümetin baskıcı ve keyfi uygulamalarına teslim eden tasarı, hükümete, yargının dahi yerine geçerek örgütleri kapatma hakkı vermektedir. Bu yasa derhal ve tümüyle geri çekilmelidir.

Yerel Yönetimler

27 Haziran Yerel Yönetim Seçimlerinin arifesinde Argasdi'nin 19. sayısının dosya konusu Yerel Yönetimler olarak belirlendi. Bu çerçevede 1 Temmuz'da çıkması gereken dergimizi 15 gün erken yayınlamak, yerel yönetim anlayışımızın önemli noktalarını sizlerle paylaşmak istedik. Ayrıca dosya sayfaları dışında, sürekli sayfalarımızdan Bellek ve Köyler gibi bölümlerde de Yerel Yönetimler konusu ile paralel başlıkları ön plana çıkardık. Dosyamız sadece seçimlere yönelik kurgulanmış değildir. Yani herhangi bir partinin adayını destekleyen bir kurguya değil, evrensel anlamda yerel yönetimlerden ne anladığımıza ilişkin bir yaklaşıma sahiptir. Bu sebeple de seçimlerden sonra da okunabilecek, tartışılacak noktalar ön plandadır.

Yerel Yönetimler, herkesin diline dolanan bir ifade ile "demokrasinin beşiğidir." Devlet yönetiminde henüz demokrasinin söz konusu olmadığı dönemlerde, halkın yönetimde söz ve güç sahibi olması, tarihte ilk kez yerel yönetimlerde halk iktidarı ile ortaya çıkmıştır.

Yerel yönetimler yapıları gereği, bölge halkının en temel ve doğrudan hakları ile ilgili konularla içli dışlıdır. Barınma, ulaşım, kültür-sanat, toplumsal hayatta kendini ifade edebilme imkanı daraltılmış kesimlerin yaşamsal ihtiyaçları gibi konularda yerel yönetimlerin getireceği açılımlar yaşamsal önemdedir. Çocukların sosyalleşebileceği alanlar, engelli bireylerin toplumsal yaşama katılım imkanlarının artırılması, toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik yapısal adımların atılması gibi konular bunlardan bazılarıdır. Halkın gerçek ihtiyaçlarına dayalı birimler olması sebebiyle,

yerel yönetimlere siyaset karıştırılmaması gerektiği söylemi, egemenlerin demokrasiye çarpık bakışının en net göstergesidir. Baraka, halkın değil, kendi sınıf ve çevrelerinin çıkarlarına dayalı bir siyaset anlayışıyla, siyaseti ve politikayı dar bir kesimin kariyer alanı olarak gören egemenlerden farklı düşünmektedir. Bizce yerel yönetimlere siyaset karıştırılmalıdır. Evet halkın en temel yaşamsal hakları, yine halkın kendisine ait aşağıdan yukarıya bir siyaset anlayışı ile buluşmalıdır. Bunu da demokrasiyi beşikten mezara göndermekte çıkarı olan egemenler değil, demokrasiyi en temel ihtiyaçlardan birisi olarak kabul eden devrimciler başarabilir.

Bugün, yerel yönetimleri sadece çöp toplamak, gösterişli belediye sarayları yapmak, yol dökmek ve trafiği düzenlemekten ibaret (ki bunlar da yapılması gereken temel görevler arasındadır) bir anlayışla kurgulayan egemen neo-liberal çizgi, halkı müşteri, belediyeyi şirket olarak kurgulamaktadır. Belediyelerin en temel görevlerinin taşeron şirketler aracılığı ile yürütülmesi "çağdaş belediyecilik" olarak pazarlanırken, köylerin belediyelere bağlanması yöntemi ile neo-liberal taşeronlaştırma uygulamasına aşağıdan yukarıya bir şekilde yaygınlık kazandırılmaktadır.

Devrimciler, her alanda olduğu gibi yerel yönetimler alanında da varlıklarını halkın her türlü yaşamsal hakkının ileri götürülmesi mücadelesi ile beraber kurgularlar. Bu da halk için, halkla birlikte yürümenin imkanlarının en fazla olduğu yerel yönetimlerde daha da fazla mümkün görünmektedir. ☒

Belediyeyi Şirket Gibi Yönetmek

Münür Rahvancıoğlu
munurrahvancioglu@yahoo.com

Taşeron çalıştırma sadece ülkemizde değil, tüm dünyada son yılların modası haline gelmiş bulunuyor. Bu yazıda

taşeron çalıştırma uygulamasının yerel yönetim birimlerindeki karşılığını tartışacağız. Ancak taşeron uygulamasının sadece yerel yönetimlerde değil, kamuda ve özel şirketlerde de yaygın olduğunu belirtmeliyiz.

Taşeron nedir? En genel anlamıyla ve bizim bu yazıda sözünü ettiğimiz uygulamalar bakımından taşeron çalıştırma; bir işin meydana gelmesini isteyen ana aktörün (veya işin esas sahibinin) işin bir kısmını veya tamamını, sadece işçilik veya işçilik ve malzeme bakımından başka bir işletmeye para (veya başka menfaatler) karşılığı yaptırmaktır. Neo-liberal çalışma düzeninin; sendikasılaştırma, esnek çalışma, fazla ve düşük ücret karşılığı çalıştırma, güvencesiz çalıştırma gibi hedeflerinin uygulanabilmesi ve kar oranlarının yükseltilmesi için en az özelleştirme kadar sık başvurulan bir uygulamadır. Taşeron uygulamasının özelleştirmeden farkı, özelleştirme uygulamasında iş tamamen özel firmaya devredilirken taşeron uygulamada, yürütülen işin kamusal bir iş ve kamu sorumluluğunda kalmasına rağmen, işin özel firmalar tarafından yürütülebilmesine imkan sağlamasıdır. Çoğu zaman taşeron uygulaması özel firmalar için daha karlıdır. Çünkü işin riskleri tamamen kamu kuruluşuna aittir ve taşeronun geliri neredeyse garantidir. Diğer yandan kar marjları taşeron uygulamada özelleştirmeye göre daha düşüktür. Bu sebeplerle taşeronluk ya zarar riskinin çok yüksek olduğu ya da çeşitli sebeplerle özelleştirmenin henüz hayata geçirilemediği alanlarda yürütülür.

Biz hiç fark etmesek bile hayatımızın her alanına sızmış bulunan taşeron uygulamasına bazı örnekler verelim: Ülkemizde "kurumsallaşmış" diye nitelenen, yüksek kar marjlarına sahip özel şirketlerden örneğin Kuzey Kıbrıs Türkcell'in temizlik ve güvenlik elemanları, reklam işleri vb. taşerondur. Bunun gibi, Devlet Hastanesinin temizlik, yemek, güvenlik vb. işleri taşeron firmalara yaptırılmaktadır. Ve belediyelerde de inşaattan, temizliğe, ilaçlamadan, kaldırım boyamaya kadar hemen her iş yavaşça taşeron firmalara kaymaktadır.

Taşeron uygulamasının savunulması sırasında sıklıkla başvurulan argüman; personel giderleri için yapılan harcamaların taşeron uygulaması sayesinde düştüğü, böylece ortaya çıkan fazla paranın yine yatırım olarak halka geri döndüğüdür. İsterseniz bu kuyruklu yalanın izini biraz takip edelim. "Personel giderleri için yapılan harcamaların düşmesi" diye ifade edilen, aslında doğrudan doğruya çalışanların cebine el atılması ve bu yolla para tasarrufunda bulunulmasıdır. Devlet, belediye veya kurumsal özel şirket gibi göz önündeki kuruluşların çok düşük ücretlerle personel çalıştırması mümkün değildir. Devlet ve belediyelerde sendikaların varlığı ve toplu sözleşme düzeni, kurumsal özel şirketlerde ise prestij kaygısı, müşteri tepkisi ve sendikalaşma riski buna engeldir. Mayıs 2010 ayı içinde (muhtemelen sendikasıız ve güvencesiz çalışanlar aracılığı ile) Gönyeli'deki tüm evlere dağıtılan Gönyeli Belediyesi'nin Resmi Dergisi GÖNYELİ'nin 34. Sayfasında 2005 yılında bütçede %86 yer kaplayan personel giderlerinin, 2010 yılında %50 oranına gerilediğinden gururla söz edilmektedir. Oysa aynı dönem içinde belediyenin yaptığı hemen her işte bir yükselme olduğu da yazılmaktadır. Yapılan iş artarken, personel maaşlarının azalmasının tek bir izahatı olabilir, o da daha çok personelin daha az maaşla çalışmasıdır. Böylesi bir çalışma biçimini hiçbir sendikali belediye çalışanı kabul etmeyeceğine göre ortaya çıkan tablo taşeron uygulamasının ürünüdür. Nitekim Gönyeli Belediyesi neredeyse tüm hizmetlerini taşeron firmalar aracılığı ile veren bir belediyedir.

Neo-liberal tüm uygulamalarda olduğu gibi bu konuda da öncülüğü

CTP'li belediyeler yapmaktadır. Özellikle Mağusa Belediyesi'nin yıllardan beridir "bir şirket gibi yönetildiği" bizzat belediye başkanı Oktay Kayalp tarafından ifade edilmiştir. CTP yönetiminin son yerel seçimlerde "yerel yönetimlerde CTP bir markadır" şeklindeki söylemi de gerçekten şirketçilik mantığına "cuk" oturmuştur. Marka olmayı övünülecek bir şey gibi sunan bu parti, aslında marka felsefesinde "üretimin pis bir iş" olarak görüldüğünü, gerçek bir marka haline gelen tüm şirketlerin sadece beyin takımı olan dar bir ekiple çalıştığını ve geriye kalan her işi taşeronlara yaptırdığını çok iyi bilmektedir. Bu konuda en bilinen örnek Swatch firmasının "biz saat satmıyoruz, zaman felsefesi satıyoruz" yaklaşımıdır. Coca Cola, Microsoft, Nike gibi markaların tüm üretim tesislerinin ekolojik ve sendikal düzenlemelerin neredeyse hiç olmadığı (tercihen askeri cuntalar veya diktatörlüklerle yönetilen) yeni-sömürge ülkelerde veya her türlü yasal düzenlemenin yasak olduğu Serbest Üretim Bölgeleri'nde gerçekleşmesi de, markaların üretim süreci ile değil sonuçla ilgilenmesinin en basit örnekleridir. Bu bağlamda CTP'nin bir marka olması, sadece "emek en yüce değerdir, o halde ne kadar sömürsek azdır" yaklaşımı ile izah edilebilir.

Taşeron uygulaması, sadece taşeron firmaların çalışanlarının değil sendikali çalışanların da olumsuz etkilendiği bir sürece yol açar. Çalışma alanında taşeron çalışan (düşük ücretli, sendikasıız, iş güvencesiz, her saat işe gelmeye hazır, mesai ücreti talep etmeyen) personel sayısı arttıkça, sendikaların mücadeleciliği de törpülenir. Üstelik hak mücadelesi yürüten sendikaların grevlerinin etkinliği de düşer ve zamanla sendikalar düşük kalifikasyondaki çalışanların üzerinde gereksiz birer yük haline gelerek ya sadece orta kademe yöneticilerinin örgütü haline gelirler ya da tamamen yok olurlar. Taşeron firmalar tarafından ele geçirilen her iş, sendikali olarak yürütülebilecek işlerin toplumdaki koparılmasıdır. Ne yazık ki sendikalar sadece mevcut çalışanları kadrolu görevlerde tuttukları örnekleri başarı kabul etmektedirler. Mesela Lefkoşa Türk Belediyesi'nde ulaşım biriminin tasfiyesi ve Lettaş'ın kurulması sırasında mevcut sendikali şoförler Temizlik Birimi'ne

aktarılmış, BES de bunu bir kazanım saymıştır. Oysa Temizlik Birimi'nde mevcut personel sayısı sabit kalmak kaydıyla halen otobüsleri kullanan şoförler sendikasıızdır. Yani bir çalışma alanı sendikadan arındırılmış, sendika fiili olarak küçültülmüştür.

Bir alanda yürütülen işlerin sendikali işçilerce yapılması, toplu menfaatine en uygun olanıdır. Sendikalar sadece çalışanların maaş ve ücretleri ile ilgilenmezler. Ki öyle bile olduğunda gerçek maaşlar üzerinden yapılan yatırımlar, vergi, sigorta, ihtiyat sandığı gibi kalemler aracılığı ile zaten yine topluma döner. Ama sendikalar, malzemenin kalitesi, işin toplumsal anlamda yararlı olup olmadığı, kaynakların verimli kullanılıp kullanılmadığı gibi konularda da duyarlılık sahibi ve toplumdaki kurumlar tarafından desteklenmektedir.

Kısacası sadece konumuz olan belediyeler açısından bile konuşacak olsak; belediyelerin kar amacı güden birer marka, şirket gibi değil, halkın haklarını realize etmekle yükümlü yapılar olarak düşünülmesi gerekmektedir. Belediyeler, sadece sunduğu hizmetler aracılığı ile değil, bu hizmetleri sunarken yarattığı kaliteli istihdam biçimleri ile de halkın çıkarlarını gözetmelidirler. Bugün birçok belediyede kayıt dışı çalışan yabancı uyruklu ucuz iş gücünün varlığı, gerçek bir markalaşma yolunda hızlı adımlarla ilerlediğimizin göstergesidir. Böylece bizlerin de yerel iktidarın sahipleri konumundan, bir şirketin müşterileri ve tüketiciler konumuna sürüklenmemiz hız kazanmaktadır. Bu durumda ya zaten bize ait olan belediyeleri kapitalist ideolojiden temizlemek için mücadele edeceğiz ya da uysal tüketiciler gibi reklamları dinleyip faturalarımızı ödeyeceğiz. Ya yerel iktidarın özneleri olmayı hak ettiğimizi haykıracağız ya da ruhumuzu en uygun fiyatı verene 4 yıllığına kiralamaya devam edeceğiz. ☒

YEREL YÖNETİMCİLİK'TEN NE ANLIYORUZ?

Hasan Yıkıcı
hasan_ykc@yahoo.com

Sosyalistler yerel yönetimden ne anlamalı? Alternatif bir yerel yöneticilik anlayışının

demokrasinin gelişmesine ne gibi olumlu katkıları olur? En önemlisi böyle bir yerel yöneticilik anlayışının toplumun devrimci dönüşümündeki rolü nedir? Sermaye egemenliğinin yaşamın tüm alanlarına keskin bir şekilde saldırır olduğu böyle bir toplumsal yapıda, halkın ve ezilenlerin dahil olduğu ve bürokratik olmayan bir yerel yöneticilik anlayışı mümkün müdür?

Yaygın olan ve kapitalizmin dayattığı yerel yöneticilik anlayışı ve uygulaması açıkça bürokratik, ticarethane mantığı ve kaygılarından hareket eden, halkın günlük yaşamından ve ihtiyaçlarından kopuk bir anlayış ve uygulamadır. Halkın kendi yaşam alanları ile ilgili yaptırımların halktan kopuk ve halka yukarıdan bakan otoriteler tarafından uygulanması, aslında tam da egemen yerel yöneticilik anlayışının temel karakteridir. Bu bağlamda halkın yaşam alanları ile ilgili değişiklikler egemen belediyeçiliğin bürokratik anlayışıyla şekilleniyor. Kamu hizmetini kamusuz bir şekilde algılayan ve zaman zaman da kamuya rağmen tasarlayan belediyeler bugün şirket gibi işleyerek mali kaygıları kamusal kaygı ve ihtiyaçların üzerinde tutmaktadırlar. Birçok ülkede olduğu gibi, Kıbrıs'ta da belediye başkanları sadece seçim dönemlerinde halkın içinde oluyorlar. Daha doğrusu halkın içindeymiş gibi görünmeye çalışıyorlar. Ardından kendilerini bürokrasinin soğuk sularında serinlemeye bırakıyorlar. Fakat tam da bu noktalara karşı çıkarak, sosyalistlerin savunması ve uygulamak için çabalaması gereken alternatif yerel yöneticilik anlayışını yaşamsal bir zorunluluk olarak gündemimize almamızdır.

Alternatif yerel yönetim örnekleri:

Gezegenimiz üzerinde başta Brezilya'da Porto Alegre ve İspanya Endülüs'te bir kasaba olan Marinaleda olmak üzere alternatif yerel yöneticilik anlayışının hayat bulduğu bölgeler vardır.* 1989 yılında İşçi Partisi'nin (PT) belediye seçimlerini Porto Alegre'de kazanması ile birlikte bugüne kadar süre gelen yeni alternatif bir belediyeçilik anlayışı da bölgede hayat bulmaya başladı. Belediye başkanı Olivra Dutra tarafından ilk kez kullanılan "katılımcı bütçe" uygulaması ile belediyenin tüm bütçesinin halkın vereceği kararlar ve ihtiyaçlar doğrultusunda kullanılması söz konusu oldu. Yani belediyenin bütçesi kurumsallaşmış bir belediye bürokrasisi/teknokrasisi tarafından değil; halkın mahalle komiteleri veya birimleri, bölge temsilcilikleri gibi oluşturduğu yerel örgütlenmeler tarafından kullanılmaya başlandı. Böylece yerel inisiyatifler olarak örgütlenen halk, kendi yaşam alanı ile ilgili kararları kendi kendine almaya başladı. Mahallesi, bölgesi veya oturduğu evin önü ile ilgili kendisi söz ve yetki hakkına sahip oldu. Burada altı çizilmesi gereken durum halkın sadece söz hakkına sahip olduğu değil aynı zamanda belediyenin bütçesi ile ilgili karar alma süreçlerine dahil olduğudur. Mahalle birimleri veya komiteleri olarak örgütlenen halk, bölgelerindeki sıkıntılar veya ihtiyaçlar doğrultusunda karar üretip belediye bütçesinin komiteler/birimler tarafından tespit edilen yerlerde kullanılmasında aktif ve belirleyici rol aldı. Bu belediyeçiliği bir yandan toplumsallaştırırken bir yandan da halkın katılımı sayesinde demokratikleşme yönünde radikal değişimlere vesile oluyor. Ana hatları ile aktardığımız söz konusu uygulama ile Porto Alegre dört yıl içerisinde Brezilya'da hayat kalitesi en

yüksek kent haline geldi.

Bir diğer alternatif ve ayrıca da sosyalist yerel yönetim örneği ise İspanya Endülüs'te Marinaleda isminde bir kasaba! Marinaleda'yı ve komünist belediye başkanı Gordillo'yu 12 Ekim 2009 tarihinde 'Birgün' gazetesinde yayınlanan röportajlardan öğreniyoruz. 1970'lerin son çeyreğinde bölgedeki işsizlik sorunu çevresinde örgütlenen kasaba halkı toprak reformu talebi ile 79 yılında Cordillo'yu İşçi Birliği Kolektifi örgütünden aday gösteriyor ve seçimleri kazanıyorlar. Hemen arkasından ellerinde büyük ekilebilir toprak parçalarını tutan toprak sahiplerine ve düklere karşı mücadele başlar. Toprak reformunu büyük oranda gerçekleştiren Marinaledalılar bugün işsizlik diye bir sorundan

uzakta yaşıyorlar. O gün bu gündür her seçimi kazanan Gordillo aynen Porto Alegre'de olduğu gibi Marinaleda'da da "katılımcı bütçe"yi uyguluyor. Halk doğrudan yönetime katılabiliyor. Bunun dışında kasabada hiçbir belediye zabıtası yok. Öte yandan halkın "Kızıl Pazarları" olarak adlandırdığı Pazar günleri insanlar sokaklara çıkarak kasabanın temizliği gibi işleri kolektif bir şekilde yapıyor. Gordillo bu uygulamayı 'Birgün' gazetesine bakın nasıl anlatıyor: "Kızıl Pazarlar burada yaşayan topluluğun yararına gönüllü işlerin yapıldığı günler. Bu günlerde hep birlikte, gönüllülük temelinde çalışarak sokaklarımızı temizliyor, yollarımızın inşasını tamamlıyor ve benzeri diğer işleri yapıyoruz. Burada asıl amacımız insanlarımızın, işçilerin yalnızca para için çalışılmayacağını kavramalarını sağlamak. Bu aynı zamanda topluluğumuzun birlikte yaşamasını ve dayanışmasını da pekiştiren bir pratik oluyor".

Alternatif yerel yönetimlerin imkanlarını zorlamak

Kuşkusuz "katılımcı bütçe" uygulamaları gibi alternatif yerel yöneticilik anlayışları devrimciler için yol gösterici pratiklerdir.** Bu uygulamalar ve alternatif belediyeçiliğin gelişmesi ile radikal ve doğrudan bir demokrasi anlayışının da gelişeceği aşikardır! Bu durum bir yandan toplum içerisinde olumlu ve devrimci yönde bir dönüşümün zeminini yaratacak bir yandan da halkın başkaları tarafından yönetilmeye ihtiyacı olmadığını gösterecektir. Ülkemizdeki klasik belediyeçilik söyleminin toplumsal bir faydaya gönderme yaptığı yoktur. '**Para ile para için**' belediyeçilik anlayışının yerine '**halk ile halk için**' belediyeçilik anlayışının getirilmesinin zamanı gelmiştir.☒

*Geçmişte Türkiye Fatsa'da Devrimci Yol'un Terzi Fikri (Fikri Sönmez) önderliğinde uyguladığı devrimci yerel yöneticilik deneyimi Türkiye ve yakın coğrafya Kıbrıs için de önemli bir tarihsel nottur. Halkla birlikte üretilen çalışmalar olağanüstü bir destek sağlamıştır. Öyle ki devlet erkini korkutan Fatsa deneyimi çok geçmeden askerin nokta operasyonları ile bertaraf edilmiştir. Dergimizinde daha ayrıntılı bir şekilde incelenen Fatsa deneyimi bu yazıda bilinçli olarak işlenmemiştir.

**Söz konusu uygulamalar kendi içinde sınırlı ve burjuva demokrasinin sınırlarını aşamayacak karakterdedir. Devrimcilerin bu uygulamaları savunup hayata katması için çabalarken kendilerini bu tür uygulamalar içerisine hapsetmemeleri gerekmektedir. Söz konusu uygulamalar devrimci toplumsal dönüşüm yolunda aydınlatıcı ve ilerletilmesi gereken eşiklerdir.

DÖRT YIL BOYUNCA SAKLADIK

Emperyalistlerin işgali altında olan ülkemizde belki de en anlamlı seçimler yerel seçimlerdir. Azasından belediye başkanına içinde çalma değil, çalışma isteği olan her yerel yönetici halkına hizmet edebilir. Ülkedeki cumhurbaşkanı, milletvekilleri ve bakanların göstermelik oldukları açıktır. Bu mevkilerde bulunma yarışının sebepleri; dış güçlerden gelecek olan emirleri harfiyen yerine getirmek, aynı zamanda kendisinin ve çevresinin cebini doldurma çabası olarak sıralanabilmektedir. Yerel yönetimleri bunlardan biraz ayırmak mümkündür. Çünkü aynı coğrafya altında yerel yöneticilerin yaptıkları icraatlar arasında büyük farklar görülmektedir. Örneğin yeni yasa ile tüm yerleşim yerleri belediyelere bağlanmasına rağmen Çamlıbel bunu kabul etmeyip belediye hizmetlerini köylerine sokmamıştır. Kendi imkanları ile belediye hizmetlerini karşılamakta, hatta bunu bazı belediyelerden daha iyi yapmaktadırlar.

Bu yazının ana özneleri Lefkoşa'nın geçtiğimiz dört yıldaki belediye başkanı ve ekibidir. Dört yıl önce yönetime gelmek için hazırladıkları broşürün ilk sayfasında "dört yıl boyunca bu broşürü saklayınız" yazıyordu. Heralde böyle iddialı bir cümlemin baş sayfaya konulmasındaki esas amaç dört yıl içerisinde yapacaklarını iddia ettikleri icraatların kontrol edilmesidir. Genel olarak bizim insanımız geçmişte yapılandan (yapılmayandan) hesap sormaz. Söylenen yalanlara kulak asmaz. Oy vereceği zaman, o günü ve kendini kurtarmak adına; güçlüye ve çocuğunu işe alabilecek olan adaya oyunu verir. Bu örnek genel, yerel ve cumhurbaşkanlığı seçimleri için hiç farketmez. "Yılan bana dokunmasın beni kurtarsın geriye kalan beni ilgilendirmez" mantığı, ülkemizde maalesef çok yaygın olan bir görüştür. Ama farkında olmadığımız şey boğazımıza kadar yılanlar ile sarılmış olduğumuzdur.

Gelin Cemal Bulutoğulları'nın dört yıl önce dağıttığı broşürü inceleyelim;

Proje 1- Dikmen Çöplüğü

Broşürde organik gübre elde etme veya kompostlaştırma tesisleri yapılacağı ve bunun bir yıl içerisinde biteceği yazmaktadır. Bir yıl içerisinde Dikmen Çöplüğü yeşil alan yapılacak ve insanlar orada piknik yapacaktı. Bugün 2010 yılında çöplüğün durumu dört yıl öncesine göre daha da kötü durumdadır. Çöplük zaman zaman yanmakta (ya da yakılmakta) ve tüm Lefkoşa ve çevresi zehirlenmekte, Lefkoşa Belediyesi de bunu izlemektedir. Şu anda çöplükteki atıklar çevredeki su kaynakları ve derelere karışmaktadır.

Proje 2- Konut Projesi

Seçimi kazandıktan bir yıl sonra temellerin atılacağı yalanı ile yüzlerce insandan ev peşinatı toplanmıştır. Çeşitli izinsiz yerlerde inşaata başlamak için çalışmalarda bulunulduktan sonra geçtiğimiz günlerde hiç bir yasal mevzuata uyulmadan evlerin yapımı başlamıştır. Örneğin bölgenin ilkokul alanı olacak arazinin üzerinden yüksek gerilim hattı geçmektedir.

Proje 3 Lefkoşa Merkez Park

Dört yıl önce Lefkoşalıya merkezi park sözü verilmişti, ayrıca parselasyonlardan kazanılan alanlar da yeşil alan ve park yapılacaktı. Bunlar yapılmadığı gibi belediyeye ait binalar ve

araziler yandaşlara peşkeş çekilmiştir. Belediye'nin sağlık şubesi ve su şubesi bar yapılması için peşkeş çekilirken, kanalizasyon şubesi şu anda Demokrat Parti merkez binası olarak kullanılmaktadır. Eski belediye sarayı yanındaki belediyeye ait binaların içerisinde sağlıksız koşullarda çok fazla insan yaşamaktadır. Yıllardır Lefkoşalı'nın araçlarını park ettiği boş alanlar yandaşlara peşkeş çekilmiş ve Lefkoşa'nın park yeri sorunu katlanarak artmıştır.

Proje 4- Su Projesi

Şehrin yenilenmeyen, kanserojen maddeler içeren su borularının yenileceği, mevcut döşenmiş olan ancak sağlık açısından sakıncalı olmayan borulardan su sızmalarının önlenmesi ve Lefkoşa'ya içme suyu sağlamak amacı ile su Lefkoşa'ya gelmeden arıtılacağı sözü verilmişken, şu anda Lefkoşa'ya gelen su ile çiçeklerin sulanması tavsiye

edilmemektedir. Deniz suyundan farksız olan su için ödenen faturalar da çok yüksek boyuttadır. Yakın zamanda Lefkoşalı duş almak için bile şirketlerden su satın alacak gibi görünmektedir.

Proje 5- Entegre Trafik Projesi

Proje ile ihtiyaç kadar yeni yollar yapılacak, toplu taşıma geliştirilecek, bisiklet ve yaya yolları yapılacak, otopark sorunu halledilecekti. Daha da ileriye giderek, devlet okullarına belediye toplu taşıma sunacak,

Lefkoşa'nın bazı yolları tek yönlü yapılacak ve 1 TL'ye yolların ikinci şeritleri park yeri olarak kullanılacaktı. Bunların hiçbirinin yapılmaması yanında, Lefkoşa'nın belediyeye ait tüm boş alanları ve yeşil alanları yandaşlara peşkeş çekilmiştir. Şu anda Lefkoşa'daki en ucuz park yerinin saati 5 TL'dir ve bu fiyat saatler arttıkça katlanmaktadır. Üstelik belediye ulaşım şirketi LETTAŞ'daki ortaklığından da çekilmiş ve bu alanı özele terketmiştir.

Proje 6- Lefkoşa Müzesi

Bu proje de Lefkoşa'ya dört bölümden oluşacak müze yapıymıydı. Bu müze arkeolojik eserler bölümü, tarihsel Lefkoşa bölümü, resim galerisi ve plastik eserler galerisiydi. Ayrıca mevcut Yiğitler Burcu Parkı'nın plastik sanatlar uygulama alanı olacağı ve her yıl uluslararası plastik sanatlar festivaline ev sahipliği yapacak şekilde düzenleneceği söyleniyordu. Keşke bu proje de uygulansa ve burada yazılsa idi ancak şu anda ortada müze olmadığı gibi, Yiğitler Burcu Parkı'nda da hiçbir değişiklik yoktur.

Proje 7- Göçmenköy Dere Islah Projesi

Kapalı Kutu Menfez Projesi ile Lefkoşa'nın iki yıl içerisinde derenin kirliliğinden kurtulacağı ve üzerine yürüyüş parkurları ve piknik alanları yapılacağı sözü de sadece sözde kalmıştır. Bir süre önce yağın yağmurlarla derelerden akan su, önüne takılan her engeli almış götürmüştü, dereler kendi kendilerini ıslah etmiştir,

Merter Refikoğlu
merter81@yahoo.com

Düzenin Değil Halkın İktidarının Yaratılması

ancak bu projede yazıldığı gibi bir ıslah olmamıştır. Cemal Bulutoğulları sel döneminde sorun yaratan sanayideki bazı binaların ve Göçmenköy'deki bazı evlerin en kısa zamanda yıkılacağını, yıktıramazsa da istifa edeceğini belirtmişti. Selin üzerinden aylar geçmesine rağmen yıkılan bina olmadığı gibi istifa da olmamıştır. Ayrıca broşüre göre Lefkoşa'daki sivrisinek problemi için organik çözümler üretilecek ve teknolojinin en son olanakları kullanılacaktır. İddialı bir şekilde sivrisineksiz bir Lefkoşa vaat ediliyordu. Şu anda Lefkoşa'da görülen dev sivrisineklerin çapları rekor seviyeye ulaşmıştır.

Proje 8- Belediye Pazarı

Belediye Pazarı'nın yenilenmesi çalışmaları (Bandabulya'nın) 2007 yılında başlayıp 2009 yılında bitirileceği sözü verilmişti. Pazar hala aynı yerinde, aynı görüntüsü ile Lefkoşalıya hizmet vermektedir. 2009 yılında bitirileceği söylenen proje 2010'da hala başlamamıştır. Geçtiğimiz günlerde Belediye Başkanı'nın yaptığı "pazarı Lefkoşa merkezine dışına taşıyacağım" açıklaması da proje ile ilgili çalışmanın proje aşamasında dahi olmadığını göstermektedir.

Dört yıl boyunca saklanan seçim broşürüne devam edilirse sayfaların yetmeyeceği korkusu ile burada kesilip bunun dışında "Başkanımızın" yaptığı

icraatlar şöyle sıralanabilir: Yapılan belediye binasının son katının izinleri yoktur, yani binanın katı

kaçaktır. Yapılmaya başlanılan Asmaaltı projesi uygulanamamış ve projeden bugüne sadece asılı tabelası kalmıştır. Normalde ayın başında ödenmesi gereken çalışanların maaşları çok geç ödenmekte hatta bazen bu ayın sonunu bulmaktadır. İşe yeni alınan çalışanlar toplu iş sözleşmesine alınmayıp, on üçüncü maaşları ödenmemiştir. On beş günde bir ödeme yapılan işçilerin maaşları aylık ödemeye çevrilmiştir. Bu yıl seçim yasakları içerisinde işe eleman alınmış ancak başlama tarihleri seçim yasaklarından önceki tarihlere çekilmiştir. Çalışanların ihtiyat sandığı ödemeleri hiç yapılmamış, ayrıca çalışanların sosyal sigorta yatırımlarına yalnızca son zamanlarda küçük bir ödeme yapılmıştır.

Tüm bu yalanlar ve beceriksiz icraatlara rağmen seçimin tartışmasız favorisi yine Cemal Bulutoğulları'dır. Kendilerini sol olarak ifade eden partiler işlerine gelen bölgelerde ortak aday çıkarırken, Lefkoşa gibi ülkenin en önemli bölgesinde adaylar çıkarmışlardır. Buna karşılık tüm sağ partiler Cemal Bulutoğulları'nı desteklemektedir. Cumhurbaşkanı'nın Derviş Eroğlu, Başbakanı'nın İrsen Küçük olduğu bir ülkede Cemal Bulutoğulları'nın tekrardan aday olması ve seçilmesi sürpriz olmamalıdır. ☒

* Fotoğraflar Hasan Yıkıcı

Türkiye'nin Artvin İli, Hopa İlçesi Kemalpaşa Beldesi muhtarı Şenol Çelik'le, "Yerel Yönetimler ve Sol" konulu bir söyleşi gerçekleştirdik. Yerel yönetimlerde belki de belediye başkanlığından bile daha önemli, halka en yakın birim olan muhtarlık, ne yazık ki genel olarak küçümsenmektedir. Oysa muhtarlıklar icraat yapma imkanları kısıtlı gibi de görünse, halkla birlikte hareket edildiği zaman doğrudan demokrasi için en elverişli birimleri temsil etmektedir. Şenol Muhtar ile yaptığımız bu söyleşiyi beğenerek okuyacağınızı düşünüyoruz. Söyleşinin her aşamasında büyük katkısı olan Hasan Yıkıcı'ya da teşekkür ederiz.

Kısaca kendinizden bahsedebilir misiniz? Geçmişten günümüze neler yaptınız?

1966 Hopa doğumluyum, çiftçiyim ve ek işlerle hayatı idare ettirmeye çalışıyorum. Siyasetle 77-78 yıllarında ortaokulda tanıştım ve o kültürü o dönemde aldım. Devrimci Yol kültüründen gelerek, 1990 yılından beri Halkevleri çatısında yoksulun örgütü olarak mücadelede devam ediyorum.

Kemalpaşa muhtarı olarak kaç yıldır görev yapmaktasınız? Bu süreç içerisindeki deneyimlerinizi bizlerle paylaşır mısınız?

Kemalpaşa'da yaşamamdan kaynaklı halkla iç içeyim ve siyasette de yaşadıklarımızı halkla iyi paylaştığımızdandır ki 2004 yılından beri yani iki dönemdir yüzde seksen oyla seçilerek halkıma hizmet etmekteyim.

Alternatif bir yerel yönetim anlayışı nasıl olmalı? Sol'un yerel seçimlere ve yönetime yaklaşımı nasıl olmalı?

Devrimcilerin mutlaka geçmiş deneyimleri vardır, biz de aynı durumdayız. Yani Fatsa deneyimimiz var. 12 Eylül'den önce belediye başkanı olan Fikri SÖNMEZ Türkiye'de yerel yönetimlere örnektir. Anlatsam sayfalar yetmez kısa tutuyorum. Sol kendi fikrini ve programını sunmalı ve kabul gördüğü sürece kendine yakın solla birlikte olabilmelidir taviz vermeden. Her zaman halkın çıkarları gözetilmeli.

Yerel yönetimler ve demokrasi arasında nasıl bir ilişki vardır? Sizce nasıl bir ilişki olmalıdır?

Önemli bir soru. Kağıt üzerinde

demokrasiyi savunanlardan uzak durmak gerekir. Sorunun cevabı içindedir aslında. Ya demokratsın ya değilsin, bizim demokrasi anlayışımız çok farklı bizler çoğulden demokrasiyi savunuyor benimsiyoruz.

Sol düzen partilerinden farklı olarak yerel yönetimleri nasıl kullanmalı? Yerel yönetimlerin toplumsal dönüşüme ne gibi etkileri vardır?

Sol yerel yönetime bütünüyle bakmalı ve halkı oy potansiyeli olarak görmemeli. Bizler yerelde "söz, yetki, karar iktidar halka" sloganını uygulayarak sorunun farkını ortaya koymuş oluyoruz.

Kemalpaşa'dan devrimci sosyalist bir muhtar nasıl çıkabildi?

Hayata bakışımız, yoksulun yanında olmamız, beldedeki tüm sorunlara öncülük yapıyor olmamızdır kısaca. Halk tüm çıkışlarıyla seni gözünde kendisini temsil edecek insan olarak görüp gururla seçer. Yirmi yıldır bu beldede siyaset yapıyoruz arkadaşlarla, ben tek başıma değilim kitle seni bir yerlere taşır.

Merkezi yönetim ve belediye ile aranızda nasıl bir ilişki var? Köstek olmaya çalışıyorlar mı?

Bu ülkede bizim düşüncelerimizi yansıtan yönetim pek olmadı. Hiç barışık olmadık, hep köstek oluyorlar. Özelleştirmeyi

savunanlar belediyeyi ticaret olarak görenlerden dost olmaz ancak köstek olur.

Çok yakında Kıbrıs'ta yerel seçimler yapılacak, belki Kıbrıs'a biraz uzaksınız ancak sadece Kıbrıs özelinde değil genel olarak seçmene tavsiyeleriniz neler olabilir? Seçmen neleri kriter alıp adaylara güvenip sandığa gitmeli?

Düzenin değil halkın iktidarının yaratılması çabasının verilmesini öneririm. Devrimciler birilerinden medet değil, kendi alternatif yerelini yaratmalıdır. Bu bir gün mutlaka kazanılır.

Ekleme istediğiniz bir şeyler var mı?

Tüm dünyadaki devrimciler birbirlerine yakındır kimse uzak değil yeter ki gelecekle ilgili önümüzü açacak görüşmeler tartışmalar yapılsın. İhtiyaç duyulduğunda yerel yönetimlerle ilgili panel veya söyleşiye seve seve gelirim. Saygılarımla...☒

Kadınlar “Katlanan” Değil “Katılan” Olmak İstiyor!

Hıvsiye Öztoprak
hivsiyeoztoprak@gmail.com

Merkezi yönetim, Cumhurbaşkanlığı seçimleri derken seçimler gelip “kapımızın eşliğine” dayandı. “Kapımızın

eşliğinin” yani yaşam mekanlarımızın, mahallelerimiz, belediyelerimizin yönetim kadrolarını ele geçirmek için siyasi partiler harıl harıl çalışıyorlar. Şehir plancısı olmam nedeni ile adayları hep mekana ilişkin politikalarını göz önünde bulundurarak değerlendiriyordum ta ki geçen pazar sabahı güler yüzlü bir kadının bana bir siyasi partinin kuşe kağıdına basılmış yerel yönetimler manifestosunu uzatmasına kadar... Adaylar listesinde yer almayan kadının desteklediği adayın seçilmesi halinde daha “katılımcı” ve “şeffaf” bir belediyenin olacağını söylemesi kafamdan çeşit çeşit soruların geçmesine neden oldu. Neden kadınlar siyasi partilerin yerel yönetimler vizyonunun oluşturulmasında değil dağıtılmasında sorumlu oluyor? Neden kadınlar yaşadıkları mekana dair türlü sorunları, talepleri olmasına karşın karar alma mekanizmalarından dışlanıyorlar? Neden kadınlar siyasete “katılan” değil “katlanan” oluyor?

Toplumun yarısını oluşturan kadınların siyasette temsiliyetinin düşük olması inkar edilemez bir gerçektir. Yerel yönetimler, sınırlı bir alanı kapsamaları ve insanların gündelik hayatlarını birbir etkileyen hizmetler sağlamaları açısından kadınların yönetime katılımının daha kolay olduğu bir alt kurum olarak düşünülebilir. Ancak istatistiklere baktığımız zaman yerel yönetimlerdeki kadın temsiliyetinin yok denecek kadar az olduğu görülmektedir. Son yapılan düzenlemeler ile 28 belediyeye ayrılan Kıbrıs'ın kuzeyinde bugüne kadar bir tane bile kadın belediye başkanı olmamıştır! Mevcut belediye meclis üyelerine baktığımız zaman toplam 274 belediye meclis üyesinin sadece 42'si kadındır. Diğer bir deyişle belediye meclislerinde kadın temsiliyeti %15 oranındadır. Peki neden kadınların karar alma mekanizmalarında katılımı bu kadar düşük? Yeterli eğitim ve özelliğe sahip değil mi kadınlar? Yoksa toplumun “narın”, “duygusal” ve “çiçek” olarak nitelendirdiği kadınlar karar üretme becerisine sahip değil mi? Hayır, bu soruların hiçbiri kadınların yerel siyasette görünmez olmasını açıklayamaz. Devlet Planlama Örgütü'nün 2006 nüfus sayımı sonuçlarına göre kadınlar üniversite mezunlarının %38'ini oluşturuyorlar. Eğitim seviyesi yüksek kadınların olması kadınların yönetim kadrolarında da başarılı olabileceklerini göstermektedir. Bana göre sorunun birbiriyle ilişkili iki temel sebebi vardır. Birincisi, toplumun dayattığı cinsler arası eşitsiz işbölümü sonucu kadının asıl yeri olarak evinin görülmesi ve ev işlerinin sadece kadının görevi olarak algılanmasıdır. İkincisi ise belediyenin sağlaması gereken kamusal hizmetleri eksik bırakarak sorumluluğu kadına yüklemesidir. Belediyelerin çocuk, yaşlı, hasta bakımını herkes için ulaşılabilir hale getirmesi gerekmektedir. Ülkemizde kreş eğitimi özel sektör tarafından fahiş fiyatlara sağlanmaktadır. İlk ve ortaöğretim öğlene kadardır ve öğleden sonra çocukların gidebileceği toplum merkezleri yoktur. Yaşlılar ve hastalar için belirli ödenekler verilmesine karşın bu ödenekler yaşamlarını sürdürmeleri için yeterli değildir. Belediyelerin eksik bıraktığı bu hizmetlerin faturasını kadınlar ödüyor. Kadınların üzerinde ev işlerinin, yaşlı, çocuk, hasta bakımının oluşturduğu ağır yük hafifletilmeden ne kadın yeterli düzeyde ekonomik hayata katılabilir ne de yönetim kadrolarına talip olabilir. Çalışan kadınları düşündüğümüz zaman durum daha da içler acısıdır. Bir taraftan çalışıp diğer taraftan bakıma muhtaç insanlara hizmet eden, evi çekip çeviren kadının en son istediği şey siyasete atılarak toplantılara, lobi çalışmalarına katılmaktır. Ev ve iş yükünden arta kalan sınırlı vaktinde kadın, daha fazla enerji istemeyen, hayal ürünü karakterlerin karmaşık hayatlarını izlemeyi tercih etmektedir. İmkansız aşkları, kocası veya kaynanası

tarafından şiddete uğrayan kadınları, zenginlik içinde ama mutsuz kadınları konu alan dizilere kıyasla daha dayanılabilir hayatı olduğunu düşünen kadınlar, kendi hayatındaki ağır yükü sorgulamamaktadır. Kadınların toplumun ve dizilerin etkisinden çıkıp silkinmesi, belediyelerin hizmetlerini yerine getirmesi için ve cinsler arasında adil bir işbölümü için mücadele etmesi gerekmektedir.

Son günlerdeki seçim propagandalarına, siyasi partilerin vaatlerine ve aday isimlerine baktığımız zaman da kadının kısa dönemde daha görünür hale gelemeyeceğini, belediyelerdeki mevcut erkek egemen sistemin devam edeceğini söylemek mümkündür. 28 belediye için çeşitli siyasi partilerden ve bağımsız olmak üzere 100 belediye başkan adayı yarışmaktadır. Bunlardan ne yazık ki sadece ikisi kadın adaydır. Kıbrıs'ın kuzeyinin beş büyük ilçesinde (Lefkoşa, Mağusa, İskele, Girne ve Güzelyurt) belediye meclisi için toplam 276 belediye meclis üye adayı yarışmaktadır. Bu adaylardan sadece 58'i kadındır. “Sol” partilerin yerel yönetimler için hazırladıkları manifestolarda kadınların güçlendirilmesine yönelik çeşitli projeler yapılacağı yazılmasına karşın aday listelerine baktığımız zaman kadının en çok güçlendirilmesi gereken karar alma mekanizmalarında katılımının

önemsenmediğini görüyoruz. CTP sadece Beyarmudu belediyesi için bir kadın aday göstermiştir. TDP de belediye başkanlığına bir tek kadın aday göstermiştir. Ancak merkez bir belediyeye, Lefkoşa'ya aday göstermiş ve yine Lefkoşa'da eşit sayıda kadın ve erkek meclis üyesi adayını sunmuştur. Bu bakımdan TDP'nin CTP'ye oranla kadının yönetimdeki dışlanmışlığını kırma isteğinin daha inandırıcı olduğunu düşünmekteyim. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin farkında olan ve bunu değiştirmek için çalışmalar yapacağını söyleyen bir kadın adayın, Gülsen Bozkurt'un aday olarak gösterilmesi bence takdire ve desteğe layıktır. Ancak TDP'nin kadının siyasete katılımı konusundaki hassasiyetinin göstermelik olduğunu, Lefkoşa belediye başkanı ve meclis üye adaylarını vitrin olarak kullanıp arka planda cinsiyetçi yaklaşımını koruduğunu İskele Belediyesi meclis üye adaylarına bakarak söyleyebiliriz. 10 tane belediye meclis üyesi adayının sadece 1 tanesi kadındır. Neden Lefkoşa'da gösterilen %50 oranında kadın meclis üye adayı İskele'de

gösterilmemiştir? Buradaki kadın nüfusunun daha az olmasından mıdır? Hayır, bu ilçede de kadın ve erkek nüfusu hemen hemen aynıdır. Bana göre bunun nedeni İskele'de solun oylarının düşük olması nedeni ile bir veya iki belediye meclis üyesi çıkarılabileceği düşüncesi ve kadınların seçilmesinin ihtimal olamayacağı bilerek seçilmesi daha yüksek olasılık olan erkeklerin aday olarak gösterilmesidir.

Kadınların toplumsal ve yönetsel alanda özne haline gelebilmesinin başlangıcının sadece seçimlerde aday olan veya seçilen kadın sayısı ile sınırlandırılmayacağı gerçektir. Kadınların sadece işyerlerinde değil evlerde de sömürüldüğüne yönelik farkındalık her geçen gün artmaktadır. Bizlerin de toplumun farkındalığını en üst seviyeye getirmek için mücadelemize bıkmadan, usanmadan devam etmemiz gerekmektedir. Ancak artan bir mücadele ile toplumun ataerkil yapı taşları sorgulanmaya ve dönüştürülmeye başlar. Kadının “katlanan” değil “katılan” olacağı günler işte böylesi bir mücadelenin sonucu olacaktır. Ancak toplumsal cinsiyet eşitsizliği sorgulanmadan, kadınların farklı hizmetler istediğinin farkına varılmadan sırf kadın temsiliyetinin artırılmaya çalışılması mevcut sistemin değiştirilmesine yaramayacaktır. Kadının siyasetteki katılımının artırılması ve bu temsiliyetin sistemi dönüştürmeye yönelik olabilmesi için iki anahtar sözcük vardır. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği farkındalığı ve mücadele! ☒

Yerel Yönetimler ve Kültür Sanat

Şifa Alçıcıoğlu
Sifa_alcicioglu@yahoo.com

Yerel yönetimler, en genel anlamıyla halkın; barınma, temizlik, aydınlatma, su, ulaşım gibi

ihtiyaçlarını karşılamakla mükellef kurumlardır. Aynı zamanda kültür- sanat alanında; tiyatro, sinema salonları açmak, festivaller düzenlemek, kültür merkezleri kurmak, konservatuar, müze ve kütüphane gibi kültürel alanlarla ilgili hizmet birimleri kurmak, belde halkına beceri kazandıran kurslar açmak ve hizmete hazır halde bulundurmaya da belediyenin bir başka görevidir. Kültür Evi diyebileceğimiz ve içerisinde birçok etkinlik barındıran yapılar inşa etmek, eko-turizm denen olaylarla kültürümüzü tanıtıcı etkinlikler yapmak da belediyelere düşer. Yerel seçimlerin yaklaşmasıyla; kültür- sanatı konuşmanın, eksiklikleri hatırlatmanın aynı zamanda eğlenmenin de bir gereklilik olduğunun vurgusunu yapmak, yerel yönetimlerde eksik kalan bir yanı hatırlatmak istiyoruz.

Ülkemizde beş büyük belediye vardır. Lefkoşa Türk Belediyesi, bunlardan biri olup Lefkoşa Belediye Tiyatrosu, Lefkoşa Belediye Orkestrası gibi saygın iki kurumu bünyesinde barındırır. Ancak her iki topluluğun da mekansal açıdan büyük problemleri bulunmaktadır. Bu sadece belediye oyuncu ve müzisyenlerinin sorunu değildir. Lefkoşa'daki salonsuzluk her kesim için büyük bir sorun teşkil etmektedir. Ülkemizin büyük bir eksiği konferans ve sergi salonları gibi yapıların olmamasıdır. Bu noktada belediyelerin yapması gereken salonlar inşa etmesi ve bunu yapmak isteyen kurum veya şahıslara da destek olmasıdır. Ancak görünen bir şey varsa belediye değil destek daha beter köstek olmaktadır. Örneğin; Lefkoşa'da herhangi bir nedenle salon kiralamak isteyen yurttaşlar, yer bulmakta maddi ve manevi açıdan sorun çekmekte, AKM, özel üniversite salonu veya belediye tarafından işletilen Arabahmet Kültür Evi'ni seçmek durumunda kalmaktadır. AKM'nin salonunu tutmak; tadilatla olduğu ve normal zamanlarda da doluluk açısından yer bulunamadığı için çok zor olmaktadır. Bir diğer zorunlu seçmeli şık özel üniversitelerin pahalı salonlarıdır. Son seçenек ise belediye tarafından işletilen "Arabahmet Kültür Evi'nin" geceliği 100 TL'den kiralanması durumudur. Bu uygulama ücretsiz bir etkinlik sergilemek isteyen ve herhangi bir geliri olmayanlar 'kiracılar' için bir sorun teşkil etmektedir. Avrupa Birliği tarafından restore edilen Arabahmet Kültür Evi ve mahallesi için yine AB tarafından yaptırılan park yeri de belediye tarafından zapt edilmiş ve park yerini kullanmak isteyen halktan otopark ücreti alınması uygulamasına gidilmiştir. Cemal Bulutoğulları zamanında paralı bir uygulama haline getirilen bu durum kültür-sanata belediye eliyle yapılan bir darbedir. Lefkoşa Türk Belediyesi, bir kültür evi yaptırmayı düşünmemiş ancak büyük paralarla Lefkoşa'ya bir "Belediye Sarayı" kazandırmıştır!

Salonsuzluk yanında meydanların olmaması, her boş arsaya bir apartman dikilmesi, parkların olmaması da gündün güne çarpık bir kentleşmeye doğru gittiğimiz sinyali vermektedir. Planlı ve sistemli bir şekilde meydan ve parkların çoğaltılması, apartman yaşamından sıkılan halkımızın biraz nefes alması, sosyalleşebilmesi, trafikten arındırılmış yaya yollarını kullanabilmesi bir gerekliliktir. Belediyeler tarafından ilk adımın atılması ve tiyatro, sergi yapılabilecek, konser verilebilecek meydanların yapılması gerekir.

Kültürel açıdan bünyesinde birçok zenginlik barındıran adamızda "kültür- sanat" deyince ilk akla gelen şeylerden birisi de folklor'dür. İçinde halk danslarından, kültürel kıyafet, eşya ve

yemeklere kadar birçok yerellik barındıran folklor, belediyeler açısından olmazsa olmaz bir faaliyettir. Folklorü sadece halk danslarına indirgemesine rağmen, festivallerle de desteklenen bu etkinlikler özellikle küçük yerleşim yerlerine bağlı belediyelerde bir olumluluk barındırır.

Tarihsel açıdan da oldukça zengin olan adamızın hemen her yerinde bir tarihi eserle karşılaşırız. Tüm bu eserleri ve ülkemizi görmek için kilometrelerce uzaktan gelen insanlar bunların değer ve kıymetini bilirken biz tarihi eserlerimize yokmuş muamelesi yapıyoruz. Yıllardır restore çalışmaları devam eden Kumarcılar Hanı'nın üzerinde "bu bina LTB tarafından mühürlenmiştir" ibaresi vardır. Kutlay Erk zamanında uygulamaya konan ve Lefkoşa şehir içinde bulunan tarihi eserlere ulaşmayı amaçlayan mavi çizgiler silinmiş durumdadır. Oysa tarihi değerlerimizi en fazla desteklemesi gereken yapılar belediyelerdir. Bandabulya, Büyük Han gibi tarihsel geçmiş olan yapılarımıza daha fazla değer verilmesi, onların yaşaması için gerekli girişimlerin başlatılması bir görev değil zorunluluk olmalıdır.

Son zamanlarda büyük belediyeler tarafından organize edilen festivaller; halk dansları festivalinden, tiyatro, müzik, sinema festivallerine değin birçok etkinlik bezenmeye başlamıştır. Özellikle bazı festivallerin (Tiyatro Festivali ve Mağusa Kültür- Sanat Festivali gibi) kültür- sanat alanında devrim niteliğindeki gelişmesi ve dünya çapındaki eserleri ülkemize getirmesi ve cüzi bir fiyata bunu yurttaşlara sunması oldukça olumlu bir gelişmedir. Ancak belediyelerin yerel anlamda bir tiyatro festivali veya yerli müzisyenlerin katılımıyla oluşturulacak konserler organize etmemesi de büyük bir eksiklikler. Ülkemizde son zamanlarda bölgesel festivaller de göze çarpmaya başlamıştır. Listeye bölgede yetişen ürüne göre Enginar Festivali, Gağarlı Festivali, Ceviz Festivali, Zerdali Festivali gibi festivaller de katılmıştır. Belediyeler bu sayede hem bölgelerini, hem de bölgelerinde yetişen ürünü çeşitli etkinliklerle tanıtmayı amaçladıklarını belirtmişlerdir. Sanatçılar ve çeşitli etkinliklerle de desteklenen bu festivallerde yerellik vurgusunun unutulmaması ve ülkemizde bulunan yerli sanatçıların desteklenmesi gerekliliği de değişmez bir unsur olmalıdır.

Yerelliğimizi öldürmek ve rant sağlamak amacıyla asimilasyona hizmet eden bazı festivaller de istemesek de gerçekleşmektedir. Bu olaya en güzel örnek "Çağlayan Çocuk Bahçesi" olan tarihi parkımızın 'Ankara Günleri' çerçevesinde Cemal Bulutoğulları tarafından "Ankara Çağlayan Parkı"na dönüştürülmesiydi. Bu olay o dönem Baraka Kültür Merkezi başta olmak üzere halktan da çok büyük tepkiler almış ve faşist odakların yeniden hortlamasına neden olmuştu.

Belediyeler tarafından periyodik anlamda çıkarılan bir yayın olmaması ve kütüphanelere gereken önemin verilmemesi de büyük bir eksiklikler. Yeni bir uygulamayla bazı belediyeler tarafından ciddiye alınıp çıkarılan yayınlar yanında sadece belediye başkanının reklamını yapan belediye gazeteleri de vardır. Çıkarılacak yayında o bölgenin kültür- sanat alanında yaptıklarını dile getirmek başta olmak üzere belediyelerin icraatlarına, projelerine dair bilgilendirici yazılar, makaleler de bulmak istiyoruz.

Festivaller düzenlemek, yurtdışından sanatçılar getirmek belediyeler açısından külfetli işler olsa da bu ülkenin konferans salonlarına, meydan ve parklara sosyalleşebilecek alanlara da ihtiyacı vardır. Bu anlamda belediyelerin kurum ve şahısların önünü açması gerekliliğinin altını bir kez daha çiziyor ve kültür-sanat alanında yapılacak her olumluluğa ihtiyacımız olduğunu yineliyoruz. ☒

Sayın Yerel Yönetim, Engel-Li Miyim? Engel-Siz Misiniz?

Mine Balman
mi_ne_mi_ne@yahoo.com

Her yıl engelliler konusu "Engelliler Haftası"nda gündeme gelir, konuşulur, yazılır, çizilir,

yeri düzenlemeleri yaygınlaştırılmalıdır. Ülkemizde ender bulunan engellilerin araç park yerlerine genelde diğer araçlar park etmektedir.

Tiyatro ve sinema salonları gibi kültürel ve sosyal yaşamda önemli yer tutan günlük yaşamdaki ihtiyaçların karşılandığı ortak kullanım alanlarında engellilerin ulaşım ve erişimine uygun düzenlemeler hızla sağlanmalıdır. İnsanlar fiziki bakımdan

etkinlikler gerçekleştirilir, pek çok vaatler verilir ancak hafta bitince de her şey unutulur. Engelli kişiler, toplumun bir parçasıymış gibi

algılanmadıklarından hiç bir altyapı onları göz önünde bulundurularak yapılmamaktadır. Engellilerin oturdukları konutun kapısından çıktıkları andan itibaren karşılarına çıkan merdivenlerin yükseklik ve genişlikleri, asansörlerin kapıları/düğmeleri, yüksek kaldırımlar ve yollar toplumsal yaşama katılımlarını imkansız hale getirmektedir. Kaldırımlar üzerinde ağaçlar, tabelalar, park etmiş araçlar, zincirler, çöp bidonları, elektrik/telefon direkleri, saksılar, beton mantarlar, işletmeler tarafından işgal edilen alanlar tekerlekli sandalye, koltuk değneği kullanan ve göremeyen engellilerin geçişini engellemektedir. Engelliler konusunda yerel yönetimlere büyük sorumluluk düşmektedir. Engelli kişilerin günlük hayatlarını sürdürmelerini imkansız denebilecek kadar zor hale getiren bu durumu ortadan kaldıracak uygulamaları yapmak yerel yönetimlerin görevidir. Engelliler için uygun olmayan binalara inşaat izni, işletme ruhsatı verilmemelidir. Ülkemizdeki binalar proje aşamasından başlayarak tamamlanıncaya kadar engellilere uygun yapılması konusunda yerel yönetimlerce denetlenmelidir. Kapılar, koridorlar, odalar, mutfaklar, tuvaletler, benyolar engellilerin yaşamlarını kolaylıkla sürdürmelerine olanak tanıyacak biçimde tasarlanmalı ve kullanım yönünden sıkıntıları ortadan kaldırılmalıdır.

birbirinden farklı olduğundan, farklı kategorideki insanlar için ayrı binalar yapmak yerine, yerel yönetimlerin denetiminde herkes tarafından kullanılabilir ortak şartlardaki binalar tasarlanmalıdır. Engelli kişilerin işine, okuluna, sendikasına, parklara, kamu binalarına gidebilmesi için ulaşım hizmetlerinden eşit fırsatlarda yararlanması gerekmektedir. Ülkemizde yerel yönetimlere bağlı toplu taşıma sistemine ağırlık verilmeli ve engelli kişilerin de bunlardan yararlanabilmelerinin koşulları oluşturulmalıdır. Toplu taşıma araçları engellilerin kolaylıkla kullanabileceği şekilde biçimlendirilmesi, engellilere yardımcı araç ve gereçleriyle rahatlıkla erişebilecekleri biçimde donatılması ve araç-durak-kaldırım arasındaki mesafe farklılıklarının giderilmesi gerekmektedir. Engelliler bu araçlardan ücretsiz yararlanabilmelidir.

Diğer yandan; eğitim kurumlarının engelli ve engelsiz tüm çocukların bir arada eğitim alabileceği binalara dönüştürülmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, engel türleri ve gereksinmelere

göre bir arada eğitim alabilecek grupların belirlenmesi ve düzenlemelerin bu anlayışla yapılması sosyal etkileşim açısından önem taşımaktadır.

Engellilerin erişimi açısından sağlık kuruluşları kuşkusuz öncelik taşımaktadır. Bu yapılarda hastaların kullanacağı iç ve dış mekanların tümünde, engellilerin erişebilirliğini sağlayacak önlemler alınmalıdır. Dr. Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastanesi'nde engelliler için yapılan tuvalet içerisinde eşya saklamak suretiyle depo olarak kullanılmakta olduğundan engelli vatandaşlarımız hastane içerisinde tuvalet ihtiyaçlarını yardımsız giderememektedirler.

Bu yıl ülkemizde bir ilk gerçekleşmiştir. 18 Nisan 2010 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oy kullanma sırasında tekerlekli sandalyedeki bir vatandaşın 2. katta bulunan sandığa erişemediği için oy kullanmadan geri döndürülmesinin yarattığı duyarlılık ve farkındalık 10-14 Mayıs Engelliler Haftası ile birleştirildi ve Baraka Kültür Merkezi'nin de aralarında bulunduğu 50'den fazla demokratik kitle örgütünün ve siyasi partinin destek

verdiği EngelSiz İnisiyatifi oluşturuldu. Bu inisiyatif engellerin, doğuştan veya sonradan oluşan gelişim farklılıklarından değil, toplumsal ve çevresel yetersizlik ve kısıtlamalardan kaynaklandığı söylemi ile 15 Mayıs 2010 tarihinde Dereboyu'nda engellenenler ve engelleyicileri olarak bir yürüyüş gerçekleştirdi. Oldukça ses getiren bu yürüyüş sırasında "Sokaklara çıktık eve dönüş yok", "Mimari engel istemiyoruz", "İnsanlar değil binalar engelli" yazılı dövizler taşındı, sloganlar atıldı. Bu eylem; 27 Haziran yerel seçimlerinin öncesinde tüm adaylara ülkemizde engellilerin de yaşadığını ve yerel yönetimlere seçileceklerin engelliler için daha engelsiz sokaklar, yollar, kaldırımlar yapma konusundaki sorumluluklarını da hatırlatmış oldu. ☒

Engellilerin günlük yaşamlarının sürdürülebilmelerinde, öncelikle evlerinden çıkabilmeleri ve başkalarına muhtaç olmaksızın bütün kamusal binalara girebilmeleri, işlerine gidip gelebilmeleri, ve sosyal-kültürel aktivitelere ulaşabilirliklerinin sağlanması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Yerel yönetimler; yeni yapılacak binaların/yolların/kaldırımların yanında halihazırda kullanılan yol, park, yaya yolu, kaldırım, geçitler, rampalar, merdivenler, duraklar, istasyonlar, otoparklar, umumi tuvaletler sinyalizasyon ve işaretlemeler gibi bütün altyapıyı engellilerin erişimine uygun hale getirmelidirler. Ülkemizdeki bu gibi fiziki engellere keyfi uygulamalar da eklenince engellilerin ulaşım hakkı fiilen ortadan kalkmaktadır. Kamusal binaların bir kattan fazla olanlarında erişilebilirlik için engellilerin kullanımına uygun standartlarda asansörün zorunlu tutulması sağlanmalıdır. Ayrıca, yaya geçitlerindeki trafik ışıklarının sesli hale getirilmesiyle, görme engelli ve ortopedik engelli vatandaşların erişebilirliği sağlanmalıdır. Görme engellilerin güvenli erişimini sağlamak üzere kaldırımda, hissedilebilir yönlendiriciler kontrast ve fosforlu renk düzenlemeleri yapılmalıdır. Zihinsel engellilerin ulaşabilirliğinin sağlanmasında basit işaretlemeler ve yönlendirici bilgilendirici donanımlar gereklidir. Ayrıca yazılı bilgilendirmenin büyük puntolar ile ve yalın olması da zihinsel engellilerin buldukları yeri algılaması ve gidecekleri yeri planlamasında kolaylık sağlayacaktır. Engellilerin kullandığı motorlu taşıtlara uygun park

Köylerin Belediyelere Bağlanması

Besim Baysal
besimbaysal@gmail.com

**Yerel
Yönetimlerin
Tarihsel Geçmişi**
Günümüz
anlamında

belediyeçilik sanayi toplumuna geçişi simgeleyen 1800'lerin ikinci yarısından sonra ortaya çıkmıştır. Fabrikaların kurulması ile birlikte artan işgücü ihtiyacı ile köylerden şehirlere göç başlamış bu göç sonucunda da emeği ile geçimini sağlayan geniş bir kitle şehirlerde nüfusun çoğunluğunu oluşturmuştur. İşçi mücadeleleri, sosyo-ekonomik ve siyasi hayatı etkilediği dönemlerde belediyeçilik anlayışının da değişmesine neden olmuştur. Kapitalist sistem, etkin olduğu yapılanma içinde sanayicilerin ekonomik ihtiyaçlarını karşılamak ve işgücü maliyetini en aza indirmek adına işçi ve emekçi sınıfların ulaşım, barınma, ısınma, kreş ihtiyaçlarına cevap veren bir belediyeçilik anlayışı geliştirdi. Bu belediyeçilik anlayışı zaman içinde birçok dünya ülkesine sirayet etse de esasen döneminde merkez kapitalist ülkeler denen Avrupa ülkelerinde ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte Emekçilerin birçok alanda ortaya çıkardığı direniş ve kazanımlarla belediyelerde de altyapının kamulaştırılması ve minimum maliyetlerle maksimum hizmetin sağlanması yönünde bir çalışma anlayışı ortaya çıkarılmıştır. Sosyalist belediyeçilik diye de nitelendirilen bu anlayış 1945 sonrası soğuk savaş koşullarında arzuladığı birçok hedefin de üzerinde hizmetler vermiş özellikle Avrupa'da altın dönemini yaşamıştır. 1980'lerden sonra ise kapitalizmin saldırısına; özelleştirmeler ve taşeronlaştırmaların gazabına uğrayıp azalarak günümüze kadar ufak ufak birtakım özelliklerini korumuştur. Neoliberal politikalar olarak anlayacağımız bu saldırılar ülkemizde de son yıllarda belediyeçilik üzerinde kendini göstermiştir.

Kıbrıs'ta Son Yıllarda Belediyeçilik

Kıbrıs'ın kuzeyinde merkez belediyeler için son iki dönemi kapsayan 2002 yılından bugüne belediyeçilik anlayışı şirket yönetme mantığına dönüştürülmüştür. Önceleri Mağusa Belediyesi'nde başlayan bu anlayışı en iyi şekliyle Lefkoşa Türk Belediyesi kurumsal olarak hayata geçirmektedir. Lefkoşa Türk Belediyesi eski başkanı mevsimlik işçilerle çevre düzenlemelerini hayata geçirmeye çalışan Kutlay Erk, otobüsleri ve ulaşımı, şirket kurarak devreden ilk belediye başkanıdır. LTB'yi LETTAŞ isimli şirkete ortak yapan Kutlay Erk ilk adımı attıktan sonra halefi Cemal Bulutoğulları da belediyenin ulaşımından tamamen çekilmesini sağlamıştır. Hizmet alımı, otoparkların ihalelerle devredilmesi, parkların, yolların, kaldırımların taşeronlar aracılığı ile yapılması, belediyenin yaz aylarında susuzluğu değişik bölgelerde gündeme getirerek özel su şirketlerinin payını düşünerek hareket etmesi ve özel su işini özendirilmesi, ilaçlamanın zamanında yapılamaması, çevre ve sağlık çabasının kaybolması, özelleştirme ve taşeronlaştırma mantığının belediyeçilik üzerindeki görüntüsüdür. Artık çöp toplama işinde bile sorunlarla uğraşmak zorunda kalan belediye emekçileri, çöp işinin de taşeronlara devredilmesinin söylentileri altında çalışma hayatına devam etmektedirler. Kapsamlı belediye hizmeti almak isteyen insanlarımız ise taşeronlaştırma tek seçenek olarak sunulmaktadır. Şehirlerde belediyelere ait varolan

tüm araziler ise her birinde çeşitli hizmetler sunulacağı kandırmacası ile sermayeye peşkeş çekilmekte kamu arazilerinin elden çıkarılması ile de bir takım şahıslara siyasi ve ekonomik rant sağlanmaktadır.

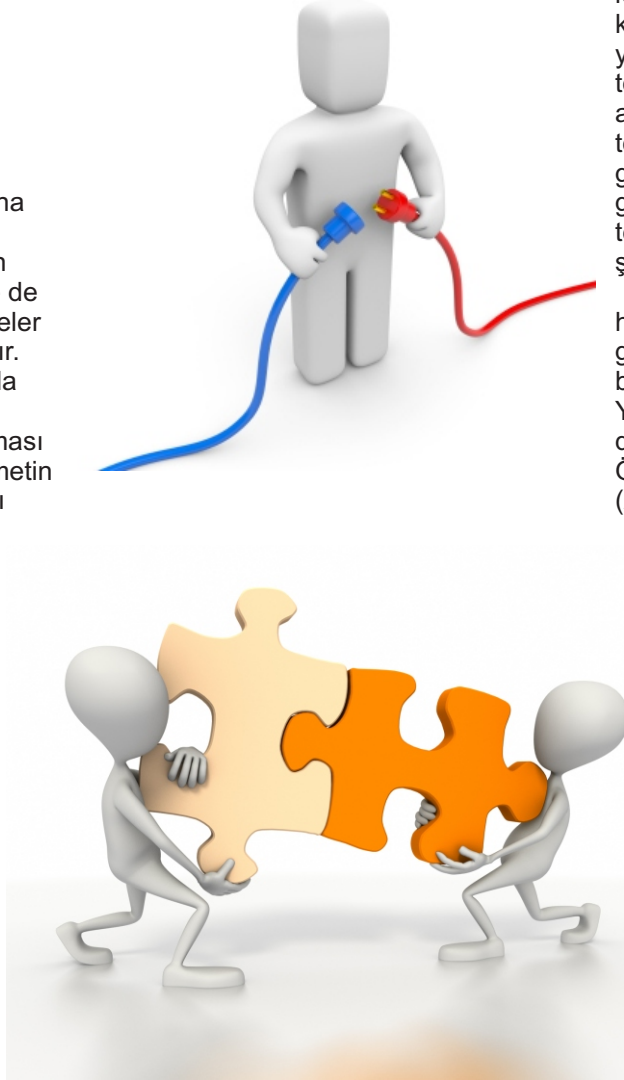
Köyler Sistemin İçine Çekiliyor

Bu ekonomik ve siyasi rantı daha da artırmak, köylere kadar genişleterek devletin köylere ayırdığı bütçeyi ortadan kaldırmak, taşeronlara daha da büyük alanlar yaratmak için belediye hizmetlerinin yaygınlaştırılması adı altında bir kandırmaca yaratılmış ve bu kandırmaca kabul eden etmeyen tüm köylere ve yerleşim yerlerine yaygınlaştırılmıştır. Kendine ait bütçe ve topladığı su paraları ile, muhtarları ve azaları öncülüğünde köyünü; çöpleri toplanan, çevre düzenlemesi gerçekleştirilen, okuluna, yaşlısına hizmet götüren, yolunu, otunu, kaldırımını temizleyen bölgelerde bu karar çok daha şiddetli reddedilmiştir.

Özellikle geçtiğimiz dönemde CTP hükümeti tarafından alınan kararla gündeme düşen köylerin belediyelere bağlanması girişimi "Belediyeler Değişiklik Yasası", önceleri mevcut belediyelerin dahi azaltılması ile gündeme gelmişti. Özellikle Luricina (Akıncılar), Yerolakko (Alayköy), Komikebir (Büyükkonuk) gibi belediyelerin kapatılarak kırsal kesim belediyelerinin ve diğer köylerin merkezlere bağlanması sağlanacaktı. Türkiye'den gelen ekonomik paketlerle birlikte -ki bu paketler IMF, Dünya Bankası menşeli paketlerdir- hükümetin savunduğu bu proje zaman içinde kabuk değiştirmiş, halktan gelen tepkileri en aza indirmek için kırsal kesim belediyeleri konunun kapsamının dışında bırakılmıştır. Sonrasında hükümete gelen UBP de aynı politikaları devam ettirdiğinden Türkiye'nin ekonomik paketlerinden kaynaklanan bu fikriyat için köylülere hiçbir şekilde düşüncelerini sormamıştır. Konunun duyulduğu ilk zamanlarda birçok köyden tepkiler gelmiş

hükümet bu karardan dolayı birçok muhtar tarafından protesto edilmişti. Sonraları sadece Mirtu (Çamlıbel) halkı direnişini devam ettirebilmiştir.

Böylece Mirtu (Çamlıbel) halkı hem kendi köyleri için propagandası yapılan birçok şeyi hayata geçirmiş olduklarından, hem CTP ve UBP'nin baskıları karşısında birliği sağladıklarından kendi bölgelerinde ve köylerinde söz sahibi olmaktan hiç vazgeçmeden karşı duruşlarını sürdürmüşlerdir. Köyde toplanan paraların yine köy için harcanması gerektiğini söyleyen köylüler, piyasa mantığı ile çalışan, şirket gibi yönetilen belediye anlayışına çok da farkında olmadan karşı çıkmışlardır. Baskılar altında kalan köylüleri korkutmak için muhtar ve ileri gelen köylüler polis tarafından göz altına alınmıştır. Baskı ve faşist yöntemlerle kararlarını uygulatmak isteyen UBP hükümeti yerel yönetim anlayışını da böylece göstermiş oldu. Yerellerin doğrudan demokrasi anlayışı ile bizzat yaşayanlar tarafından yönetilmesi, bölgenin sorunlarının onu en iyi bilenler tarafından kendi kaynakları ile çözülmesi daha insani yaşanabilir mekanları yaratacaktır. Demokrasi, birilerinin halk adına kararlar üretmesi değildir. Demokrasi; kendi köyü, kendi mahallesi, kendi sokağı için karar üretebilen insanların varlığı ile mümkün olacaktır. ☐

“Bir Yolculuk Hikayesi” Beğeniyle İzlendi

Baraka Tiyatro Ekibi, Bertolt Brecht'in “Kuraldışı ve Kural” adlı öğreti oyununu temel alarak, bazı değişiklik ve eklemelerle yeniden kaleme alınan; sömürülen-sömüren ilişkisinden, ülkemizin acı gerçeği gece kulüplerine ve yargı dahil olmak üzere sistemin tüm çarpıklıklarına değinerek sahneye koyduğu “Bir Yolculuk Hikayesi” isimli tek perdelik müzikal komedi oyununu, nisan ayı boyunca her cumartesi ve salı akşamı izleyicisine sunarak gösterimlerini tamamladı.

Kalabalık bir oyuncu kadrosuyla, sekiz aylık bir emeği sahneye koyan BTE ve canlı performanslarıyla Soluk Müzik Topluluğu oynanan 8 oyun sonunda 800'ü aşkın bir izleyici kitlesine ulaşmayı başardı. Oynanan oyunlar sonunda öğretmen Akademisi öğrencilerine destek vermek amacıyla “AÖA'yı kapattırmayız” yapıştırması takarak selama çıkan oyuncular dakikalarca ayakta alkışlandılar.

Sinemaya Seyirci Kalmayın

Baraka Kültür Merkezi'nin 2003 yılından beridir kesintisiz sürdürdüğü izle-tartış "Ücretsiz Sinema" gösterimlerinde nisan ayında BTE'nin oyunundan dolayı gösterim yapılamazken, mayıs ayında 100. film gösterildi. 8 Mayıs Cumartesi akşamı gerçekleşen gösterimde, 7 yıl önce gösterimler başlarken ilk izlenen belgesel olan BARAKA belgeseli izlendi.

Gecenin başında 7 yıl önce ilk filmin de sunuşunu yapan ve gösterime onur konuğu olarak katılan, Hüseyin Demirel; 7 yılda kişisel hayatımızda, Baraka'da, Kıbrıs'ta ve dünyada nelerin değiştiğine; bizim bunlara ne kadar müdahil olduğumuza dair farkındalık geliştiren bir atölye çalışması yaptırdı. Daha sonra Baraka Aktivistü Münür Rahvancıoğlu tarafından İzle-Tartış'ın Baraka açısından önemi, 7 yılda yaşanan nostaljik olaylar ve ilginç fotoğraflara dair bir sunuş yapıldı. 5 Haziran 2010 cumartesi tarihinde ise Nazım Hikmet Oratoryosu gösterildi. Nazım Hikmet'in ölüm yıldönümü dolayısıyla Baraka tarafından bir anma olarak da düşünülen gecede duygulu anlar yaşandı.

Denizleri Andık

Baraka, 68 kuşağı devrimcilerinden; bağımsız, sosyalist, özgür bir Türkiye ve dünya istemiyle yılmadan mücadele verdikleri için 1971 Türkiye faşist cuntasının mahkemeleri tarafından idama mahkum edilen Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu (THKO) önderleri Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan'ın Türkiye'de faşist cunta tarafından katledilişlerinin 38. yılında Pir Sultan Abdal Kültür Derneği'nin çağrısıyla düzenlenen anma etkinliğine katıldı. Mirası günümüz Kıbrıslı Türk Devrimci Hareketi'ne dahi ışık tutan Denizleri ve onurlu mücadelelerini Kıbrıs'ın kuzeyinde de şiirler ve şarkılarla andık. Sol Anahtarı düzenlenen etkinlikte Deniz, Yusuf, Hüseyin anısına bir dinleti sundu.

Akademi Öğrencilerinin Yanındayız

Atatürk Öğretmen Akademisi (AÖA) öğrencileri, bakanlığın YDÜ Okul Öncesi Öğretmenliği lisans programı açma başvurusuna onay veren izni geri almaması üzerine başlattığı eylemlilik süreçlerinin ardından Maliye Bakanlığı karşısında yer alan çemberde çadır kurarak gece, gündüz, sıcak, soğuk demeden direniş başlattı. Sol Anahtarı 7 Nisan 2010 tarihinde AÖA öğrencilerinin Eğitim Bakanlığı önünde gerçekleştirilen eyleminde bir sokak konseri verdi.

15 Nisan'da Eğitim Bakanlığı'nın işgal edilmesiyle sonuçlanan eyleme de katılan Baraka aynı gece direniş çadırında 'Kum Taneleri' isimli Meksika öğretmen mücadelesini anlatan filmin gösterimini yaptı.

Baraka olarak Akademi öğrencilerinin haklı taleplerini destekliyor, devlet eliyle öğretmen yetiştiren bir kurumun kapatılması ihtimalinin karşısında Akademi öğrencilerinin haklı direnişlerinin yanında yer alıyoruz.

1 Mayıs'ta Şenlik Vardı

Baraka olarak, 1 Mayıs'ta alanlarda yer almaya, halkların kardeşliğini hep bir ağızdan haykırmaya, özelleştirmelere, ayrımcılıklara karşı durmaya, 1 Mayıs'ı kutlamak için değil mücadelenin büyümesi için herkesi sokaklarda olmaya çağırarak bir metin yayınladık.

1 Mayıs günü, saat 18:00'de Baraka'nın yüzden fazla aktivist ve dostunun katılımıyla Terminal'de toplanarak oluşturulan kortejle Kuşulu Park'a ve Sarayönü'ne renkli ve coşkulu bir yürüyüş gerçekleştirildi. Kortejde Baraka, Mustafa Ertan Kadioğlu, Bağımsız Kıbrıs Tek Yol Devrim, Feminist-iz, Baraka Tiyatro Ekibi ve Sol Anahtarı pankartları taşındı.

Etkinlik grupları kendi pankartları arkasında yürürken, Sol Anahtarı müzik emekçileriyle birlikte yürüyerek bir ilke imza attı.

Sarayönü'ne sloganlar eşliğinde giren kalabalık, yapılan konuşmaların ardından, Sol Anahtarı'nın kürsüden canlı olarak seslendirdiği 1 Mayıs Marşı, Gavur İmam İsyanı, Gündoğdu, Eylem Güzeli, Çavbella, Kadınlar Vardır, Gün Gibi isimli şarkı ve marşlarını coşkuyla dinledi.

Baraka Kültür Merkezi'nin de aralarında olduğu 50'den fazla demokratik kitle örgütünün, siyasi partiler ile vatandaşların da destek verdiği EngelSiz İnisiyatifi 15 Mayıs 2010 17:30'da bir yürüyüş düzenledi. Lefkoşa'da İngiliz Elçiliği önünden başlayarak Dereboyu'na doğru yapılan yürüyüşte engellilerle ilgili farkındalık yaratmak adına, sorunların dile getirildiği pankartlar da taşındı.

Sol Anahtarı'ndan Konserler

Baraka müzik topluluğu Sol Anahtarı 15 Mayıs'ta Bağımsız Psikologlar İnisiyatifinin düzenlediği kampta bir dayanışma konseri verdi. Dolu dolu geçen Sol Anahtarı konserinde dinleyiciler coşkulu anlar yaşadı. Sol Anahtarı, 5 Haziran'da

"Dur De" isimli kampanyayla ilgili olarak konser vererek çöplüklerde yaşanan ekolojik felakete dur dedi. Hiçbir ücret talep etmeden konser veren Sol Anahtarı, ilerici, devrimci her yapı ile dayanışma amacında olduğunu belirtti.

Halkla Alay Ediyorlar

Baraka Kültür Merkezi, ülkemizdeki gece kulüplerinin birinde düzenlenen "baskında" bir kişinin fuhuştan kar elde etme ve bir kişinin de fuhuş suçundan tutuklandığı haberi üzerine bir bildiri yayınladı. Bildiride; "Geçtiğimiz haftalarda İmparator Gece Kulübü'nün Gönyeli'de yeniden faaliyet gösterme izni alması ile gündeme gelen gece kulüpleri, ülkemizde büyük bir kirliliğe sebep olmaktadır. Bu pazarın ne derece büyüdüğü ve artık resmi otoritelerin engelleyemeyeceği duruma gelmekte olduğu açıktır. İmparator Gece Kulübü'nün Gönyeli'de yeniden faaliyet göstermesine gelen tepkilere rağmen, hiç bir otoritenin ses çıkartamaması bu durumu daha da belirginleştirmiştir. Birer mafya yuvası olan gece kulüpleri üzerinde dönen rant çatışmaları, tüm yurdu sarmış durumdadır. Böyle bir durumda polisin

düzenlediği göstermelik operasyon ve basına verdiği haber, halkımızla dalga geçildiği hissiyatını yaratmaktan öteye geçememektedir. Halkımızla alay eden bu yapılara karşı duyarlı olmaya ve tüm basın emekçilerini bu ve benzeri konularda verilen haberlere ve haberlerde kullanılan materyale karşı hassasiyet geliştirmeye çağırırız" denildi.

Dernekler Yasa Tasarısı "Örgütlenme Hakkına Aykırıdır"

Baraka; hükümetin, örgütlerden saklayarak kapalı kapılar ardında hazırladığı ve Meclis'e sunduğu Dernekler Yasa Tasarısıyla ilgili olarak bir bildiri yayınlamaya karar vermiş, 1961 yılından kalan mevcut Dernekler Yasası'ndan bile daha geri olduğunu vurguladı. Bildiride; hükümetin derneklerin her türlü iç işleyişine karışabileceği, mahkeme kararı olmadan dernek kapatabileceği, Kaymakamlık görevlileri ve Polis vasıtasıyla Dernek Genel Kurullarını baskı altına alabileceği, derneklerin din, dil, ırk, mezhep ayırımı yapamayacakları, derneklere getirilen siyasi faaliyet yasağının hiç bir kriterinin belirlenmediği anlatıldı. Baraka Kültür

Merkezi, yasadışı ve baskıcı bir anlayışla hazırlanan bu Tasarı geri çekilmeye kadar Sivil Toplum Örgütleri Ağı'nın mücadelesine destek verip her türlü meşru eylemi gerçekleştireceğini söyledi.

Baraka Kültür Merkezi YKP'yi ziyaret etti

12 Mayıs, çarşamba günü Baraka olarak son dönemde YKP'ye yönelen sözlü saldırılar konusunda dayanışmalarımızı iletmek ve görüş alışverişinde bulunmak için YKP'yi ziyaret ettik. YKP yetkilileri de bu dayanışma ziyaretinden dolayı Baraka Kültür Merkezi'ne teşekkür etti ve süren saldırılarla ilgili partilerinin pozisyonunu tekrarladı. Ziyarette ayrıca diğer toplumsal hareketler ve ülkenin içinde bulunduğu diğer konularla da ilgili görüş alışverişinde bulunuldu.

Baraka'dan KISA KISA

Hazırlayan: Şifa Alçıcıoğlu

Yoğun bir kış döneminden sonra biraz da dinlenince yapmanın gereğiyle her yıl gerçekleştirdiğimiz Baraka Yaz Kampı için gün saymaya başladık. Müzik dinletilerinden, film gösterimlerinden, tiyatro atölyesinden, turnuvalara, eğlenceli oyunlardan, form ve panele değin hem bilgilenmeye hem de eğlenmeye hazır tüm Baraka dostları bize katılabilirler. Kampla ilgili ayrıntılı bilgiye ilerleyen tarihlerde www.baraka.cc adresinden ulaşabilirsiniz.

Baraka, 1 Eylül'ü savaşız, sömürsüz eşit bir dünya istemiyle karşılamaya hazırlanıyor. Yapılacak olan etkinliğin yer ve saatini günlük gazeteler ve www.baraka.cc adresinden öğrenebilirsiniz.

Baraka Tiyatro Ekibi yaz dönemi çalışmalarına hazırlanıyor. Augusto Boal tarafından yazılan "Ezilenlerin Tiyatrosu" isimli kitabı okumaya hazırlanan BTE oyuncularını salı günleri saat 18:00-21:00 saatleri arasında toplanmaya devam ediyor.

Okuma-Tartışma Grubumuz, nisan ayı başında okumaya başladığı Sorun Yayınları'ndan çıkan Kadın ve Marksizm isimli kitabı Engels'in "Ailenin, Özel Mülkiyetin Ve Devletin Kökeni" isimli kitabından alıntılarını iddia edilen kısımlarını bilinçli olarak çarpıtıldığı için okumaktan vazgeçtiğini belirtti. "Ailenin, Özel Mülkiyetin Ve Devletin Kökeni" isimli kitabı okumaya başlayan grubumuz her perşembe saat 18:00'da buluşmaya devam ediyor. Katılmak isteyen tüm Baraka dostlarımızı bekleriz.

Dost ve aktivistlerin katılımıyla, her cuma gerçekleştirilen; Baraka'nın idari, ekonomik ve politik doğrultusuna yön verdiğimiz toplantılar saat 19:00-21:30 arasında herkese açık olarak gerçekleştiriliyor.

Cumartesi sabahın erken saatlerinden öğleye kadar açık olan (8:00 ile 13:00) lokalimizde; günlük gazetelere bakıp gündemi takip edebileceğimiz, keyifli sohbetler eşliğinde çay-kahve içeceğimiz, müzik dinleyip, kitap okuyabileceğimiz, internet kullanabileceğimiz bir gün sizi bekliyor. Cumartesi günleri Baraka'da buluşalım.

Suluk Müzik Topluluğu her cumartesi saat 11:00'da toplanmaya devam ediyor.

Baraka web sitesi "www.baraka.cc" güncel olayları yakalamaya devam ediyor. Baraka'nın haber, etkinlik ve duyurularını okuyabileceğimiz fotoğraf ve videolarla desteklenmiş sitemizden Sol Anahtarı'nın albümünü de ücretsiz olarak indirebilirsiniz.

Kitapseverleri, dost ve aktivistlerin katkılarıyla hazırlanmış, bünyesinde 3000'in üzerinde kitap barındıran kütüphanemize bekleriz. Kitapların listesine ve kütüphaneden yararlanma kurallarına www.baraka.cc adresinden ulaşabilirsiniz.

1000'in üzerinde belgesel, kurmaca, drama, komedi, aksiyon, kısa-metraj ve dünya çapındaki festivallerde ödül almış filmler bulunan Baraka VCD/DVD arşivinden üyelik sistemi ile yararlanabilirsiniz.

DİRENİŞİN KISA ADI “AÖA”

İsmail Özuçar

ismail_ozucar05@hotmail.com

Son yıllarda tüm dünyada etkisini gösteren neo liberal politikalar ülkemizde de her hükümet döneminde yürürlükte kalmaktadır. Geçmiş hükümetler döneminde başlayan ve günümüz hükümeti döneminde de süregelen özelleştirme politikaları tüm hızıyla devam etmektedir. İsrarla sermayeye kucak açan, asimilasyon ve entegrasyon politikalarına katkı koyan ama sanki halkın partisymiş gibi söylemleri olan iktidarlara halkımız hala kanmakta ve dur diyememektedir. Bazıları AB, çözüm, barış politikaları yaparak, bazılarıysa milliyetçi ve anavatancı takılarak halkın haklarını satmaya ya da satın almaya devam etmektedir. Kısaca farklı söylemler de olsa yapılan iş yine aynı. Sermayeye peşkeş çekilen devlet kurumlarının, kamusal alanların ardı arkası kesilmemektedir. Hükümetler devlet kurumlarına önem vermemekte ve özel kurumlara; özelleştirmeye prim vermektedir. Birçok alanda -sağlık, sosyal güvenlik, eğitim- özelleştirme politikaları “biz halk için çalışıyoruz” kılıflarına sokularak başarılmakta, birçok alanda da bu hala denenmekte ve başarılı denilecek seviyede etkisini gösterebilmektedir. Telefon hizmetleri özele devredilmiş, Elektrik Kurumu'nun devri için kurum, borçlandırılıp iflasın eşiğine getirilmiş ve Kıbrıs Türk Hava Yolları siyasetler tarafından borç havuzuna terk edilmiştir. Sağlıkla ilgili devletin verdiği hizmetlerin kalitesi yeterli mali katkı olmadığından bilinçli olarak geriletilip, özel hastanelerin kurulması için devlet kaynakları buralara aktarılır duruma gelmiştir. 1937'den beri planlı ve programlı bir biçimde öğrenci alıp yetiştiren, Kıbrıslı Türk toplumunun kültürünü koruyan, devlet planlama örgütünün verilerine göre sistemli bir biçimde çalışan, öğrenciye müşteri gözüyle bakmayıp parasız eğitim veren ve sosyal devlet anlayışının, kamusal eğitimin son kalesi olan Atatürk Öğretmen Akademisi'nin kapatılma veya özelleştirilme sürecini başlatan; Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı Kemal Dürüst'ün YDÜ'nün Okul Öncesi Öğretmenliği lisans programı açma başvurusuna onay verdiğini içeren yazıyı imzalayıp, gereken “açma ön izni” vermesi ise tüm bu yaşananlara tuz biber olmuştur.

Tam bu noktada akla iki soru gelmelidir; Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın YDÜ'nün Okul Öncesi Öğretmenliği bölümüne vermiş olduğu açma ön izni nedir ve bu nelere yol açacaktır? İkinci sorunun cevabına yazının ilerleyen kısmında yer verilecektir. Bu izin tabiri caizse hükümetin YDÜ'nün sahibi Suat Günsel'e vermiş olduğu sus payıdır, rüşvettir. Bazı “söylentilere” göre YDÜ'nün neredeyse yanı sayılacak bir bölgeye ünlü cemaat liderlerinden Fettullah Gülen sermayesine ait okullar zincirinin bir halkası olan TED kolejinin yapımı için izin verilir.

Diğer bir güçlü sermaye olan Suat Günsel ise buna sert bir tepki verir. Bu sert tepkiye karşı koyamayacağını anlayan kukla hükümetse işte bu noktada YDÜ'nün ilgili bölümüne açma ön izni vererek bu pisliğini ört bas etmeye çalışır. Bu açma ön iznine karşılık olarak YDÜ'nün sahibi Suat Günsel hükümete Sosyal Sigorta Emeklilerinin maaşlarının ödenmesi için 15 Milyon TL ödeme yapar. (Kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez misali) İşte bu noktada tüm bu kapalı kapılar ardında atılan imzaların da, verilen sözlerin de kokusu yavaşça ortaya çıkmaya başlar. Sermaye ve politikacı ikilisi oyununu yine oynamıştır.

Tüm bu pis kokular ortaya çıktığı zamansa bu imzadan ilk anda nasibini alacak olan AÖA Öğrencileri hemen eylem kararı

alır. Öncelikle bir basın açıklamasıyla başlarlar eylemliliklerine ve başlar başlamaz tehditler gelir turuncu zehir taşıyan iktidarlardan. Kendileri gelmez, piyonlarını sürerler oyuna.

Önce okuldaki piyonlarını sonra yanındakileri gönderirler eylemlilikte kararlı öğrencilerin karşısına. Bu hiçbir işe yaramaz; öğrenciler alkışlarla protesto ederek gönderir bunları okulundan. Bundan böyle her gün yollarda olmaya karar verir AÖA Öğrencileri çünkü bilirler; bu işin çözümü sokakta. Dersleri boykot ederek direnişi başlatırlar. Her gün farklı bir eylemlilikle basında yer bulur AÖA Öğrencileri; bir gün okulun korosuyla, dart takımıyla, tiyatro ekibiyle “Eğitim” Bakanlığı önünde; başka gün ise masallarla, kuklalarla, skeçlerle, bildirilerle, sloganlarla Başbakanlığın önünde. 'Parasız eğitim, demokratik yönetim!', 'Eğitim haktır, para ile satılmaz!' 'Remimiz belirsiz, eğitim hakkımız!' 'Devlet eliyle planlı eğitim' diye haykırarak sokaklara düşerler ve megafondan yükseldikçe sloganlar, sloganların şekli de değişir; 'Akademi yürüyor, direniş büyüyor!', 'Birlik, mücadele, dayanışma!' sesleri yükselir çünkü artık haklı direnişlerinden. Yanlarında yeterli olmasa da daha çok toplumsal destek vardır. 12 Nisan 2010'da AÖA Öğrencileri'nin Bakanlık önünde yapmış oldukları eylemden sonra eyleme destek veren Bandista devrimci müzik

grubuyla birlikte “Özgürlük” Anıtı'na girip buraya AÖA Direniş Çadırları'nı kurarlar ve eylemliliğe çadır eylemiyle devam ederler. Bu çadırların bozulması için 40'a yakın sivil ve üniformalı coplu polis gönderilir ama çadırlara müdahale edilmez. (Demokratik olduklarından değil, seçimlerde oy kaybetmeye kaygısıyla müdahale edilmedi yoksa UBP'nin faşist yöntemlerini Göç Yasası sürecinden hatırlıyoruz.) Sendikalar ve örgütler eylemlere temsilcilerini göndererek destek bildirirler ama temsilcileri değil, kitleleri gerekmektedir öğrencilere. En başından beri bunun farkında olan AÖA Öğrencileri, diğer sendika - örgütlerin aksine iyi niyeti yeterli bulmayıp gerek maddi gerekse manevi desteğiyle

süreçte hep var olan KTÖS yöneticileri 15 Nisan 2010 tarihinde sürece destek veren tüm sendika temsilcileri, örgütler, ve en önemlisi öğrenci aileleriyle birlikte büyük bir miting düzenlerler. Buradan da bakanlığa büyük bir yürüyüş yapılır ve Eğitim Bakanlığı tüm engellemelere rağmen kitle tarafından işgal edilir. Bu işgale rağmen Cumhurbaşkanlığı seçimi öncesi “Eğitim” Bakanı Kemal Dürüst, kitleyle yüzleşmeyi ya da basının karşısına öğrencilerle birlikte çıkmayı seçim kaygısıyla reddeder ve bu da onu Eğitim Bakanı değil Seçim Bakanı yapar. Direniş çadırlarında eyleme devam eden AÖA Öğrencileri, destekçileri olan diğer örgütlerle birlikte her güne başka bir eylemlilik organize ederler; kültür günü (herseler, halk dansları vs.), panel (kamusal eğitim ve özelleştirme üzerine), film gösterimi (Kum Taneleri).

Tam 35 gün süren boykot ve 16 gün süren çadır eylemlerine KTÖS, KTOEÖS, KTAMS, DEV-İŞ, GÜÇSEN, DAÜ-SEN, Baraka Kültür Merkezi, KGP, birçok siyasi parti (ki bu partilerden bazıları AÖA'nın geçmişte yaşanan benzer bir sürecinde tamamen duygusal sebeplerden dolayı AÖA Öğrencilerinin yanında olmamıştı) destek verir. Boykot sürecinde öğrencilere en samimi desteği veren KTÖS yöneticileri gerek 52 okulda koydukları grevle gerekse çadırdaki öğrencilerle birlikte kalmalarıyla AÖA'nın kapatılma sürecini başlatan bu imzanın aslında toplumsal bir sorun olduğunu vurgularlar. Sürecin en kritik noktasında faşist UBP hükümeti anti demokratik bir biçimde, önceki hükümetin (CTP) eğitimi elzem hizmetlere koymasını fırsat bilerek KTÖS'e tarihte bir ilke imza atarak grev yasağı getirmiştir. Sürecin en başında öğrencilerin zorlamalarıyla ve aslında sürecin ciddiyetini en başından beri kavrayamadan seçime endeksli bir

biçimde AÖA'da grev koyan KTOEÖS başkanı Adnan Eraslan ve yöneticileri, seçimden sonra, seçimi Talat'ın kazanmaması üzerine en azından elimdekilerden olmayayım korkusuyla bakanla uydurma bir protokol imzalar ve 21 Nisan 2010'da grevini geri çeker. Öğrenciyi yalnızlaştırıp direnişi arkadan bıçaklar. Bunun üzerine öğrenciler de mezuniyet ve askerliklerinin tehlikeye gireceğini anlayarak 6 gün sonra; 27 Nisan 2010'da AÖA Direniş çadırlarını kaldırırlar ve çadırları, eylemliliklerinin boyutunu değiştirmek üzere okula taşırlar. Eylemliliğin soğumaması için birkaç toplantı daha düzenlerler ama bu hareketin yalnızca öğrenci hareketi olarak kalması, direnişe destek veren birçok sendika ve örgütün tamamen seçime endeksli destek vermiş olması nedeniyle öğrenci yalnızlaşır ve sadece belli başlı küçük kazanımlar elde ederek eylemlilikten soğutulur. Belki de toplum bu öğrenci hareketiyle biraz daha ilgilenseydi, aslında bu kurumun kapatılmasının sadece eylemdeki öğrencileri değil, tüm Kıbrıslı Türk toplumunu ve varoluş mücadelesini etkileyeceğini anlamak için bu öğrencilere kulak verseydi; belki de bugün birçok şeyi değiştirebilecektik. Her şeye rağmen 1 Mayıs 2010' da İşçi ve Emekçi Bayram'ında ilk kez kendi kitlesiyle yürüyen AÖA Öğrencileri kortejde sloganlarıyla ve pankartlarıyla oradaki insanlara adeta tüm eylemlilik sürecini tekrar yaşattılar. 1 Mayıs programında işbirlikçi KTOEÖS yöneticilerinin gerek sözel gerekse fiziksel engellemelerine rağmen KTÖS ve Baraka Kültür Merkezi'nin desteğiyle AÖA Öğrencileri kürsüde direniş süreçlerini anlatan bir konuşma yaptı. Bunu 'provakasyon' olarak değerlendiren ama asıl provakasyonu

sahneye çıkıp 'İşbirlikçiler hesap verecekler' pankartını kapamaya çalışarak yapan (ki ben işbirlikçi olsam üzerime alınacak kadar aptal olmazdım) KTOEÖS yöneticileri ise alanı terk etti. (İşbirlikçi sendika yöneticilerinin başına hep gelir bu; bkz 1 Mayıs 2010, Taksim Meydanı)

Yazının ilk bölümündeki "bu imza nelere yol açar" sorusunu şimdi yanıtlayalım. Bu imza YDÜ'nün ilgili bölümünün açılmasına ve hesapsızca öğrenci almasına neden olacaktır. Bu da zaten var olan işsizler ordusuna yenilerini ekleyecektir. Öğrenciye müşteri

gözyle bakan bu tür özel kurumlar, eğitimi nasıl daha iyi verdiğiyle ya da topluma kaç tane iş sahibi birey kazandırdığıyla değil, her yıl kaç tane daha öğrencinin (müşteri) paralarının sömürüldüğüyle ilgilenir. Ne kadar çok yeni bina ve bölüm, o kadar çok öğrenci; ne kadar çok öğrenci, o kadar çok umut ve ne kadar çok umut o kadar çok para! Bu süreçte Kemal Dürüst'le yapılan bir görüşmede "YDÜ'den mezun edeceğiniz öğrenciler mezun olduklarında ne yapacaklar?" sorusuna bakan şu yanıtı verdi; "Diğer binlerce mezun ne yapıyorsa onu yapacaklar; işsiz kalacaklar!"

Eğer özel bir üniversitede 4 yıllık bir bölüm açılmışsa ve bu bölüm 3 yıl sonra 'albenisi olmadığı ya da karsız olduğu' gerekçesiyle kapatılırsa bu bölümde hali hazırda eğitim almaya başlamış olan öğrenciler de mağdur olurlar. Sağlık ve eğitim temel haklardır. Satılamazlar! Satın alınamazlar! Keşke ülkemizde tüm mesleklere ihtiyaç kadar insan yetiştiren yüksek okullar olsaydı. Suat Günsel yıllardır bu boşluktan besleniyor. AÖA öğretmen yetiştirmeyi, yıllardır planlı, sistemli ve ücretsiz bir biçimde yapıyor. Öğretmen yetiştirmek devletin işidir. Özelleştirmelerin en can alıcı örneklerini

gördüğümüz ülkelerde bile bu görev devletin elindedir. (Japonya, Güney Kıbrıs, Portekiz, Polonya, Fransa vb.) Devlet bunu toplumun çıkarları doğrultusunda, kültürel ve coğrafik özellikleri de dikkate alarak yapar. Peki sormamız gereken soru şu; eğer öğretmen yetiştirme işi devletin elinden alınıp özel bir kuruma verilirse artık eğitim kimin çıkarlarına uygun verilecek? Toplumun mu? Cevap basit; Suat Günsel gibilerin... Peki böyle bir öğretmenler ordusunun (tabi iş bulurlarsa) yetiştireceği toplum nasıl bir toplum olacak? Suat Günsel gibilerin istediği gibi bir toplum...

Direnişin içinden biri olarak, bu direnişten çıkarılacak sonucun; egemenlerin, sermayenin daha fazlası için asla vazgeçmeyeceği ama onları köşeye sıkıştırmamızın bizim için; halkın görevi olduğunu bunu da birlikte kitleleri büyütürük, örgütlenerek, yaratarak, üreterek yapabileceğimizi söyleyebilirim. Şimdilik bu eylemlilik soğutulmuş gibi görünse de aslında bu eylem bir tuzluk katkısı bile olanların içinde hala bir mücadele ateşi olduğuna bunun da bir gün daha kararlı ve daha tecrübeli bir biçimde ortaya çıkacağına inanıyorum. Çünkü mücadelede atılan her adım bizi kazanmaya bir nefes daha yaklaştırır. Bu uzun soluklu bir mücadeledir. Yeter ki umutların kuşatılmasını! ☒

AÖA Eylemleri Kronolojisi

24 Mart 2010: Eylemin başlangıcı, basın açıklaması, bakanlık yetkililerinin alkışlarla protesto edilerek okuldan gönderilmesi.

25 Mart 2010: Lefkoşa Otobüs Terminali'nden yürüyüş. Beş dakikalık sessiz nefret ve basın bildirisini duvara okuma eylemi. (Eğitim Bakanlığı önü)

26 Mart 2010: Lefkoşa Otobüs Terminali'nden yürüyüş. AÖA Dart Takımı'nın, ikinci olup kazandığı madalyaları bakanlığa geri iadesi. (Eğitim Bakanlığı önü)

29 Mart 2010: Lefkoşa Otobüs Terminali'nden yürüyüş. Masal Saati; Pinokyo adlı masalın okunması. (Eğitim Bakanlığı önü)

30 Mart 2010: AKM'den Başbakanlığa yürüyüş ve AÖA'ya kilit vurdurmamız sloganını simgeleyen zincir ve kilidin bırakılması.

30 Mart 2010: Bakanlık'ta eylemde taraf olanların görüşmesi (Bakan ve temsilcileri, AÖA Öğrenci Temsilcileri, Öğrenci aileleri, KTÖS, KTOEÖS) üzerine AÖA Öğrencileri'nin eyleme ara verilmesi ama görüşmede alınan kararların uygulanmaması, verilen sözlerin yerine getirilmemesi üzerine 2 günlük aradan sonra yeniden eylemlilik kararı alınması

2 Nisan 2010: YÖDAK önünde demokratik bekleyiş ve ardından Dürüst Emlak eylemi (Eğitim Bakanlığı önü)

5 Nisan 2010: KTÖS'ten yürüyüş. "15 milyon beş kuruş"luk çek verme ve ardından Politikacı-Sermaye-Emekçi ilişkisi konulu skeç (Eğitim Bakanlığı önü)

6 Nisan 2010: KTÖS'ten yürüyüş. Girne Kapısı'nda kitap okuma eylemi.

7 Nisan 2010: AKM'den Eğitim Bakanlığına yürüyüş. Bu eyleme birçok sendika ve örgütten destek geldi ayrıca 40'a yakın emekli öğretmen basına destek bildirisini okudu. Sol Anahtar Müzik Topluluğu da destek için mini konser düzenledi.

8 Nisan 2010: Kukla Saati; Derviş Eroğlu ile Kemal Dürüst'ün AÖA'yı 15 milyon TL'ye sattığı konulu diyalog. (Eğitim Bakanlığı önü)

9 Nisan 2010: Girne Kapısı'ndan Surlarıç'i'ne kortej ve belirli noktalarda skeç, masal anlatma ve kukla oyunu eylemleri.

12 Nisan 2010: AÖA Korosu'ndan şarkılar eylemi ve "Özgürlük" Anıtı'na direniş çadırlarının kurulması. Konser için Kıbrıs'a gelen Bandista da, hem kendi şarkılarını hem de Sol Anahtar'ın ve AÖA Korosu'nun şarkılarını seslendirerek eyleme destek verdi.

14 Nisan 2010: UBP Hükümeti KTÖS'e grev yasağı getirdi.

15 Nisan 2010: Grev yasağı üzerine eyleme destek veren tüm kitleyle birlikte büyük bir miting düzenlendi ve ardından Eğitim Bakanlığı, KTÖS yöneticileri ve AÖA Öğrencileri tarafından işgal edildi. Bu günün akşamınaysa AÖA direniş çadırlarında Baraka'nın katkılarıyla "Kum Taneleri" isimli film gösterimi yapıldı.

16 Nisan 2010: AÖA'nın kapatılmaması için imza kampanyası başlatıldı.

21 Nisan 2010: AÖA Öğrencileri'nin eylemini, öğrencilerin ve okuldaki öğretmenlerin baskıları sonucu AÖA'da ki grevle destekleyen KTOEÖS Başkanı Adnan Eraslan ve yöneticileri, AÖA'da ki grevi Bakan Kemal Dürüst'le gizli den gizliye yaptıkları uydurma bir protokol sonucu geri çekip direniş sırtından bıçakladı. Aynı gün eyleme destek veren birkaç örgütle "Kültür Günü" organize edildi ve tüm halka herse dağıtıldı. Ayrıca öğrenciler tarafından halk dansları gösterileri sunuldu.

22 Nisan 2010: Direniş çadırlarında DAÜ-Sen'in organize ettiği, öğretim görevlisi Sayın Hamit Aygün'ün konuşmacı olduğu "Kamusal Eğitim ve Özelleştirme" konulu panel. Ayrıca KTOEÖS binası önüne siyah çelenk bırakılması.

27 Nisan 2010: KTOEÖS'ün ihaneti basın açıklamasıyla kınandı ve AÖA Öğrencileri eylemin boyutunu değiştirmek üzere AÖA direniş çadırlarını "Özgürlük" Anıtı'ndan, AÖA bahçesine taşıdı.

1 Mayıs 2010: İşçi ve Emekçi Bayramı dolayısıyla düzenlenen gecede AÖA Öğrencileri konuşmasını yaparken KTOEÖS yöneticilerinin buna müdahale etmeye çalışması ve kitle tarafından alandan sloganlarla gönderilmesi.

kütüp-ha!-ne?

ben okudum, hiç hazetmedim

Münür Rahvancıoğlu
munurrahvancioglu@yahoo.com

Marksizm ve "Kadın ve Marksizm"

1950
öncesi
Editions Sociale
tarafından Marx,
Engels, Lenin,
Stalin vb.
teorisyenlerin çeşitli
yazılarından
derlenmiş olan "Kadın
ve Marksizm", kendi

gerçeklerini sizin zihninizde kabul edilebilir kılmak için, asıl gerçekliği bozan, çarpıtan, değiştiren, arzu ettiği gibi aktaran manipülasyona dayalı metinlere en güzel örneği oluşturuyor. Türkiye'de Mayıs 2003'te sekizinci baskısını yapan kitap, Jeon Freville isimli bir Fransız tarafından "derlenmiş."

"Derleyen" tarafından kaleme alınan giriş yazısı okunduğu zaman görülebileceği gibi, "derlemede" amaç; o dönem gerçek ve tek sosyalist sistem olarak görülen SSCB'nin kadın konusu ile ilgili yapmış olduğu tüm uygulamaları onaylamak, kapitalist/muhafazakar ideolojinin "aile düşmanı" suçlaması karşısında SSCB'yi savunmak ve bir karşı atakla ailenin gerçek savunucusunun, muhafazakarların dilinde olup da pratiklerinde olmayan burjuva ahlakının gerçek uygulayıcısının Marksistler olduğunu "kanıtlamak"tır. Hemen anlaşılacağı gibi reel devletlerarası çekişmede SSCB'nin pratik ihtiyaçlarına yanıt vermek ve batı dünyası içinde yürütülecek SSCB yanlısı propagandada kullanılmak üzere kurgulanan metnin, Marksizm'in gerçekte ne olduğundan çok, ne olmasının SSCB'nin işine yarayacağı gibi bir yaklaşımı vardır. Bu sebeple de tüm olguları

kendi isteklerine göre çarpıtmakta sakınca görmemektedir.

Metin tarafından savunulan "Marksist" anlayış; ahlakçı, muhafazakar, kapitalist aile anlayışı ile yarışan, kadını insan neslinin üremesinde kullanılan bir makine olarak gören, maço bir anlayıştır. Biz böyle bir Marksizm'i savunmasak da, bazı Marksistlerin böyle bir tavır içinde olabileceğini kabul ediyoruz. Onlarla tartışmak, onların görüşlerini dinlemek ve pratiklerini reddetmek hakkımızı da saklı tutmakla beraber, kabul edemeyeceğimiz nokta; bizzat Marks'ın, Engels'in yazdıklarının; bu bazı Marksistlerin kendi ataerkil ve muhafazakar anlayışları doğrultusunda çarpıtılmasıdır.

Öncelikle başka hiçbir kaynaktan yararlanmadan, sadece "Kadın ve Marksizm" kitabının kendi örneklerine dayanarak, Lenin'in ve Stalin'in olaylara bakışındaki farklılıkları görelim:

Kitapta Lenin döneminin "kadın ve aile" konularındaki icraatlarından bahsedilirken; yeni toplumda ailenin "evlat sevgisine dayalı" hale getirildiği, yasal ebeveynlik ile tabii ebeveynlik arasında hiçbir fark gözetilmediği (yani evlilik dışı veya evlilik dahilinde yapılan çocukların meşru / gari meşru diye sınıflandırılmadığı), yasal olarak evli olsun veya olmasın erkeğin çocuğuna ve kadına karşı babalık sorumluluklarının devlet tarafından tanındığı, daha önce yasak olan kürtajın serbest bırakıldığı, evlenme ve boşanmanın basit bir formalite düzeyine çekildiği, bunun sonucunda da fiili birleşmelerin de yasal birleşmeler kadar sıklaşması ile kanuni evliliğin niteliklerinin fiili birleşmelere de yayıldığı anlatılmaktadır. Kadının erkek egemenliğinden ve bedeni üzerinde devlet baskısından kurtuluşunun nüveleri diyebileceğimiz, günümüzün "ileri" toplumlarında bile daha bulunmayan bu olumlu uygulamalar, 1910'lu yıllarda geri bir ülkede hayata geçirilişleri ile bizde elbette hayranlık uyandırmaktadır. Ancak kitabı derleyen Jeon Freville, bu uygulamalardan pek de memnun değildir. Bu yüzden de Lenin'in ölümü ile Stalin döneminde bu uygulamaların teker teker geriye götürülmesini sevinçle anlatmaktadır. Freville, Stalin'in "Sosyalizmin kurulmasında başlıca faktör insan değil midir?.. En kıymetli sermaye insandır... İnsanlara ihtiyacımız var.

Hayatı yıkan çocuk düşürme ülkemizde kabul edilemez. Sovyet kadını, erkek haklarına eşit haklara sahiptir; fakat bu onu tabiat tarafından kendisine verilen şerefli ve büyük ödevinden özgür kılmaz; o annedir, o hayat verir" cümlelerini ayakta alkışlıyor. Hemen ardından; kürtajın yasaklanmasının, boşanmanın zorlaştırılmasının, sadece yasal evliliklerin devlet tarafından tanınmasının ne kadar "haklı" gerekçelerle hayata geçirildiğini anlatmaya başlıyor. Metnin gericilikte doruğa vardığı nokta; 1949'da SSCB'de 5-6 çocuklu annelere Annelik Madalyası, 7-8-9 çocuklu annelere Annelik Şerefi Madalyası 10 çocuklu annelere de Kahraman Anne Madalyası verilmesini, "anne ve çocuğu koruma, anneliği şerefli bir mevkiye yükseltme" olarak, hem de Marksizm adına onaylamasıdır.

Derleyenin, Marksizm'i kendi maço ve ataerkil bakış açısına uydurma girişiminden bilimsel sosyalizmin kurucularından Engels de kurtulamıyor. Her ne kadar kitabın Türkçe çevirisi kötü çeviriye iyi bir örnekse de, Engels'in "Ailenin Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni" isimli yapıtından alındığı iddia edilen kısımlar incelendiğinde, söz konusu olanın basit bir çeviri katliamı olmadığı rahatça görülebilir. Engels'ten alıntılanmış iddia edilen bölümler bilinçli olarak sırasız ve karışık seçilmiş, derleyenin hayal gücüne göre başlıklar uydurulmuş, nesnel/bilimsel kavramlar bilinçli olarak ahlakçı yargılar içerenleri ile değiştirilmiş, alıntılarının devam ettiği yerlerde belirtmeksizin cümleler atlanmış ve bazı kısımlar bilinçli olarak farklı yazılmıştır. Engels'in tamamen belirli bir olguyu nesnel/bilimsel olarak tarif etmek için "para karşılığı bedenini satma" olarak isimlendirdiği durum, her yerde "fuhuş" olarak kullanılmıştır. Veya Engels tarafından, ailenin gelişimi içinde belirli bir tarihsel durağı niteleyen bir sıfat olarak kullanılan "karı-koca ailesi" kavramı "tek eşli aile" olarak kullanılarak, okuyucu manipüle edilmiştir. Engels'in "eş aldatma/evlilik dışı cinsel ilişki" ifadeleri, tamamen burjuva ahlakına uygun bir tabirle "zina" olarak nitelenmiştir. Engels'in özel olarak önem verdiği ve "engel tanımayan cinsel ilişkileri" değil, "bekar veya evli olsun erkeklerin, evli kadınlarla" beraber olmasını (yani sadece erkekler için çok eşliliği) nitelediğini altını çizerek belirttiği "heta risme" kavramı, tamamen yanlış ve "fuhuşu" nitelediği söylenerek "hafif meşreplik" olarak kullanılmıştır. Bu ve bunun gibi bilinçli kavramsal manipülasyonlarla, Engels'in ne demek istediği anlaşılmaz hale getirilmiş ve ahlakçı kelimelerin kullanımıyla sanki de Engels'in kendisi ahlakçıymış gibi bir hava yaratılmıştır.

Yine Engels'in burjuva aile kurumunun gelişimi ile sadece yasal çerçevede dahi olsa feodal döneme göre kat edilen önemli bir ilerlemeyi belirten cümlesinin nasıl değiştirildiğine bir bakın: Orijinalinde "Uzun sözün kısası aşk evliliği insan hakkı olarak ilan edildi; ve yalnızca erkek hakkı olarak değil, ayrıca istisnai bir biçimde kadın hakkı olarak. Ama bu insan hakkı..." şeklinde ilerleyen metin, "Kadın ve Marksizm" kitabında şöyle veriliyor: "Kısacası aşk evliliği, erkeğin hakkı olarak ilan edildi ve sadece erkeğin hakkı değil, üstelik istisnai olarak kadının da hakkı kabul edildi. Fakat erkeğin bu hakkı..." Engels tarafından yalnızca erkeğin hakkı değil, "insan hakkı" olduğu özellikle belirtilen bir şeyi, Freville büyük cüretle "erkek hakkı" olarak "derlemekte"dir. Üstelik orijinal paragrafta tarihsel pratiklere kıyasla İLK olması bakımından istisna olarak nitelenmiş olan bu hakkın kadına da tanınmış olması durumu; gerçek bir çarpıtma, aslında erkeğe tanınmış olan ama bazı özel durumlarda kadına da tanınan bir hak olması bakımından istisna olarak nitelenmektedir. Kısacası bu kitabın savunduğu aile ve ahlak anlayışı ile ilgili ne düşünürsek düşünelim (ki biz Baraka olarak asla onaylamamaktayız) Engels'in söylediğini iddia ettiği şeylerin aslında söylenmemiş olduğunu rahatlıkla görmekteyiz.

Sonuç olarak, Engels'i sıkı bir tek eşliliği savunan ahlakçı bir kimse gibi yansıtan bu çakma Marksist kitapta; Engels tarafından ifade edilen, günümüze kadar kadın-erkek ilişkilerinin ekonomik gereklerle koşullandığı oysa daha şimdiden "bireysel cinsel aşkın" nüvelerinin ortaya çıkmış olduğu, bu durumda "lafta bireysel cinsel aşka" ama gerçekte "kapitalist gereklere göre" şekillenen tek eşli aile kurumunun gelecekte devam edemeyeceği ancak nasıl bir evrim geçireceğine de gelecek kuşakların karar vereceği düşünceleri kendine hiçbir yer bulamamaktadır. Tam aksine Engels sıkı bir tek eşlilik savunucusu gibi sunulmaktadır. Bu yaklaşıma en güzel cevabı ise yine Engels vermektedir:

"Eğer sıkı bir tek-eşlilik iffetin doruğu ise, elliden iki yüze kadar değişen halkalarının her birinde eksiksiz bir erkek ve dişi cinsel organa sahip bulunan ve bütün yaşamını, bu parçaların her biri içinde, kendi kendisi ile çiftleşmekle geçiren münzevi solucana madalya vermek gerekir."☒

LEFKOŞA SANAT TİYATROSU

Nazen Şansal
nazensansal@yahoo.com

*Gerek nicelik
gerekse nitelik
bakımından
izleyecek oyun
sıkıntısı çektiğimiz*

Lefkoşa'da, kadrosuyla da kuruluşu itibarıyla de genç diyebileceğimiz bir tiyatromuz daha var artık: Lefkoşa Sanat Tiyatrosu. Bugüne değin dört oyunla izleyicisiyle buluşan LST'nun şimdilik on kişilik bir kadrosu var. Ve broşürlerinde belirttikleri üzere; türlü sorunları ve imkansızlıkları, içlerindeki tiyatro sevgisi ve çalışma azmini birleştirerek aşıyorlar. Dekorundan ışığına, kostümünden makyajına, tiyatronun gerekliliği olan her noktayı birlikte ter dökerek uyguluyorlar. Oldukça başarılı bir antreyle tiyatro sahnesinde yerini alan bu ekibi daha yakından tanımak için LST yönetmeni Halil İbrahim Demir'le bir söyleşi yaptık.

Lefkoşa Sanat Tiyatrosu ne zaman, hangi amaçla kuruldu?

Lefkoşa Sanat Tiyatrosu'nu, 1 Mayıs 2008'de kurduk. Amacımız, ada tiyatrosuna yeni bir ivme kazandırmak, toplumcu gerçekçi tiyatroyu yaygınlaştırıp her türden oyunu seyircimiz ile buluşturmak ve hem kendimizi hem de seyircimizi bu oyunlarla birlikte geliştirmek.

Şu ana kadar nasıl çalışmalar yaptınız ve bundan sonrası için planlarınız?

Şu ana kadar dört oyunla seyircilerle buluştuk: "Birtakım Azizlikler", "Bir Picasso,Lütfen", "Jeanne d'Arc'ın Öteki Ölümü" ve "Nihayet Bitti". Bundan sonraki dönemlerde oyunculuk eğitimi verip kendi bünyemizde oyuncu yetiştirmek asıl hedeflerimizden biri. Tabi ki oyunlarımız her dönem yenilenerek devam edecek.

Oyunlarınızın toplumsal bir mesajı, hayatı sorgulayıcı bir bakışı var. Oyun seçimindeki motivasyonunuz nedir?

Repertuar seçimimiz, bir konu üzerinde fikirlerimizi yansıtabileceğimiz oyunlarla birlikte şekillenir. Düşüncemizi yansıtmak ve buna uygun oyun seçmek bütün kadronun bir araya gelip birlikte yaptığı mesel çalışmalarıyla ortaya çıkar. Oyunlarımızın toplumcu gerçekçi bir tabanda ve görünenin arkasındaki gerçeği ortaya çıkarabilecek bir şekilde olmasına özen gösteriyoruz.

Lefkoşa Sanat Tiyatrosu'nu nasıl tanımlayabiliriz; amatör ya da profesyonel tiyatro mu, özel tiyatro mu?

Biz kendimizi bağımsız tiyatro olarak adlandırıyoruz. Hiç bir kuruma bağlı olmadan kendi ayaklarının üstünde durabilecek bir tiyatro yapısında karar kıldık. Profesyonel tanımını, bizim için sadece bir iş üzerinden hayatını idame ettirmek için yapılan eylem değildir. Bizim için profesyonellik; tiyatroyu hayatının her alanına sokan, onunla birlikte nefes alabilen bir topluluğun yaptığı eylemdir. Kadromuz, bu iddiamızı en güzel şekilde uyguluyor. Bilindik diğer profesyonel tiyatroların aksine, yaptığı işte memuriyetliği ortadan kaldırıyor ve yaptığı sanatı farklı boyuta yani hayatının merkezine oturtuyor.

Kadronuzun bir kısmını EKİM Kültür Sanat Üretim Derneği'nin tiyatrosundan da biliyoruz. Farklı bir oluşuma gitme sebebiniz neydi?

Tiyatro EKİM uzun seneler birlikte çalıştığımız, güzel oyunlar ve çalışmalar sergilediğimiz bir tiyatro. Kurucularımızın üçü de bu tiyatrodan çıktı. Bizim düşündüğümüz dernek tiyatrolarının her şey gibi bir misyonu vardır ve sürekli yenilenmek ister. Bu bağlamda ekip arkadaşlarımızla, kendi misyonumuzu doldurduğumuzu ve yeni kişilerin artık bu tiyatroya sahip çıkması gerektiğini hissettik. Dernek tiyatrolarının birincil amacı budur; yani tiyatro sanatını herkese sevdirebilmek, bu sanatı uygulayabilmesi için herkese şans verebilmek. LST kurucuları da

artık tiyatroyu hayatının merkezine koyabilmek ve bununla birlikte yaşayabilmek için farklı bir oluşuma gitti. Fakat bu demek değildir ki biz Tiyatro EKİM'den kopmuş durumdayız, hala birlikte çalışmalarımız devam ediyor.

Tiyatro yapmanın sahne bulmak, seyirciye ulaşmak, ekibin fikrinsel ve oyunculuk anlamında sürekli gelişimini sağlamak ve bunun gibi pek çok zorluğu var. Sizin de olanaksızlıklar içinde, kendi çabalarınızla oyunlarınızı var ettiğinizi tahmin edebiliyorum. Ne gibi sorunlarla karşılaşıyorsunuz ve nasıl başarıyorsunuz?

En büyük sorunun sahne sıkıntısı olduğunu söyleyebiliriz. Bunun için de çalışmalarımız devam ediyor. Her tiyatro gibi kendi evimizin olmasını en kısa zamanda evimizi inşaa etmeyi çok istiyoruz. Bir ikinci sorun ise seyirci profili. Yıllardan beri tiyatro seyircisi komedi ve fars üzerinde oyunlarla şekillenmiş ve buna alıştırmış. Farklı türden oyunlar ve biçimler seyirciye ulaşamamış. Biz bunu kırmak ve seyircimizi, kendimiz ile birlikte geliştirmek istiyoruz. Bizim için sorunlardan en büyüklerinden birisi de budur. Elbette daha bir çok sorun var ama bu gerçekten de bazen tiyatronun olduğu her yerde yaşanıyor. Bir nevi tiyatro varsa sorunlar bitmez. Bunları aşmak ise işin heyecan verici kısmı bence.

Neden "Sanat" tiyatrosu? İsminizde bir gönderme var mı?

Sanat tiyatroları olgusu, Moskova Sanat Tiyatrosu ile başlar. Moskova Sanat Tiyatrosu ile sanat tiyatroları sürekli olarak yeni şeyler bulmaya, bildiklerinin ve denediklerinin üstüne sürekli olarak yeni şeyler ekleyerek değişimi bir yörüngeye oturtmak ister. Bu yöntemle şekillenen sanat tiyatroları seyircisine ve kendisine sürekli sorular sorar. Büyük usta Brecht'in bir sözünden alıntı yaparsak: "Tiyatrodan, yalnızca birtakım bilgiler vermesinin, gerçeğe ilişkin, aydınlatıcı nitelikte kopyalar sağlamasının beklenilmesi yeterli değildir. Bizim anladığımız tiyatro, bilgi edinme isteğini uyandırmalı ve gerçeğin değişime uğraması karşısında duyulan sevinci belli bir yörüngeye oturtmalıdır." LST de bu bağlamda ilerlemektedir ve sorunun cevabı da evet...

Ülkedeki diğer tiyatroları nasıl buluyorsunuz?

Ülkemizde çok az sayıda sürekli çalışan tiyatro var. Bu da sıkıntı verici bir şey. Sanata yakın bir toplumun bu kadar az sayıda tiyatrosu olması garip bir durum. Uzun soluklu tek tiyatro olan Lefkoşa Belediye Tiyatrosu halen çalışmalarına devam ediyor ve bu çok sevindirici. Tanıdığım iki dernek tiyatrosundan biri olan Baraka tiyatrosunun, repertuarında ciddi oyunlara yer verdiğini görüyoruz. Gerek yazdıkları oyunlar gerekse seçtikleri oyunlar tiyatroyu ne kadar ciddiye aldıkları ve toplum için önem derecesinin farkındalıklarının bir göstergesi. Tiyatro EKİM ise bir süredir çalışmalarını durdurmuş durumda. Umarım bu tiyatroyu da yakında tekrardan izlemeye başlarız.

Sizce Lefkoşa Sanat Tiyatrosu'nun ülke tiyatrosuna katkısı ne olacak?

Bunu şu anda cevaplamak biraz zor. Amacımız, dediğim gibi yeni şeyleri denemek, tiyatroyu farklı bir boyuta taşıyıp uzun soluklu yaşamaktır. Bunları başarırız, ada tiyatrosuna ve seyircisine nasıl katkı yapacağımızı birlikte göreceğiz.

Ekleme istediğin bir şey varsa...

Argasdi dergisine bizlere yer verdiği için çok teşekkür ediyoruz. Ülkemizde yeni tiyatrolara ihtiyaç duyulduğu gibi sizin gibi yayınlara da ihtiyaç var. Daha nice ve iyi çalışmalar...

Biz teşekkür eder, bol alkışlı oyunlar dileriz.☒

Özelleştirme Nereden Çıktı?

Besim Baysal
besimbaysal@gmail.com

1945 yılıyla birlikte dünya; emperyalistlerin büyük bir çekişmesi ile ortaya çıkan ve on milyonlarca insanın ölümüne neden olan 2. Paylaşım Savaşı'ndan çıkıyordu. Bu savaşın yıkıntılarının altından Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Devleti güçlenerek çıktı. SSCB, (sosyo-ekonomik yapısı ve uluslararası tutumu ile ilgili genel olarak devrimci solda ve özel olarak da yeni dünya devrimcileri kuşağında yapılan tüm eleştiriler saklı kalmak koşuluyla) kapitalist dünya için bir tehlike olarak görülüyordu. 2. Paylaşım Savaşı'nın sonunda SSCB lideri Stalin, ABD başkanı Roosevelt ve Birleşik Krallık Başbakanı Churchill arasında yapılan bir anlaşma ile tüm dünya, bu güçler arasında paylaşıldı. Bu anlamda özellikle Avrupa'da bugüne kadar etkisi devam eden "sosyal refah devleti" gibi bir uygulama geliştirildi. Bu uygulama ile Doğu Bloku dediğimiz reel sosyalist ülkeler "Eski Yugoslavya; (Sırbistan-Karadağ, Kosova, Makedonya, Hırvatistan, Bosna Hersek, Slovenya, Arnavutluk, Doğu Almanya, Polonya, Çekoslovakya; (Çek Cumhuriyeti, Slovakya), Macaristan, Romanya, Bulgaristan, SSCB;(Moldovya, Rusya, Beyaz Rusya ve Ukrayna, Litvanya, Letonya, Estonya)" dışında kalan tüm ülkelerde kapitalist ekonomi kendi normal karakterinin dışında eğitim, sağlık, ulaşım, barınma, enerji, iletişim ve çalışma koşulları açısından kendi ruhuna aykırı şekilde bir yapılanma gerçekleştirerek kamusal ve parasız bir düzen oluşturdu. 1989'da Almanya'nın birleşmesi ve SSCB'nin dağılması sürecinin sonucunda Avrupa ve çevresinde, kapitalist sistem hızla kendi karakterine dönmeye başladı. Kıbrıslı Türkler bu dönüşümü ilk olarak Türkiye üzerinden takip ettiler. Ortadoğu'da hegemonya alanını genişletmek isteyen ABD; NATO'daki ortakları ile beraber 1990'larda Irak üzerine bombalar yağdırırken, Türkiye'de Özal hükümetleri ilk özelleştirme girişimlerini başlatmaktaydı. 1994 yılında ise başbakanlığa bağlı "Özelleştirme İdaresi Başkanlığı" oluşturuldu. Özelleştirme en genel tanımı ile kamuya ait işletmelerin özele devredilmesidir. Türkiye'de fabrikalardan yollara, hastanelerden okullara, santrallerden uçaklara kadar kamuya ait ne varsa özelleştirildi. Ancak Avrupa Birliği ülkelerinde özelleştirmeler yeni sömürge ülkesi olarak tanımlayabileceğimiz Türkiye'den çok daha yavaş ve sancılı gerçekleştirilmektedir. Birçok kamu işletmesi, fabrikası, havayolu şirketleri, ulaşım, vb noktalardeki işletmeler şiddetli işçi direnişi ile karşılaşıldığından dolayı ancak uzun yıllar süren girişimler sonucu özelleştirebilmiştir. Eylemler ve direnişlerin getirdiği çekinglilikle hükümetler eğitim ve sağlık konularında çok daha yavaş hareket etmektedirler. Türkiye'de IMF ve Dünya Bankası'na oluşturulan ekonomik bağımlılıktan dolayı hükümetler her dönemde özelleştirmeleri bir kurtuluş şekli olarak halkın önüne getirmekte özelleştirmelerle ilgili büyük bir hegemonya oluşturmaktadır. Uzun yıllar devam eden bu hegemonyanın yıkılmasının ilk sinyali TEKEK'in özelleştirilmesi girişimi ile TEKEK işçilerinin başlatmış olduğu Ankara'daki çadır eylemidir. Bu eylem Türkiye'deki işçi sınıfı hareketine yeni bir ivme kazandırmıştır. Kapitalist sistemin kendi karakterine dönüşü ile anlaşılabilir bu özelleştirme çalışmaları, milyonlarca emekçiyi işsiz ve aç bir şekilde kapının önüne koyan, güvencesiz ve insani koşullara aykırı bir çalışma düzeni getiren yani işçi sınıfının mücadelesi ile kazandığı birçok kazanımı yok eden vahşi bir girişimdir.

Ülkemizde de Türkiye üzerinden getirilen özelleştirmeler, birçok kamu kuruluşunun batırılmasını, özelleştirilmesini ve patronlara

1945 yılıyla birlikte dünya; emperyalistlerin büyük bir çekişmesi ile ortaya çıkan ve on

paylaştırılmasını sağlamıştır. Özelleştirmelerle birlikte tüm alanlarda kamunun tasfiyesi gündeme getirilmektedir. Türkiye'den gelen ekonomik paketler, Sosyal Güvenlik Yasası, Göç Yasası, vb. yasalarla Kıbrıslı Türk emekçiler bu saldırıları iliklerine kadar hissetmeye başlamıştır. Özellikle 1990'lardan sonra narenciye üretimi ile ilgili tüm kamu kuruluşları batırılmış ve satılmıştır. ETİ gibi bir kuruluş araç ithalatından yedek parçaya, bakliyatından paketlemeye kadar birçok alanda faaliyet gösterirken getirdiği ve sattığı her şey parça parça özel işletmelere kaptırılmış ve en sonunda batırılmıştır. Elektrik üretimi ve dağıtımını için KIB-TEK tek yetkili kamu kuruluşu olarak çalışmalarına devam ederken AKSA gibi bir Türkiye sermayesine Kalecik'te santral kurma izni verilmesi ve Tekneçik'teki KIB-TEK santraline olan uyumsuzluktan dolayı ülkede yıllarca devam eden sıkıntıların yaşanması ayrı bir özelleştirme skandalıdır. Sağlıkta ise Lefkoşa'daki devlet hastanesine hiçbir yatırım yapılmaması, doktorların özel kliniklerinde hasta kabulünün devam etmesi bir tarafa her türlü özel hastane girişimine devletin devamlı olarak para akıtması

sağlığın paralı hale gelmesinin yani özelleştirilmesinin en önemli sebebidir. Devlet hastanesinin sular altında kaldığı yoğun bakımda hayatını kaybeden hastalar için yetkili hiç kimsenin sorumluluk almadığı unutulmamalıdır. Özelleştirmeler için uygun altyapı bu politikalar sonucu oluşturulmaktadır. Eğitimde ise Atatürk Öğretmen Akademisi ve kısmen DAÜ hariç yüksek öğretim tamamen özel sektörün kontrolündedir. Hükümetle anlaşma yapmış olan Suat Günsel ve YDÜ de, Akademi'nin işlevinin yitirilerek

kapatılmasının önünü açan ilgili bölümü yasalastırma girişimini sonuçlandırmıştır. İlk ve orta düzeyde kamu okullarına hiçbir altyapı yatırımı yapmayan hükümetler özel okullara yaptıkları katkılarla orta sınıfın çocuklarının dahi özel okullara gitmesini yaratan düzenlemeler getirmişlerdir.

Ülkemizde şu anda gündemde olan özelleştirme girişimi KTHY'nin batırılması ve özelleştirilmesidir. Pegasus, Atlas vb. özel havayolu şirketleri ile sıkıştırılan, uçuş seferleri kısıtlanan ve yolcu saatleri özel şirketlere peşkeş çekilen KTHY, kasıtlı olarak

ekonomik bir darboğaza sokulmuştur. Böylece yüzlerce işçinin işinin ve iş güvencesinin elinden alınması için girişim başlatılmıştır. Bunun üzerine direnişe geçen işçilere seçim öncesi söz geçiremeyeceğini anlayan hükümet geri adım atmak zorunda kalmış idari kadrolarda istifalar ve ekonomik darboğaz meydana gelmiştir. Artık özelleştirme için işadamları ile pazarlıklar gazetelerin sayfalarında yer bulmaktadır.

Görüldüğü gibi her özelleştirme girişimi; kamuya ait işletmelerin tasfiyesini, işsizliği, iş güvencesi olmadan çalışmayı, maaş düşürülmesini, sigortasız çalışmayı ve bunun yanında patronlara yüksek karı ortaya çıkarmaktadır. Ancak ulaşım, barınma, eğitim, sağlık gibi alanların özelleştirilmesi sadece orada çalışıp geçimini sürdüren insanların zararına olacak bir karar değildir. Aynı zamanda halkın genelinin parasız ve kolay ulaşabileceklere hizmetlerin özelleştirme sonunda tasfiye edilerek patronların keyfine bırakılmasıdır. Yani tüm topluma zarar veren bir uygulamadır.

Özelleştirmenin karşısına çıkacak mücadele; özelleştirilecek kamusal alanın tasfiyesini önleyecek öznel bir hak mücadelesi şeklinde başlamalı ve tek tek hak mücadelelerini birleştirerek tüm halkın mücadelesini yaratmalıdır. ☒

FAŞİZMİN YENİ BİR SURETİ: DERNEKLER YASA TASARISI

Nazen Şansal
nazensansal@yahoo.com

Kapitalizm insanlardan korkmaz; çünkü bir yandan onları maddi anlamda sömürürken öte yandan manevi

yönlerini meşgul edecek olgular yaratmakta ustalaşmıştır. Faşizm de tek tek bireyleri umursamaz; karşı duruşu olan bir kişi baskı ve şiddetle sindirilecek, yok edilecektir. Lakin örgütlenen insan kapitalizmin de faşizmin de korkulu rüyasıdır. Kapitalizm, özgürlükçülüğü başka ideolojilere kaptırmamak adına örgütlerin varlığına ses çıkaramaz, hatta teşvik eder gibi görünür ancak onları her hal ve şartta sistemin kalıpları içinde tutmaya çalışır. Bunu kimi zaman parayla, kimi zaman yasayla yapar. Faşizm ise süslü laflarla makyajlamaya dahi gerek duymadan doğrudan halkın örgütlenmesini baskılamaya çalışır; tıpkı bu yazıya konu edilen Dernekler Yasa Tasarısı'nda olduğu gibi.

Demokratik olduğunu iddia eden bir yönetim düşünün ki; halkın dernek kurarak örgütlenme hakkını bir bakanın iki dudağının arasına sıkıştırıyor. Çağdaş olduğunu öne süren bir devlet tahayyül edin ki; hem kendi Anayasası'nı hem de evrensel insan haklarını hiçe sayarak mahkeme kararı olmadan dernek kapatmayı tasarlıyor. Ve arkasında halk olduğunu söyleyen UBP'ye bakın ki; halkın örgütlenmesinden duyduğu korkuyla, dernek genel kurullarını Polise ve Kaymakamlığa bildirme zorunluluğu getiriyor ve genel kurula rapor tutmak üzere gözlemci gönderiyor.

Tüm bunlar ve daha fazlası, İçişleri Bakanlığı'nın kapalı kapıları ardında hazırladığı ve Bakanlar Kurulu'ndan geçerek Meclis'in gündemine gelen yeni Dernekler Yasa Tasarısı ile hayata geçirilmek isteniyor. Her devlet gibi bizim kktc devletçimizin de, bu devlette hayat bulacak örgütleri belli kurallar çerçevesinde düzenleme hak ve yetkisi olduğu kabul edilebilir. Ama demokratik bir hukuk devleti olduğunu kendisi iddia eden bu devletçinin en azından burjuva demokrasisi ve çağdaş hukuk normları ekseninde bir yasa yapması beklenir. Oysa Dernekler Yasa Tasarısı faşizan bir zihniyetin ürünüdür. Tasarının ruhu, derneklerin hayat bulması değil bilakis nefessiz kalması üzerine inşa edildiğinden, Tasarı ile getirilen kurallar kabul edilebilir sınırları çok çok aşılıyor.

"Sivil Toplum Örgütleri Ağı" adı altında buluşan pek çok örgüt ortak bir ses çıkararak bu Tasarıya karşı muhalefet örmeye başladılar bile. Kendini sivil toplum örgütü olarak değil demokratik taban örgütü olarak tanımlayan Baraka*, bir yandan Sivil Toplum Örgütleri Ağı'na dışarıdan destek verirken, öte yandan ise kendi farklılıklarıyla bu mücadeleye katkı koymaktadır. Sivil Toplum

Örgütleri Ağı'nın öncelikli konuları arasında uluslararası kuruluşlarla ilişkilerin ve AB - BM fonlarından yararlanılmasının engellenmesi yer alırken, Baraka için örgütlenme hakkını neredeyse ortadan kaldıran baskıların yanında fon meselesi bir hayli önemsiz kalmaktadır. (Baraka'nın STÖ'ler ve fonlarıMA konusundaki görüşleri için bkz. Argasdi sayı 7,5 sayfa 10 "İsteyince Bir Yol Bulunur" ve Argasdi sayı 10, sayfa 12 "Neden Fon

Almıyoruz". Tüm sayılara www.baraka.cc adresinden ulaşılabilir.)

"Örgütlenme hakkı kişinin içinde yaşadığı topluma ve toplumsal yaşama katılımını sağlayan en önemli kanallardan birisidir. Demokrasinin en önemli özelliklerinden birisi çoğulculuk ve örgütlenme hakkıdır. Gönüllü bir toplumsal kuruluş olan dernekler serbestçe varlık kazanma ve örgütlenme ilkeleri ile faaliyette bulunurlar.

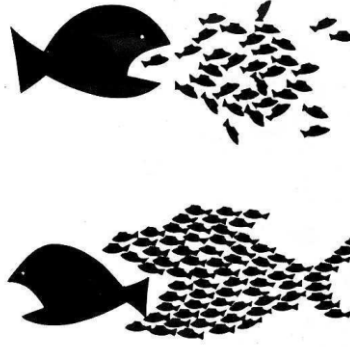
Örgütlenme özgürlüğü en azından, kişilerin diğerleriyle birlikte bir araya gelebilmesi hakkıdır. Bu özgürlük, insan hakları ile temel hakların en önemlilerinden birisidir ve düşünceyi açıklama özgürlüğünün bir başka ortaya çıkış biçimi olarak, demokratik, çağdaş bir toplumun vazgeçilmez öğelerindedir. Bu özgürlük yoluyla, kişilerin siyasi, dini, kültürel, ekonomik ya da sosyal amaçlarla bir araya gelmeleri sağlanır. Bireylerin tek başlarına topluma duyuramayacakları fikirleri bu yolla diğer kişilere iletilir, dağıntık ve farklı olan görüşler belirginleşir ve açıklık kazanırlar." (Doç. Dr. Tijen DÜNDAR SEZER, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Dernek Kurma Özgürlüğü)

Kıbrıs'ın kuzeyinde, parti siyasetinin ve sandık politikacılarının halktan kopuk, günlük hayatı değiştirip dönüştürmekten uzak, yüksek politika meseleleriyle haşır neşir olduğu bir gerçektir. Geçmişten günümüze uzanan bu olgu karşısında, halkla içiçe olan Kıbrıslı Türk devrimciler çoğunlukla dernek yapısında örgütlenmeyi tercih etmişlerdir. 1977-1981 yılları arasında hemen her alanda faaliyet göstermiş olan Halkla Dayanışma ve Kültür Dernekleri, 1980'li yıllarda kurulan kültür-sanat ve folklor dernekleri Kıbrıslı Türk halkına mal olmuş önemli değerler üretmişlerdir. Emek, adalet ve barıştan yana

olan, sanatı sadece profesyonellere bırakmayıp gençlerin yaratıcılıklarını ön plana çıkaran ilerici derneklerimiz, aydınlık yarınlar için vazgeçilmezdir. (Bu konuda detaylı bilgi için bkz. Kıbrıslı Türk Devrimci Hareketi Halk-Der, Münür Rahvancıoğlu, Kalkedon Yayınları, Argasdi Kitaplığı)

"Demokratik" ve "çağdaş" UBP yönetiminin, halkın muhalefeti ile karşılaşınca, icabında cop eşliğinde ve biber gazı dumanı altında Meclis'ten yasa geçirmeye alışkın olduğunu biliyoruz. Bu nedenle örgütlerin her türlü muhalefetine ve Tasarı'nın hukuksuzluğuna rağmen bildiklerini okuyup Dernekler Yasa Tasarısı'nı yürürlüğe koyabilirler. O vakit sivil toplum örgütleri muhtemelen "demokrasilerde çareler tükenmez" diyecek ve yasal çareler arayacaklardır. Devrimciler de meşru gördükleri zeminde mücadeleye devam ederek, baskılardan çıkış yolları bulacaklardır. Unutulmamalıdır ki toplumsal mücadelelerin bizlere ışık tutan tarihi, faşizm dönemlerinde dahi örgütlenerek yazılmıştır ve bu mücadeleler, bir gün tozlu raflara atılacak olan yasalardan daha gerçek ve hayatla içiçedir. ☒

*Kendilerini STÖ olarak tanımlayan dernekler, kültür, çevre ve benzeri konularda ilk bakışta toplum menfaatine işler yapıyor gibi görünseler bile son tahlilde neoliberalizmin ideolojik taşıyıcılarıdır. Farklı biçimlerde de olsa özelleştirmeleri ve devletin küçülmesini savunup, bireyin devlet baskısından bu şekilde kurtulacağını iddia ederler. STÖ'ler, aslında devletin görevi olup da yapmadığı icraatları, sivil toplumculuk adına yaparak sosyal devletin tasfiyesi sürecinde halktan gelecek tepkileri de hafifletmiş olurlar. Pek çoğu AB'ci olan bu örgütler, toplumun en aydınlık beyinlerini, en vicdanlı yüreklerini içlerinde barındırmakla birlikte sistem içi ve reformist hedeflerden öteye gidemezler. Bu nedenlerle Baraka kendini STÖ olarak ifade etmemektedir.

FEMİNİST İZ

Feminizm ve Ekoloji

Kapitalizmin sınıf sömürüsüne dayanan karakteri aynı zamanda cinsiyetçiliğe ve ekolojik yıkıma da dayalıdır. Elbette bu, kapitalizm öncesinde ve reel sosyalizm deneyiminde kadınların, eşcinsellerin ve doğanın ezme-ezilme ilişkisinde azade olduğu anlamına gelmez. Ancak bu tahakküm biçimi, üretim ve yeniden üretim tarzı dolayısıyla da kültürel anlamda kapitalizme içerilidir. Bu nedenle, bizce anti kapitalist bir ufuk taşıyan feminist mücadelenin, erkek egemenliği/patriyarka ile olduğu kadar doğanın sömürülmesi ile de ilgilenmesi gerekir. Bu yazıda, çeşitli yorumları olan ekofeminizme bakışımızdan bahsedilecek ve dünyanın farklı yerlerindeki ekofeminist mücadelelerden örnekler verilecektir.

Ekoloji yönelimli bir feminizm doğanın sömürülmesi ile kadının ezilmesi arasında bir bağ kurarken, bunu kadının doğayla özdeşleştirilmesi (çocuk doğurma ve besleme yetilerinin olması, barışçıl ve şefkatli karakteri vb.) üzerinden yapmamalıdır. Böylesi bir mistik yaklaşım, toplumsal cinsiyet rollerini yaratan tarihsel sosyo-ekonomik süreçleri görmezden gelmek anlamına geleceği gibi kadın=doğa, erkek=akıl yanılığını da pekiştirecektir. Bizce ekolojik bir feminizm, kadınların doğayla kurduğu maddi ve kültürel ilişkiden ve ekolojik talanın en çok kadınları etkilemesi gerçeğinden beslenir.

Kadınların toprakla, tohumla, suyla, iklimle ilgili önceki kuşaklardan da devralmış oldukları bilgileri vardır. Şimdilerde şehir yaşamında ihtiyaç kalmadığı zannedilen ve modern bilim tarafından da marjinalleştirilen bu bilgi, aslında doğa ile insanın uyumlu birlikteliğinin göstergesidir. Nanelerimizin "minalayalar"ı, Hintli kadınların tohumlardan ilaç elde etmesi, ağaç biliminde dair Kenyalı kadınların yıllardır süregelen sözlü aktarımları gibi örnekler, kadın-doğa ekonomik ilişkisinin kültürel sonuçlarıdır. Bu kültüre sahip çıkılması, nostaljik bir kutsama ya da toplumsal cinsiyet rollerini ve bu rolleri oluşturan eşitsiz sistemi kalıcı kılmak anlamında değil, hayatın bilgisini egemenlere teslim etmemek içindir. Gelişmekte olan ülkelerde Dünya Bankası projelerinin, bizim coğrafyamızda ise TC'nin bilinçli olarak uyguladığı üretimden koparma gibi sosyo-ekonomik politikalar sonucu tüm toplum ve özellikle kadınlar emeklerinden yabancılaştırmakta ve son tahlilde yoksullaştırmaktadır.

Ormansızlaşma, tarımın büyük şirketlerin tekeline geçmesi, çevre kirlenmesinden doğan hastalıklar vb. ekolojik yıkımlar, hayatın ve başkalarının da yükünü omzunda taşıyan kadınları en fazla

"Çocuk sayısının azalması çocukların bakımı ve yetiştirilmesi için harcanan emeğin azaldığı anlamına hiç gelmez: Az çocuk karşılığında çok bakım dayatılmaktadır kadınlara. Tıp, pedagoji, psikoloji, annelik ve çocukluk tanımlarını belirler ve denetlerken, geliştirici faaliyetler ve eğitim piyasası giderek çocuk üretimini bir sanayi, anneleri de bu sanayi emekçileri haline getirmiştir." Gülnur Acar Savran - Kadın Emeğini Görünür Kılmak

etkilemektedir. Geçen sayımızda yayınlanan ropörtajda da ortaya konduğu gibi sel ve benzeri felaketler sonrasında en çok kadınların yaşamı zorlaşmaktadır.

Dünyanın çeşitli yerlerinde, bilhassa IMF ve Dünya Bankası'nın taciz ettiği gelişmekte olan ülkelerde, mücadelemize ışık tutabilecek ekofeminist kadınlar vardır: Arundhati Roy, Vandana Shiva, Wangari Maathai ve Louise Vandelac bunlardan bazıları.

Hintli yazar Arundhati Roy, özellikle Narmada Vadisi'ndeki büyük baraj yapımlarına karşı verilen mücadelenin aktif katılımcılarından. Barajların yapımıyla 500 bin yoksul köylünün yerinden sürüleceğini söyleyen Roy, mahkeme kararını eleştirdiği için Hint Yüksek Mahkemesi tarafından hapis cezasına çarptırıldı. Hindistan'ın kuzeyinde bir orman bekçisinin kızı olarak dünyaya gelen Vandana Shiva ise sıkı bir biyoçeşitlilik savunucusu. Shiva, biyoçeşitliliğin, merkezi değil yerel ekonomik ve politik oluşumlar tarafından güvence altına alınabileceğini, doğanın ve yerli kültürlerin korunmasının da yerelliğin geri kazanımıyla mümkün olduğunu savunuyor. Kenya'da gerçekleştirilen "yeşil kuşak" projesinin yaratıcısı ekofeminist Wangari Maathai, ormanların kesilmesine ve topraklarına ABD'nin dev tarım şirketi

Vandana Shiva

Monsanto'nun genetik değişime uğratılmış tohumlarının (GDO) serpilmesine karşı çıkıyor. Örgütlenen kadınlar, büyüklükle suçlanmalarına aldırmaksızın ağaçlandırmaya çalışmalarını sürdürüyor. "İmdat Su" girişiminin kurucusu olan Louise Vandelac, "Bir nehri evlat edin" kampanyasının sözcülüğünü yapıyor ve Kanada-Quebec'te baraj yapımına karşı mücadeleyi yürütüyor. Bu mücadele ile suyun özelleştirilmesi girişimlerinin başarısızlıkla sonuçlanması da sağlandı.

Ülkemizde, çevre sorunlarını dile getiren, çözülmesi için mücadele eden Kıbrıs Çevre Platformu ve bazı feminist yapılanmalar bulunmakla birlikte, radikalleşmiş ve aktivizmi ön plana almış bir feminizm ve ekoloji mücadelesi henüz boy vermiş değildir. Bu nedenle pratik anlamda Kıbrıslı ekofeministlerden bahsetmek mümkün değilse de feminizm ve ekoloji savunucularının ortaklaşarak öreceği bir mücadele, ülkemizin geleceği için kaçınılmazdır. ☒

MEDYAYI İZ LİYORUZ

Yeni sayımız için haber "Havadis'i gözden geçirirken, "hayat"a karşı can sıkıcı bir ses yükseldi içimizde ve "Davulun Tokmağı" nı kırıp insanların beynine

hastalık yayan bu sesi susturmak istedik.

Bazı gazetelerle birlikte hafta sonları ücretsiz ("üstüne para verseler almam" dedirten cinsten) verilen magazin eklerini gün geçtikçe daha bir hayretle karşılıyoruz. Ataerkil sistemin kirlettiği ellerden dökülen bu sayfalar kadın bedenini acımasızca sömürüyor. Kullanılan çıplak kadın fotoğrafları insanların beynine "örnek" kadın vücutlarını yerleştiriyor ve sistem tarafından kadına benimsetilmiş "sen güzel ve hoş olmalısın" fikriyatını bir kez daha pekiştiriyor. Bu sayede tek tipleşmiş "güzellik" anlayışı birçok kadının kendi bedenine karşı bir hoşnutsuzluk beslemesine sebep olurken, birçoğunun da zayıflama uğruna sindirim bozukluğu ve daha ciddi birçok hastalıkla boğuşmasına yol açıyor.

Magazin eklerinin vazgeçilmez haline gelen "Şık-Rüküş" bölümleriyle özendirilen kıyafet ve ayakkabılar, kapitalist tüketim çılgınlığına büyük katkıda bulunurken; bu ürünleri satın alacak ekonomik yeterliliğe sahip olmayan kadınları rahatsız ediyor ve

mutсуzluğa sürüklüyor. İnsanların giydiği kıyafetleri eleştirme cüretinde bulunan işbirlikçi magazin medyası, bu iş için tasarladığı sayfalarda kullanılan fotoğrafların şehvet uyandırıcı olmasına da özen gösteriyor. (malum arz-talep meselesi!!!) Oluşturulan fotoğraf köşeleri insanların özel hayatlarına düpedüz müdahale ederken kadınların dans ederken görünen iç çamaşırları nedense objektiflerine takılmadan geçemiyor. Magazin medyasının amacını/amaçsızlığını tamamen ortaya koyan bu "objektife takılanlar" köşesi bizlere pes dedirtmeye yetiyor.

Kapitalist-eril sistemin piyonu haline gelmiş gazeteler, tiraj yükseltme amacıyla, magazin eki kılıfının ardına sığınarak kadının bedensel ve ruhsal tüm doğasını sömürüyor! Bu sömürüye dur demenin vaktidir! Kadınlar, hep birlikte harekete geçip haykıralım: Kadınlar birlik olsa, dünya yerinden oynar! ☒

İnsan Ticareti ve Seks İşçiliği

Kıbrıs'ın kuzeyinde elliye yakın gece kulübü bulunmakta ve bu mekanlarda konsomatrislik adı altında kadın bedeni kiralanmaktadır. Yapılan araştırmalar neticesinde bu kadınların oldukça az bir bölümünün kendi istek ve/veya rızalarıyla bu işi yapmakta olduğu ortaya çıkmıştır. Gece kulüplerinde çalıştırılan kadınların büyük çoğunluğu ise insan ticareti

sadece "toplum sağlığı" ve devletin alacağı vergiler açısından uygulanmakta, kadınların hakları hiç konu edilmemektedir. Bizce, son tahlilde gece kulüpleri tümden kapatılmalı ve böyle bir yasaya da gerek bulunmamalıdır. Ancak verili koşullarda gece kulüpleri ile ilgili bir yasal düzenlemede ilk yapılması gereken şey; çalışan kadınları seks işçisi statüsünde düşünmek ve sendikalaşma zorunluluğu getirmektir.

Ülkemizde "konsomatris" olarak çalıştırıldığı iddia edilen kadınlar, rutin hastane kontrollerine götürülmekte, bu kontrollerde gerek hastane personeli gerekse hastalar tarafından dışlanma, taciz gibi insanlık dışı muamelelere maruz kalmaktadırlar. Ayrıca bu kontrollerde kadının kendi sağlığı, tecavüz, darp gibi şikayetleri hiç dikkate alınmadan sadece "toplum sağlığı" bakımından gerekli muayene yapılmaktadır.

Ne yazık ki etrafımızı saran erkek egemen kültürde, gece kulüplerine gitmek ve kadın eti kiralamak, maç seyretmek ya da meyhaneye gitmek kadar doğal bir şey gibi algılanmaktadır. Çoğu erkek, seks işçisi kadınların bedenlerini kendilerine sunulmuş bir nimet gibi görmektedir. Üniversite öğrencileri ilk burslarını gece kulübünde harcamakta, babalar, lise çağındaki oğullarına kadın hediye etmekte ve bunu gururla söyleyebilmektedir. Oysa gece kulübü işleten veya bu mekanlara giden erkeklerin eksik görülüp kınanacağı ve dışlanacağı bir kültür inşa edilebilmelidir. Bu da, kültürel, politik ve ideolojik mücadeleyi yükseltmekle mümkün olacaktır. ☒

mağdurudur.

Seks işçiliği, kendi vücut bütünlüğü üzerinde hak sahibi ve karar verme yetisi olan yetişkinler arasında para karşılığında ve herhangi bir fiziksel zor kullanma olmadan kişinin kendi rızasıyla gerçekleştirilen cinsel hizmet alış verişidir. Oysa insan ticareti mağduru kadınlar, seks işçisi değil "köle" statüsündedir. Daha ziyade Orta ve Doğu Avrupa'dan ticareti yapılan kadınlar, Kıbrıs'a getirilinceye kadar meydana gelen masrafları için patronlarına karşı yüklü miktarda borçlandırılmakta, bu borç ve bir türlü bitmek bilmeyen faizleri için uzun süre zorunlu olarak çalıştırılmaktadırlar. Attıkları her adım patronlarının iznine bağlı olan kadınlar, şiddete ve benzeri kötü muamelelere maruz kalmakta, pasaportlarına polis tarafından el konulduğundan ülkelerine dönememektedirler. İnsan ticareti mağduru kadınlar, en temel insan haklarından ve özgürlüklerinden yoksun bırakılmaktadırlar. Çoğu zaman bu insan hakları ihlallerine polis de ortak olmakta, yetkili devlet kurumları göz yummaktadır.

Ülkemizde gece kulüpleri ile ilgili olan ve konsomatrislik mesleğini düzenleyen bir yasa bulunmakla beraber, bu yasa

"SOKAKLARA ÇIKTIK EVE DÖNÜŞ YOK!"

EngelSİZ İnişiyatifi'nin 15 Mayıs 2010 tarihinde Dereboyu'nda gerçekleştirdiği yürüyüşten

Ataerkil Sistem Nedir?

BİZCE

Ataerkil sistem, sadece kadın emeğinin değil bedeninin, cinselliğinin, doğurganlığının da sömürülüp kontrol altına alındığı ayrıca soyun erkekler üzerinden belirlendiği erkeklik otoritesine dayanan kurumsal ve kültürel düzenleme ve uygulamaların bütünü, kısacası iktidardır. Ataerkillik tanımı ile ilgili düşünülen en yaygın yanlış (ki bu maalesef bizim ülkemizde de vardır) evde erkeğin sözünün geçmesinden ibaret olduğudur. Oysa ataerkillik erkek otoritesine dayanan, mülkiyet ve üretim ilişkileri ile belirlenen ve kültürel anlamda da tüm topluma nüfuz eden koskoca bir sistemdir. İçinde yaşadığımız kapitalist sistem yapısı gereği eşitlikçi değildir ve ataerkil otoriteyi yeniden ve yeniden üretmektedir dolayısı ile ataerkilliğe karşı verilecek mücadele kapitalist sisteme karşı verilecek mücadeleden, kapitalizme karşı verilecek mücadele de ataerkil sisteme karşı verilecek mücadeleden ayrı düşünülemez. ☒

BUNLARI SÖYLE(T)MEYİZ!

Belediye'yi Halk Yönetirse...

Münür Rahvancıoğlu
munurrahvancioglu@yahoo.com

2 Temmuz 1993: Türkiye'de Sivas Katliamı gerçekleşti.
4 Temmuz 1848: Komünist Parti Manifestosu yayımlandı.
5 Temmuz 1811: Simon Bolivar, Venezüella'nın bağımsızlığını ilan etti.
5 Temmuz 1962: Cezayir bağımsızlığını ilan etti.
7 Temmuz 1993: Rifat Ilgaz öldü.
7 Temmuz 1995: Aziz Nesin öldü.
14 Temmuz 1789: Fransız Devrimi başladı.
15 Temmuz 1968: 6. Filo İstanbul'a demirledi. Ertesi gün üniversite öğrencileri ABD'ye ait 6. Filo askerlerini denize attı.
16 Temmuz 1888: Paris Komünü anısına yazılan "Enternasyonal", Pierre Degeyter tarafından bestelendi.
17 Temmuz 1936: İspanya'da Halk Cephesi'nin seçimleri kazanması üzerine faşist Falanj partisi ayaklandı.
17 Temmuz 1945: ABD, SSCB ve İngiltere Potsdam'da 2. Paylaşım Savaşı sonrası dünyanın bölüşümünü belirledi.
19 Temmuz 1979: Sandinist devrim Nikaragua'da zafer kazandı.
20 Temmuz 1923: Meksika'lı devrimci Panço Villa öldürüldü.
22 Temmuz 1980: Türkiye'de DİSK Başkanı Kemal Türkler öldürüldü.
24 Temmuz 1968: Polis tarafından dövülen solcu öğrenci Vedat Demircioğlu öldü.
25 Temmuz 1951: Nazım Hikmet, Türkiye vatandaşlığından çıkarıldı.
26 Temmuz 1953: Fidel Castro, Moncada askeri kışlasına yapılan başarısız bir saldırıya liderlik etti.
5 Ağustos 1895: Friedrich Engels öldü.
6 Ağustos 1945: ABD ilk atom bombasını Japonya'nın Hiroşima kentine attı.
8 Ağustos 1925: ABD'de ırkçı Ku Klux Klan'ın ilk kongresi gerçekleşti.
9 Ağustos 1976: Çinli lider Mao öldü.
12 Ağustos 1999: Şair Can Yücel öldü.
13 Ağustos 1966: Çin'de Kültür Devrimi başladı.
14 Ağustos 1956: Alman şair Bertolt Brecht öldü.
19 Ağustos 1936: Faşistler İspanyol şair Federico Garcia Lorca'yı kurşuna dizdi.
20 Ağustos 1940: Leon Troçki, Stalin'in bir ajanı tarafından haince öldürüldü.
21 Ağustos 1968: Sovyet Birlikleri Çekoslovakya'yı işgal etti.
1 Eylül 1939: 2. Paylaşım Savaşı başladı. "Dünya Barış Günü"
2 Eylül 1942: Alman SS Birlikleri Varşova Gettosu ayaklanmasını bastırdı.
3 Eylül 1938: IV. Enternasyonal kuruldu.
4 Eylül 1970: Şili'de sosyalist Salvador Allende başkan seçildi.
4 Eylül 1990: Türkiye'de yazar Turan Dursun süikast sonucu öldürüldü.
6-7 Eylül 1955: İstanbul'da yaşayan garimüslümlerin evleri ve iş yerleri talan edildi.
10 Eylül 1920: Türkiye Komünist Partisi kuruldu.
11 Eylül 1973: Şili'nin sosyalist cumhurbaşkanı Allende, cuntacılar tarafından öldürüldü.
11 Eylül 2001: New York'ta İkiz kulelere iki yolcu uçağı ile saldırı düzenlendi.
12 Eylül 1980: Türkiye'de faşist darbe.
16 Eylül 1949: Yunanistan İç Savaşı sona erdi.
20 Eylül 1951: TC'nin ve Yunanistan'ın NATO'ya alınmasına karar verildi.
20 Eylül 1985: Türkiye'de büyük ozan Ruhi Su öldü.
22 Eylül 1919: Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası kuruldu.
28 Eylül 1864: 1. Enternasyonal Londra'da kuruldu.

Fatsa, Türkiye'nin Ordu iline bağlı orta büyüklükte bir ilçedir. Devrimcilerin daha THKP-C'nin faaliyette olduğu tarihlerden başlayarak Fatsa'da canlı ilişkileri mevcuttur. 12 Mart 1971 faşist cuntası ile birlikte gelişen olaylar, Türkiye'nin her yanında olduğu gibi Fatsa'da da her türlü hak mücadelesine karşı faşist saldırıların yükselmesi sonucunu doğurmaktadır. Faşistlerin gerçekleştirdiği cinayet ve saldırılar, halkta yükselen bir öfkeye neden olmaktadır. İşte bu öfkenin doruk noktasına varmasına neden olan olay, 15 Haziran 1977 tarihinde Fatsa Halkevi'nin kurucusu ve başkanı Kemal Kara'nın faşistler tarafından öldürülmesidir. Bu olayla birlikte Fatsalı gençler toplu olarak gezmeye ve saldırganlara karşı dayanışma içinde hareket etmeye başladılar.

Böylece daha belediye yönetiminin ele geçirilmesinden önce, faşistlerin etkinliği ciddi oranda geriletilmiştir. Ancak devrimciler, her yerde yaptıkları gibi Fatsa'da da, anti-faşist mücadeleyi halkın temel sorunlarına

karşı mücadele ile birlikte yürütmeyi başarmışlardır. Fatsa ve yöresinin temel geçim kaynağı olan fındık, bu dönemde halkın en duyarlı olduğu konulardan biridir. Fındık taban fiyatlarının belirlenmesi sırasında halk aleyhine yapılan uygulamalar, tefeci ve faizcilerin fındık üreticisini sömürmesi gibi konuların çözümünün aslında çok basit olduğu gerçeğini dile getiren Fındıkta Sömürüye Son Mitingleri, devrimciler ve halk arasındaki ilişkilerin güçlenmesini sağlamıştır. 12 Mart'tan itibaren Fatsa ve kasabalarında sekiz tane miting düzenlenmiş, bunların hepsinde de devrimciler ve halk iç içe olmuştur. Diğer yandan halkın bir diğer yaşamsal sıkıntısı, o dönem tüm Türkiye'yi saran karaborsa sorunu. Devrimciler militan bir inisiyatifle, karaborsa satış yapan işyerlerinin malları istiflediği depoları tespit etmiş ve sömürücüleri halkın önünde teşhir etmiştir. Belediye yönetiminin ele geçirilmesinden sonra Fatsa'da karaborsa tamamen önlense de, karaborsaya karşı mücadelenin bundan önce başladığını vurgulamak gerekir. Kısacası halkın sorunlarını halkla birlikte çözmek için yürütülen mücadele seçimlerin kazanılmasından çok önce başlamış, seçimlerin kazanılması bu mücadelenin sadece bir uğrak noktası olmuştur.

İşte yıllardan beridir uygulanan bu doğru anlayış, 14 Ekim 1979 tarihinde gerçekleşen yerel yönetim seçimlerinde bağımsız devrimci aday, asıl işi terzilik olan Fikri Sönmez'i belediye başkanlığına taşımıştır. Seçimlerde Fikri Sönmez 3096 oy alırken, onun dışındaki adaylar toplam 1992 oyda kalmıştır.

Seçimlerden sonra, Fatsa'da Devrimci Yol'un Direniş Komiteleri anlayışına uygun bir biçimde Halk Komiteleri oluşturma yoluna gidilmiştir. 11 birime ayrılan Fatsa'da her birim nüfusuna göre üç ile yedi arasında Halk Komitesi oluşturdular. Halk Komiteleri sadece fikir ve eleştiri sunan yapılar olarak değil, KARAR alan ve belediyenin bu kararlara göre hareket etmesini zorunlu kılan doğrudan demokrasi nüveleri olarak oluşturulmuştur. 20 bin nüfuslu ilçede, Halk Komiteleri sayesinde 5000'i aşkın yetişkin aktif politikanın içine girmiştir.

Halk Komiteleri'nin ilk kararı Fatsa'nın çamur içindeki yollarının düzeltilmesi olmuştur. Bu çerçevede açılan "Çamura Son Kampanyası" ile teknik elemanların "4 yılda bitirilemez" dediği işler tam altı günde bitirilmiştir. Üstelik tüm Fatsa çamurdan kurtulurken 4 km uzunluğunda yeni bir cadde de Fatsa'ya kazandırılmıştır. Bu kadar büyük bir işin bu kadar kısa bir sürede başarılmasının nedeni, tüm yöre halkının aktif katılımı ve kendi aldıkları bir kararı uyguluyor olmalarının coşkusudur.

Önceden de değindiğimiz gibi, Fatsa'da devrimci bir anlayışla yürütülen belediyeçilik sonucu; tüm Türkiye'de yaygın olan karaborsa tamamen sona ermiş, kumar bitmiş, faşist saldırılar ve can kayıpları durma noktasına gelmiştir. Silahlı Kuvvetlerin

tanklı tüfekli Nokta Operasyonu ile sona eren 9 aylık kısa devrimci halk iktidarı dönemine bir de Halk Kültür Şenliği sıkıştırılmıştır. Fatsa'da gerçekleşen şenlik, diğer belediyelerde gerçekleşenden çok farklı olarak, emperyalist kültür karşısında halkın kendi yaratıcı kültürünü ön plana alan devrimci bir festival olmuştur.

Türkiye oligarşisi elbette bu gelişmelerden rahatsız olmuştur. Süleyman Demirel, faşist katliamlardan kan gölüne dönmüş Çorum'dan gözleri uzaklaştırmak için gazetecilere "Çorum'u bırakın Fatsa'ya bakın" demiştir. Oysa kendi partisinin Fatsa İlçe Başkanı, "Huzur içinde, Fatsalı kardeşlerimizle yaşıyoruz..." derken, MSP'li İlçe Başkanı da "Fatsa'da ateş ile barut yok, zorlama yok, tazyik yok, herkese insan gözü ile bakılıyor" demektedir.

11 Temmuz 1980 tarihinde, yani 12 Eylül'den 2 ay önce tanklarla, tüfeklerle Fatsa ilçesine saldıran Türk Silahlı Kuvvetleri, oligarşinin rahatsızlığına son vermiştir.

Fatsalı devrimcilerin ve Terzi Fikri'nin suçu büyüktür; onlar Türkiye ve dünya halklarına, yerel yönetim diye küçümsenen yerlerde, doğrudan demokrasinin halkı nasıl birlik haline getireceğini, yapılamaz denen işlerin el birliği ile nasıl yapılabileceğini, devrimci çalışmanın her yerde ve her alanda nasıl yürütülebileceğini süslü laflarla değil, somut hayatta göstermişlerdir. ☒

Not: Yazının hazırlanması sırasında, "Fatsa Bir Yerel Yönetim Deneyi, Pertev Aksakal, Penta Yayıncılık" kitabından yararlanılmıştır.

İngiliz Sömürge İdaresi ve Yerel Yönetimler

Besim Baysal
besimbaysal@gmail.com

Eylül 1958: İngiliz Sömürge Yönetimi bir "Acil Yetki Tüzüğü" yayınlamak; "Türk" belediyelerinin para toplamasına, beledi hizmetleri yürütmesine olanak sağlayıp "Türk" belediyelerini resmen yasallaştırdı.

Birleşik Krallık yada çokça söylenen şekliyle İngiltere tarihin bir döneminde "Güneşin Batmadığı İmparatorluk" olarak hemen hemen tüm dünyayı egemenliği altında tutabilmiştir.

1789 Fransız Devrimi ile ortaya çıkan burjuva diktatörlüğü, kendi suretinden yarattığı emperyalizmi Avrupa'dan dünyaya yayarak birçok halkın boyunduruk altında yaşamasına neden oldu. Bu sistem tarafından yıllarca inim inim inletilen halklar bağımsızlık mücadelesini genel hatları ile sol, sosyalist ve devrimci çizgiden verdiler. Tüm dünyada yeraltı kaynaklarını sömürmek için egemenlik alanları yaratan İngiltere: 1920'lerde Kanada, Belize, Bahama Adaları, Jamaika, Trinidad ve Tobago, Guyana, Avustralya, Yeni Zelanda, Samoalar, Tonga, Fiji, Tuvalu, Nauru, Vanuatu, Kiribati, Papua Yeni Gine, Burnei, Singapur, Hong Kong, Myanmar, Hindistan (Bangladeş, Pakistan), Sri Lanka, Nepal, Bhutan, Umman, Birleşik Arab Emirlikleri, Katar, Kuveyt, Irak, Ürdün, Filistin (İsrail), Mısır, Sudan, Somali, Uganda, Kenya, Tanganika, Tanzanya, Malawi, Seyşeller, Maldivler, Mauritius, Zambiya, Zimbabve, Bostvana, Namibya, Güney Afrika, Swaziland, Lesotho, Kamerun, Nijerya, Sierra Leone, Gana, Gambiya, Kıbrıs, Malta, Cebelitarık ve İrlanda'yı kontrol altında tutabiliyordu. İngiltere siyasetinde ezilen halkları uzun yıllar kontrol edebilmesinin, isyanlarla başedebilmesinin sonucunda bir politik gelenek oluştu. Bu politik geleneğe ülkemizde de sık sık başvurulan tabirle "böl yönet" denir. Bu politikanın sonucunda birçok sömürgeleştirilmiş coğrafyada farklı farklı ülkeler doğdu. Halklar İngiltere sömürgesi olmadan önceki, isimlerini, kültürlerini, dillerini, dinlerini, ülkelerini kaybettiler. Ortadoğu'daki Arap ülkelerinin sınırları İngiltere'deki memurlar tarafından şeyhlerin sömürgecilerine olan bağlılıklarına göre cetvelle belirlendi. Filistin-İsrail sorunu İngiltere'nin aynı politikalarının sonucu olarak günümüze kadar devam etmektedir. Hindistan'ın üçe bölünmesi ile Müslüman ve Hindular arasında yaşanan çatışmalar aynı politikanın bir parçasıdır. Güney Afrika'da yıllarca devam eden Apartheid yönetiminin temellerini de İngiltere atmıştır. Afrika'daki diğer İngiliz sömürgesine maruz kalmış birçok kabilenin toprakları ve dinleri konusundaki çatışmalar "böl yönet" politikalarının günümüzdeki yansımasıdır. Kıbrıs sorunu da 1950'lerden itibaren İngiltere'nin politikaları

sonucunda içinden çıkılmaz hale gelmiştir. İkinci Paylaşım Savaşı'ndan sonra dünya liderliğini ABD'ye devreden İngiltere, ABD'nin yeni sömürgecilik stratejisi sonucunda sömürgelerini daha fazla elinde tutamayacağını göreyerek farklı farklı koşullarda bağımsızlık taleplerine olumlu tepkilerle cevap vermiştir. Kıbrıs'ta ise genel politikasına uymayan bir strateji çizen İngiltere, ABD'nin taleplerini geciktirmiş bu süreçte EOKA sahneye çıkarılmıştır.

EOKA'ya karşı sömürge yönetimi Kıbrıslı Türkleri polis yardımcısı (auxiliary police) yaparak "böl yönet" politikasını devreye koydu. Türkiye'yi soruna müdahil yapmak isteyen İngilizler Kıbrıslı

Ledra Street

Türklerin ileri gelenlerini sürekli Ankara'ya yollayarak TMT'nin oluşturulmasında da yönlendirici oldu. Bu iki örgütün ortak yönleri kendi ülkelerinin bağımsızlığını talep etmemeleri, sağcı ve milliyetçi gelenekten gelerek, anavatanlar dedikleri Türkiye ve Yunanistan'a bağlanmayı talep etmeleridir. İki halk arasındaki ilk bölünme Lefkoşa'da gerçekleşmiş mahalleler ve sokaklar 1958 itibarıyla ayrılmıştır. Yıllarca birlikte yaşayan Kıbrıslı Türkler ve Kıbrıslı Elenler geçmişte Kıbrıslı Elen nüfusun fazla olmasına rağmen 1908'de Bodamyalızade Mehmet Şevket Bey'i karma Lefkoşa Belediyesi'nin başkanlığına getirmişti. Ancak yarım asırlık

zaman süresinde her şey değişti. Mahalleler ayrılınca ortak belediyenin hizmetlerinin Kıbrıslı Türklere gitmemesi için ortam yaratıldı. Ve bu ortamda İngiltere, valisi ve müsteşarı aracılığı ile Kıbrıslı Elenler ile gerilimler yaşayan Kıbrıslı Türk belediye üyelerine ayrı belediye hizmetleri götürmeleri için komisyon kurmaları telkini verdi. 21 Nisan 1958'de Sömürge valisinin müsteşarı ile yapılan görüşmeden sonra 27 Nisan'da Çetinkaya'nın sahasında bir miting yapıldı ve Lefkoşalı Kıbrıslı Türkler ayrı belediye kurulması konusunda bilgilendirildi. 4 Mayıs 1958'de ise Evkaf'da bir toplantı yapılarak Lefkoşa dışında Larnaka, Baf, Mağusa ve Limasol'da da ayrı belediye kurulmasının çalışmaları yapıldı. 16 Haziran 1958'de Kıbrıs'ın ilk "Türk" belediyesi Lefkoşa Türk Belediyesi kuruldu. Dr. Fazıl Küçük ve anlaşma yaptığı sömürge müsteşarı Raddaway bu kuruluşun arkasındaki kişilerdir. Ayrı belediyeler fikri iki halkın arasının açılması ve "böl yönet" politikasının başarılı olması için önemli bir basamak olarak Kıbrıslıların tarihinde yer aldı. "Taksim" politikası ilk filizlerini ayrı "Türk" belediyesinin kurulması ile vermiş oldu. Ardından İngiliz sömürgeciler Eylül 1958'de "Acil Yetki Tüzüğü" çıkartarak Kıbrıslı Türklerin kurduğu belediyelerin çalışmalarına yasal bir zemin oluşturdu. 1960 Anlaşmaları ile de onaylanan "Türk" belediyeleri 1963'de Kıbrıs Cumhuriyeti'nin parçalanmasında gerekçe gösterilen sorunlardan biridir. ☒

Temmuz 1978: Halk-Der'in düzenlediği "Nikaragua Halkları ile Dayanışma Mitingi" gerçekleşti.

Temmuz 2002: 1. Annan Planı taraflara sunuldu.

2 Temmuz 1974: Makarios, Yunanistan'a bir mektup yazarak bütün Yunan subaylarının adadan çekilmesini talep etti.

3 Temmuz 1958: Arif Hulusi Barudi'ye Kıbrıslı Elenlerin yanında çalışmaya devam ettiği için süikast girişimi yapıldı.

4 Temmuz 1996: Demokrasi ve İnsan Hakları Hareketi kuruldu.

5 Temmuz 1994: ABAD kararı.

6 Temmuz 1996: Gazeteci yazar Kutlu Adalı öldürüldü.

12 Temmuz 1878: Osmanlı Devleti Kıbrıs Adasını İngilizlere kiraladı.

14 Temmuz 1958: TMT bir bildiri yayınlamak "tüm Rumlara" karşı savaş ilan etti.

14 Temmuz 1964: Dean Acheson Türkiye'ye 1. Acheson Planı'nı sundu.

15 Temmuz 1974: Makarios'a darbe yapıldı.

18 Temmuz 1996: Demokrasi ve Barış İçin Eylem Birliği kuruldu.

20 Temmuz 1974: ABD'nin Acheson Planı fiili olarak uygulanmaya başlandı. TC adaya asker gönderdi.

Ağustos 1983: GÜSAD kuruldu.

Ağustos 1995: Bağımsız Gençlik Platformu kuruldu.

Ağustos 1998: Günlük Avrupa gazetesinin ücretsiz eki olarak yayınlanan "Seselim" dergisinin 1. sayısı yayımlandı. Dergi gazete içindeki devrimci gençliğin sesiydi.

1 Ağustos 1571: Osmanlı kuvvetleri Venedik Cumhuriyetine ait Kıbrıs adasını zapt etti.

1 Ağustos 1945: "Kıbrıs Türk İşçi Birlikleri Kurumu" kuruldu. Kurum, KT liderliği tarafından Türk ve Elen işçilerini ayırmak maksadı ile kurulan ancak sonrasında solcuların eline geçmişti.

3 Ağustos 1977: Makarios öldü.

6 Ağustos 1979: "Kıbrıs'ın Bağımsızlık Yolu" yayınlamaya başladı.

14 Ağustos 1968: KTÖS kuruldu.

14 Ağustos 1974: Acheson Planı çerçevesinde gerçekleşen 2. Harekat.

15 Ağustos 1926: Kıbrıs Komünist Partisi kuruldu.

16 Ağustos 1960: Kıbrıs Cumhuriyeti resmen kuruldu. İngiliz klasik sömürgeciliği ve ABD yeni sömürgeciliğinin çıkarları uzlaştı.

16 Ağustos 1960: İlerici avukatlar Ayhan Hikmet ve Muzaffer Gürkan tarafından yayınlanan haftalık bağımsız siyasi gazete CUMHURİYET'in ilk sayısı yayımlandı.

22 Ağustos 1977: Halk-Der kuruldu.

31 Ağustos 1991: Basın-Sen kuruldu.

Eylül 1958: İngiliz Sömürge Yönetimi bir "Acil Yetki Tüzüğü" yayınlamak ayrı Türk belediyelerini "yasallaştırdı."

Eylül 1985: Aylık "Özgürlük Dergisi" yayınlamaya başladı.

Eylül 1985: Gıme Sanat Derneği kuruldu.

Eylül 1986: YTE, DAÜ oldu.

Eylül 1997: Avrupa gazetesi yayımlandı.

Eylül 1993: Lefke Türk Spor Kulübü'nün organize ettiği Grup Yorum konseri gerçekleşmedi. Yorum üyeleri apar topar sınır dışı edildi.

13 Eylül 1955: Fazıl Önder'in yazı işleri müdürlüğünü yaptığı haftalık İNKILAPÇI gazetesinin ilk sayısı yayımlandı.

17 Eylül 1960: Narenciye Kesim Ekipleri Birliği kuruldu.

24 Eylül 1978: Devrimci Mustafa Ertan Kadioğlu Türkiye'de öldürüldü.

27 Eylül 1960: Kıbrıs Türk Halk Partisi kuruldu. (Ayhan Hikmet, Muzaffer Gürkan ve İhsan Ali)

28 Eylül 1968: KTOEÖS kuruldu.

Protest Müzik Ve BANDİSTA

İsmail Özuçar
ismail_ozucar05@hotmail.com

Tüm dünyada farklı zamanlarda bambaşka şekillerde kulağımıza gelen ve her ne kadar başka

dillerde olsa da aslında içindeki isyanı, muhalifi, mücadeleyi bize gitardaki sert akorla ya da kemandaki yumuşak ezgiyle anlatan müzik türü; Protest (Devrimci) müzik. En kaba biçimiyle tanımlayacak olursak eğer; bir şeyleri protesto eden müziktir Protest Müzik. Siyasi ve toplumsal içerikli yapısı ile muhalif bir görüşü dile getirir. Yerelden evrensele kadar uzanabilecek bir bakış açısına sahip olabilir. Marş türü sert bir ritim yapısını taşıyabileceği gibi ağıt tınıları içeren sanatsal kompozisyon özelliği de taşıyabilir. Örneğin; Jazz, blues, Afrika'nın yerel müzikleri, türkü, rock ya da klasik müzikle de protesto edemez miyiz bir şeyleri? Her coğrafyanın kendine ait olan ve kendi öz koşullarına bağlı olarak ortaya çıkmış müzik türleri vardır. Müziğin hangi enstrümanla çalındığı bize protest müzik olup olmadığını göstermez. Müziğin ortaya çıkış koşulları, sözleri, söyleniş biçimi ya da

X müziğin Y türündeki enstrümanla çalınış biçimi bizlere isyanı, muhalefeti, mücadeleyi verebilir ve o tadı yakalamamızı sağlayabilir. Genel olarak sert karakterli ve serzenişe atf yapan bir mizacı yansıtmaktadır bu müzik türü. Dünyada bu müzik türünü icra eden başlıca isimler: Bob Dylan, Joan Baez, İnti İllimani. Türkiye'de ise; Ahmet Kaya, Grup Yorum, Zülfü Livaneli, Bandista gibi isimler var. Ülkemizdeyse; Hamza İrkad, Acar Akalın, Sol Anahtarı gibi isimleri sayabiliriz.

Yukarıda yaptığımız tanıma en iyi uyan grup sanırım Bandista'dır. Şarkılarında klarnet, gitar, akordeon, vurmaları, klavye gibi enstrümanlar kullandıklarını söyleyebilmekle birlikte belli bir tarzları olduğunu söyleyemeyiz. Ska, balkan, reggae vs. gibi müzik türlerini, ritimlerini kullanıyorlar şarkılarında çünkü şarkıları zaten muhalif ve bunu anlatabilecekleri her şeyi kullanıyorlar. Bilindik birçok ezginin üzerine kendi sözlerini yazdılar ya da sözleri birbirine soktular. Sentez değil kolaj yapıtılar yani taktılar, yapıştırdılar, gerektiğinde yeni söz eklediler. Örneğin; Yunan direnişin ezgisinin üstüne Türkçe söz

yazmak direnişleri birbirine yakınlaştıran bir şeydir; Özgürlüğe Manuş. Her şarkılarında ayrı bir hikaye ayrı bir isyan var. İşte bu yüzden tek bir enstrüman ya da tek bir tür kaygısı gütmüyorlar. Sözleri anlatıyor her şeyi; "Özgürlük elinde, özgürlük seninle, özgürlük sen ordaysan orada" (Özgürlüğe Manuş). "Ölüm ve acı beklese de bizleri, onları

yenmek için yürümeliyiz ve en değerli varlığımız özgürlük, cesaret ve inançla savunmalıyız, haydi barikata haydi barikata, ekmek, adalet ve özgürlük için" (Haydi Barikata). İspanya'nın devrim şarkılarından birini almışlar ve sözlerini değiştirmişler; Ay Carmela (Kökleri 19. yy'a dayanan bir halk ezgisi üzerine 1936 İspanya'sında yazılan bu şarkı bugün artık unutulmaya yüz tutmuştur). Yazının başında da

söylediğimiz gibi dil ne olursa olsun şarkı isyanı belli ediyor. Bandista da bu şarkının sözlerini değiştirip isyan eden notalara kendi mücadelelerini anlatan sözlerini yazdı. Tüm bunların yanında onlar kendileri için "bizler müzisyen değil, eylemciyiz" diyorlar ki 12 Nisan 2010 tarihinde AÖA eylemine de katıldılar. Yani eşitlik, özgürlük, mücadele, isyan, eylem, örgütlülük sözcüklerini sadece şarkılarında söyleyerek değil, bunu kendi hayatlarında pratiğe de dökerek gösteriyorlar. Şarkılarında dile getirdikleri isyana, mücadeleye, muhalif sese yabancılaşmış değil Bandista. Çünkü bu isyan, bu mücadele onların da isyanı, mücadelesi. İşte bu yüzden ezilmenin ne demek olduğunu bildiklerini söylüyorlar ama bunu marjinalleştirerek boynumuzu büküp anlatmamalıyız diyorlar ve ekliyorlar: "Çünkü biz haklıyız ve bunu ayaklarımızı yere vurarak, adım alarak ya da dans ederek yapmalıyız." Bandista'nın kelime anlamı büyük bir bandodaki müzisyene verilen isimdir. Bu büyük bandonun kaç kişi olacağı belli değil. Örneğin; bir eyleme katılan insan sayısı kadar ya da bir grevde

birlikte oldukları kitle kadar olabilir. Bu bandonun kaç kişi olacağına onlar karar vermiyorlar. Bu yüzden Bandista'ya göre: "Herkes Bandista".

Uzun lafın kısası, tabii ki şarkılarda isyan, özgürlük, eşitlik, barış, mücadele olması ya da bir şeyi protesto eden hikayeler anlatılması onu protest müzik yapar ama bu hikayeyi anlatan kişi ya da kişiler o hikayenin ne kadar içinde? Sınıf ayrımını, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini, kadın ticaretini, özelleştirmeyi, savaşı, işgali protesto eden şarkıları söyleyenler, bu müziği yapanlar ne kadar sokakta? Eğer sokağın hikayesini anlatacaksınız, eğer ezilenlerin yanında, onların mücadelesindeyseniz onların sesi değil, onların sesinde olun. Protest müzik böyle yapılır! ☒

Not: Baraka aktivisti Hasan Yıkıcı'nın Bandista ile yapmış olduğu röportajdan yararlanılmıştır.

lyricus

Hazırlayan:
Hasan Yıkıcı

Saat 04:45

Şu yollar böyle çok kalles
Yalnızlığımı iki tane ışık aydınlatıyor,
Böcekler sessizlikte şarkı söylüyor,
Yollar benden yaşlı, çatlaklar biriktiriyor
Köyümün yasal yerinde seni izliyorum
Kıbrıs'ım
Gözümün görebildiği kadarını geçtim
Ayaklarımın basabildiği kadar görüyorum
İlerde bir sınır var
Ortadan ikiye bölmüşler 'sevgi duvarı' gibi
Hani son bir kez doğruluyorum oturduğum
yerden,
Deniz kenarına gitsem diyorum
Ama orda da bir asker,
Romantik savaşçı gibi!
Hangi taraftan baksan, bir araya sıkışmışım
Kıbrıs'ım
Her yerden biri vuruyor, kalmış bir iz...
Uzaklardan özgür gözüküyor bizim Akdeniz!

Burak Kurtcebe

Niye hala oturuyorsun kardeş
Hiç mi bir patronun emirlerine boyun eğmedin
Hiç mi bir patronun aşağılar bakışlarına odak olmadın
Hiç mi açlık çekmedin
Hiç mi beyazların ülkesinde zenci olmadın
Hiç mi ataerkil düzende kadın olmadın
Hiç mi cinsel yönelimin hastalık görülmedi
Hiç mi kendi dilinde konuşman suç olmadı, sen başka bir dil bilmezken
Hiç mi bir üçüncü dünya ülkesinde sömürülen olmadın
Hiç mi geri kalmışlık damgası altında ezilmedin
Hiç mi hayatın özelleştirilmedi, yaşayacak başka bir hayatın yokken
Hiç mi bir Cumartesi Günü Annesi olmadın
Hiç mi savaşın kokusunu soluyan bir çocuk olmadın
Hiç mi bir ülkede azınlık olmadın
Hiç mi bir ülkeye göçmen düşmedin
Hiç mi pompalanan milliyetçilik beynine ağır gelmedi
Hiç mi beynini yıkamadılar bir çarşaf misali
Hiç mi sana düşünebilirsin demediler, kafanda pompalı tüfek olmasına rağmen
Hiç mi sana otur demediler, kalkmazsan olacakları bilmene rağmen
Hiç mi ezen ezilen ilişkisinde ezilen konumunda olmadın
Ve hiç mi sistemin getirdiği eşitsizlikler mideni bulandırmadı
Niye hala oturuyorsun kardeş
Bak herkes senin kalkmanı bekliyor
İronik bir şekilde

Mustafa Keleşzade
10/05/2010

Yaşama dair

I.

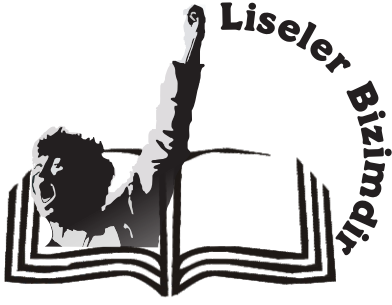
Yaşamak şakaya gelmez,
büyük bir ciddiyetle yaşayacaksın
bir sincap gibi mesela,
yani, yaşamının dışında ve ötesinde hiçbir şey
beklemeden,
yani, bütün işin gücün yaşamak olacak.

Yaşamayı ciddiye alacaksın,
yani, o derecede, öylesine ki,
mesela, kolların bağlı arkadan, sırtın duvarda,
yahut kocaman gözlüklerin,
beyaz gömleğinle bir laboratuarda
insanlar için ölebileceksin,
hem de yüzünü bile görmediğin insanlar için,
hem de hiç kimse seni buna zorlamamışken,
hem de en güzel, en gerçek şeyin
yaşamak olduğunu bildiğin halde.

Yani, öylesine ciddiye alacaksın ki yaşamayı,
yetmişinde bile, mesela, zeytin dikeceksin,
hem de öyle çocuklara falan kalır diye değil,
ölmekten korktuğun halde ölüme inanmadığın
için,
yaşamak, yani ağır bastığından.

Nazım Hikmet / 1947

Öğrenci mi ?

Müşteri mi ?

Ulaş Erdem

Milli Eğitim Yasası'nın ikinci kısım, ikinci bölüm, 9. Maddesinin, 2. Fıkrası "*Her yurttaş zorunlu olmayan eğitim veren*

öğretim kurumlarında, ilgi ve yetenekleri ölçüsünde, isteğe bağlı ve ÜCRETSİZ öğretim hakkını kullanarak yararlanır" der. Bu yasanın gelmiş geçmiş tüm hükümetlerce hiçe sayılması ve bunun da böyle olmasına hiç kimsenin ses çıkarmaması toplum adına üzücü bir olaydır. En üzücü tarafı ise, toplumumuzun bu umursamaz hali sadece bir yasa ile ilgili değil, halkın var olan tüm haklarına ve onunla beraber sahip olduğu haklardan mahrum bırakılmasına da herhangi bir tepki vermemesidir.

Son yıllarda kapitalizmin en büyük besin kaynaklarından biri olarak da eğitim alanını gösterebiliriz. Bir meslek lisesine kayıt olurken sizden 100 TL bağış istiyorlar, o parayı vermezseniz okula kayıt olamıyorsunuz. İlginç tarafı ise alınan kayıt parasının "bağış" olarak gözükmemesidir. Halbuki bağış, kişinin kendi isteği ile arzu ettiği miktarı vermesidir. Aksi takdirde belirlenen miktar ve zorunluluk kısmı ile bağış değil, alınan bir "haraç" olur. Bu uygulama sadece liseye ilk başlarken değil, her yıl kayıt olurken yineleniyor. Bir yılda alınan para bu miktarla sınırlı kalmayıp, meslek okullarının modül kitapçıklarının da ücreti buna dahil ediliyor. Türkiye'den getirilen bu kitapçıklar okullar açıldıktan sonra gecikmeli olarak gelir, modüller geldikten sonra da öğrencilere dağıtılır. Her dersin birden fazla olan modül sayısı dağıtıldıktan sonra ücretleri öğrencilerden toplanır. Bu modül paralarını vermeyen ya da eksik verenlere sene sonu karnelerin verilmeyeceği söylenerek öğretmenler aracılığı ile okul idaresi tarafından öğrenciler tehdit edilir. Sene sonu, bu paraları ödemeyi karne gününe bırakanlar ceza olarak, karne dağıtımında en sona bırakılır. Bizim, yani meslek lisesi öğrencilerinin itiraz ettiğimiz konu ise iki düzineye yakın verilen bu modüllerin sadece yarısını görmemize rağmen bizden okumadığımız modüllerin de paralarının alınmasıdır. Bunun yanında, okuduğumuz okul özel okul değil, devlet okuludur. Burada okuyan öğrencilerin aile gelirleri de yüksek olmadığı için modül paralarını vermekte zorluklar yaşanmaktadır. Üstelik hiç kimsenin görmediği modülün parasını verecek kadar lüksü de yoktur.

Diğer bir konu ise dersanelerdir. Bugünkü sistemde, meslek lisesindeki bir öğrenci ara eleman olarak yetiştirilir, yani liseden sonra işe girecek şekilde hazırlanır. Bu öğrencilerin önlerinde üniversiteye gitme gibi bir ihtimal bulunmamaktadır. Çünkü, meslek liselerinde öğrenciler üniversiteye değil, iş hayatına hazırlandıkları için diğer normal liselerde görülen temel konuları meslek lisesinde görmemektedirler. Bu durum bir meslek lisesi öğrencisinin, üniversiteye gidebilmesi için, dersaneye gitme zorunluluğunu da beraberinde getirir. Dersaneler, en başta öğrencileri müşteri, daha sonra ise yarış atı olarak görüyorlar. Her bir öğrencinin dersane için parasal anlamda önemi vardır. Bu yüzden, hem okulda hem de dersanede çalışan bir öğretmen var ise, o okulun öğrenci kayıtlarından, öğrencilerin telefon numaraları alınır ve teker teker herkes aranır. Bu uygulama, bir defayla da kalmaz. Öğrenciler birçok kez dersane tarafından aranarak, kayıt olmaları için taciz edilirler. Öğretmenlerin mesleklerini para için yapıyor olmalarını lazım. Öğrenciyi müşteri olarak görmekten vazgeçip, bu mesleği kendi ülkelerinin de geleceğini düşünerek yapmaları lazım. ☒

YURI GAGARIN VE UZAY HUKUKU

Burak Kurtcebe
burak_roque_91@hotmail.com

Tarih 12 Nisan 1961 idi... Dünya iki kutba bölünmüş, dünyanın her yerinde çeşitli şekillerde karşı karşıya gelmiş iki süper güç, tarihin o

dönemde kaçınılmaz olan teknolojik faaliyetlerden dolayı uzayda da karşı karşıya gelecekti. SSCB'nin her alanda geri olduğunu iddia edenler 12 Nisan günü büyük bir düş kırıklığı içerisinde düşüyorlardı. O tarihte SSCB uzay pilotu Gagarin uzaya çıkan ilk insan olma unvanını kazanmıştır. O tarihten sonra ABD bunun altında kalma korkusuyla çalışmalarını hızlandırmış ve 16 Temmuz 1969'da Neil Armstrong Ay'a ilk ayak basan insan olmuştur. Fakat bu olay özellikle görüntülerin yayınlanmasından sonra çeşitli soru işaretleri doğurmuştur. Ay da ayak izi kalması, ABD bayrağının dalgalanması ve astronotun gözlerinde beliren bir ışık (ki uzayda bunların olması olanaksız) çeşitli şüphelere neden olmuştur. Bunun yalan olduğunu söyleyenler daha sonra hayli fazlalaşmış ama bu gelişmeyle birlikte uzayın kime ait olacağı sorusu da gizliden gizliye tartışılmıştır. O dönemde şimdiden biraz daha fazla yaptırım şansı olan (ki o dönemde ABD'ye yaptırım uygulayamıyordu) bir "Uzay Hukuku" kavramı ortaya atılmıştır. Bu kavramla; "uzayda yer alan hiç bir gezegen ve gök cismi ele geçirilemez fethedilemez" maddesiyle uzayın kime ait olduğu tartışması o tarihlerde bitmiştir.

Tarih bu günleri gösterirken ABD yeni başkanı Obama, sanki bütün bu tarih üzerine atıfta bulunarak: 2025'te uzun seyahatleri mümkün kılabilen uzay aracının tamamlanmasını beklediklerini, 2030'lu yılların ortalarında Mars'a insan gönderileceğini, bu anı görmeyi umduğunu söyledi. Daha önce uzaya çıkan Neil Armstrong ise bu işe itiraz edip Rusya ile anlaşılıp ortak hareket edilmesini bu işin milyarlarca dolara patlayabileceğini belirtiyor. Nitekim ABD uzay enstitüsü NASA'nın tahmini yayınladığı verilerden daha düşük tahminlerde bulunan Başkan Obama; astronotları uzaya taşıyabilecek yeni ağır fırlatma sisteminin gelecek 5 yılda inşa edilmesini teklif ederken, insanlı uzay seferlerinin maliyetini karşılamak ve Florida'da 2 yıl içinde 2500 yeni iş yaratmak için NASA'nın bütçesine 6 milyar dolar ek kaynak talebini makamında koruyor. Uzay bilimciler Armstrong ve Lovell yayınladıkları bildiride Obama'nın eski uzay programları olan Constellation programından vazgeçme kararını, ABD'nin uzayı keşif çabalarını "yerle bir edici

vizyonsuzluk" olarak nitelemişler. Çünkü daha önce zaten eski program için 10 milyar dolar harcadığını belirterek: Bundan böyle Amerikalılar için alt yörünge ve UÜ'ye gitmenin tek yolunun Rusya ile anlaşmaya varmak ve Soyuz füzesinde bir koltuk satın almak olduğu" yönünde şikayette bulunmuşlardır. Obama'nın kendi savunması ise ilginçtir, "bu program Bush'un programından daha ucuz" diyebilecek kadar hem de.

Düşünün SSCB üzerinden o kadar yıl geçmesine rağmen, Rusya'nın yanına yakınına teknolojiye ulaşamıyorken, bir de aynı programları yok ederek iki program fiyatına bir program yapıyor, buna da "gerekli" deniyor ve ayrıca bu rakamlar milyar dolarlar olarak ifade ediliyor! Belki de IMF'nin yoksul bir ülkeyi soyarak kazandığı paralarla verdiği bir kredidir? Hade hiç biri değil, ABD'deki bütün evsizlerin kurtuluşu belki de dünya kurtuluşu kadar büyük paralar iki kapitalistin birbirini çekememesinden (Obama'nın Bush programını beğenmemesi ve Rusya ile anlaşmaya gitmemesi). En önemli konu ise bu kadar para harcayan ABD'nin "Uzay Hukuku"nu tanıyarak uzayı fethetmeyecek mi olduğu sorusudur. Biz hemen belirtelim tanımayıp bütün dünya gibi uzaya da kan kusturacaklardır. Ha tabi 2030 a kadar güçlü sosyalist devrimlerle birileri dengeyi kurmazsa, ya da belki BM her şeye duyarlı olduğunu sandığı ABD'ye de bir iki laf söyleme cesareti gösterebilir. Belki dünya da birilerinin adaleti sağlayacağını düşünen kapitalistlere bir UFO arkadaşımız gelir de burası bizim giremezsiniz der. Gerçi onların cevabı yine bulunur: "Uzay'a demokrasi götüreceğiz" ya da "Uzayda nükleer silah üretiliyor". Ne dersiniz yıllar sonra da bu yazı okunduğunda bana hak verilir mi ? ☒

PARMAK İZİ

otatlisu@gmail.com

Murphy Kanunları

Murphy'nin Felsefesi:
Gülümse, çünkü yarın bugünden kötü olacak

MİZAH CİDDİ BİR İŞTİR!

UBP'nin 26 milletvekili varken 26 güven oyu alan hükümet 24 milletvekili varken 31 güven oyu aldı!

Eveeett!!! Kasımda
... yapmak
... isteyenler?

UBP'de bir çok adayın başkan olmak istemesiyle yaşanan kriz, Cumhurbaşkanı Eroğlu'nun müdahale etmesiyle çözüldü. İrsen Küçük kurultaya tek aday olarak girdi!

Sonuç nedir sayın
Cumhurbaşkanım?
Küçük mü? Büyük
mü?

Küçük!
Küçük!

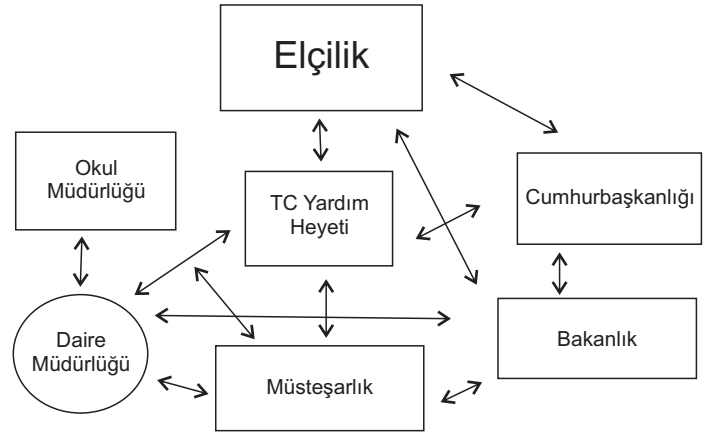
Dernekler Yasası ile hükümet istediği zaman dernekleri kapatabilecek!

Üç tane boş
sandalyem var!
Birini kapatın
gitsin!

Efendim Dört
dernek temsilcisi
sizi ziyarete geldi.

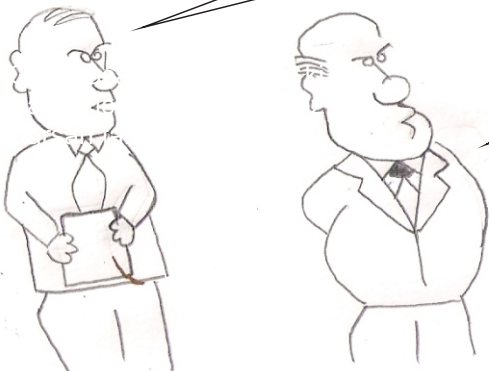
TC Lefkoşa Büyükelçisi Fakılı "Burada, bürokrasi açısından TC'deki 1980'lerin görüntüsü hakimdir" dedi.

"KKTC"yi Tanıtma Derneği, "KKTC"yi tanıtmak için 80.000 imza toplayarak BM'ye başvuruyor!

80.000
vatandaşımız
tanınmak istiyor!

Hımm...
Demek en az
200.000 kişi
istemiyor!

Yav dünya tarihinde
tanınma için kendi
vatandaşından imza
toplayan devlet var mı?

Bize öyle
bir bilgi
gelmedi!

